

ქართულ-აზერბაიჯანული
სამართლის ლექსიკონი

Gürcü - Azərbaycan
hüquq lüğəti

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

EAST • WEST
MANAGEMENT
INSTITUTE
*The Judicial Independence and
Legal Empowerment Project (JILEP)*

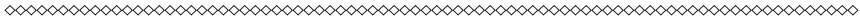

პერაზიის
თანამშრომლობის
ფონდი

ქართულ-აზერბაიჯანული სამართლის ლექსიკონი დაფინანსებულია ევრაზიის თანამშრომლობის ფონდის მიერ „სამოქალაქო ინიციატივა დამოუკიდებელი სასამართლოსთვის“ პროექტის ფარგლებში, ამერიკელი ხალხის დახმარებითა და შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსა (USAID) და აღმოსავლეთ დასავლეთის მართვის ინსტიტუტის (EWMI) მეშვეობით.

ლექსიკონში წარმოდგენილი ავტორისეული შეხედულებები შესაძლებელია არ ემთხვეოდეს ევრაზიის თანამშრომლობის ფონდის, შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID), ამერიკის მთავრობის, ან აღმოსავლეთ-დასავლეთ მართვის ინსტიტუტის (EWMI) შეხედულებებს.

**ლექსიკონის ქართული ვერსიის შედგენაზე მუშაობდნენ:
მარინა ბაბუნაშვილი
გვანცა დავითაშვილი**

**აზერბაიჯანულ ენაზე ლექსიკონის თარგმნა უზრუნველყო:
თენგიზ ახმდოვი**

**აზერბაიჯანულ ენაზე ნათარგმნი ლექსიკონის კორექტირება
უზრუნველყო: თამარ ტარტარაშვილი**

აბოლიცია - სამართლებრივი აქტის გაუქმება.

Abolisiya - hüquq aktının aradan qaldırılması.

აბსოლუტური უფლება - უფლება, რომლის აღიარება და ხელყოფისგან თავის შეკავება მოეთხოვება სამართლის ყველა სუბიექტს.

Absolyut (mütləq) hüquq - haqq hüququn bütün subyektlərindən etiraf və araya girməkdən çəkinməyi tələb edir.

აგენტი - იურიდიული ან ფიზიკური პირი, რომელიც მოქმედებს სხვა პირის სახელით, ხარჯითა და დავალებით, დებს გარიგებებს მესამე პირებთან.

Agent - Başqa şəxsin adı, xərçi və tapşırığı ilə hərəkətdən, hər hansı bir üçüncü şəxslə razılıqlar aparən hüququ və ya fiziki şəxs.

ადამიანით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) - ადამიანის ყიდვა ან გაყიდვა, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელება, აგრეთვე მუქარით, ძალადობით ან იძულების სხვა ფორმით, მოტაცებით, შანტაჟით, თაღლითობით, მოტყუებით, უმწეო მდგომარეობის ან ძალაუფლების ბოროტად გამოყენებით, საზღაურის ანდა სარგებლის მიცემის ან მიღების გზით იმ პირის თანხმობის მისაღწევად, რომელსაც სხვა პირზე ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია, ადამიანის გადახირება, გადაყვანა, დაქირავება, ტრანსპორტირება, გადაცემა, შეფარება ანდა მიღება ექსპლუატაციის მიზნით.

İnsan ticarəti (trefikinq) - İnsan alıb satma və ya onunla əlaqədar hər hansı bir razılışmanın zorla həyata keçirilməsi, eyni zamanda zorla, məcburi və ya başqa formalı təhdid, qaçırmaqla, şantajla, fırıldaqla, aldatmaqla, zəif vəziyyət və ya hakimiyyətin sui-istifadəsi ilə o şəxs üzərindən haqq almaq və ya vermək, keçirmək, faydalamaq, daşıma, kimseye vermək, istismar məqsədi ilə gəbul etmək və ya saxlamaq.

ადამიანის უფლებები - საქართველოს კონსტიტუციის მიხედვით, სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით.

İnsan hüquqları - Gürcüstanın qanunvericiliyinə əsaslanaraq dövlət insanların beynəlxalq aləmdə tanınmış hüquq və azadlıqlarını, əbədi və ali insan dəyərləri kimi tanıyır və qoruyur. Bir dövlətin həyata keçirildiyi xalq və hökumət bu hüquq və azadlıqlarla tədbiq olunmuş hüquq kimi məhdudlaşır.

ადამიანის უფლებათა უზემი დარღვევები - ადამიანის უფლებათა ყველაზე სერიოზული დარღვევები, რომელიც როგორც წესი დაკავშირებულია ადამიანის ფიზიკურ ხელშეუხებლობასთან.

ადმინისტრაციული დაკავება - ა დ მ ი ნ ის ტ რ ა ც ი უ ლ ი სამართალდარღვევის აღსაკვეთად პირის დაკავება, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით დადგენილი წესით, მაშინ როდესაც ამოწურულია ზემოქმედების სხვა ზომები.

İnzibati tutuqlama - Digər tədbirlər təsiri tükənmiş halda, inzibati hüququn qanunvericiliyinə əsaslanaraq inzibati cinayətin qarşısını almaq nəticəsi ilə şəxsin tutuqlanması.

ადმინისტრაციული ორგანო - ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს.

İnzibati orqan - Bütün dövlət və ya yerli hakimiyyətin orqanı və ya müəssisəsi, ictimai hüququn hüquqi şəxsi (siyasi və dini birliklərdən başqa), eyni zamanda Gürcüstanın qanunvericiliyinin əsasında ictimai hüquqi qaydaları yerinə yetirən bütün başqa şəxslər.

ადმინისტრაციული ორგანოს დაპირება – ადმინისტრაციული ორგანოს წერილობითი დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს, რომ მოცემული ქმედება განხორციელდება. აღნიშნული დოკუმენტი შეიძლება გახდეს დაინტერესებული მხარის კანონიერი ნდობის საფუძველი.

İnzibati orqanların vədi - İnzibati orqan vədd edilən işin heyata keçirəcəyini təsdiqləyən yazılı sənəd. Qeyd edilən sənəd maraqlanan tərəf üçün etimad əsası ola bilər.

ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა – პასუხისმგებლობა, რომელიც დგება იმ შემთხვევაში თუ სამართალდარღვევა თავისი ხასიათით საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად არ იწვევს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობას

İnzibati məsuliyyət - Hüququn pozulması öz xüsusiyyəti ilə Gürcüstanın qanunvericiliyinin əsasında cinayət məsuliyyətini daşımayan zaman aşkar oluna bilər.

ადმინისტრაციული პატიმრობა – ადმინისტრაციული სახდელის ფორმა, რომელიც დადგინდება და გამოიყენება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, ცალკეული სახეობის სამხედრო სამსახურის წესის დარღვევისათვის და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის.

İnzibati həbs - Yalnız tədqiqat nəticələrində təyin olunan və istifadə edilən ayrı-ayrı hərbi işin qaydalarına və inzibati hüquq pozulmalarına görə İnzibati cəza forması.

ადმინისტრაციული საჩივარი - დაინტერესებული პირის მიერ

უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოში, ადმინისტრაციული კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, წარდგენილი წერილობითი მოთხოვნა დარღვეული უფლების აღდგენის მიზნით.

İnzibati şikayət - İnzibati şikayət-hüquqlarına və qanunla qorunan maraqlarını müdafiə etmək məqsədi ilə maraqlı şəxsin inzibati aktdan, inzibati aktın qəbul edilməsindən, imtinadan və yaxud inzibati orqanın hərəkət və ya hərəkətsizliyindən subordinasiya baxımından yuxarı inzibati orqana yazılı müraciət.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა (გადაცდომა) – სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების ხელშეწყობის მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

İnzibati cinayət (Zina) - Dövlət və ya cəmiyyət qaydaları, şəxsiyyətin, vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının qanunsuz, günahkar (qəsdən və ehtiyatsız) hərəkət və ya hərəkətsizlik, hansı ki ,qanunvericiliklə inzibati məsuliyyət nəzərə alınmışdır.

ადმინისტრაციული სახდელი - საქართველოს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით ადმინისტრაციული სახდელი წარმოადგენს პასუხისმგებლობის ზომას და გამოიყენება როგორც თვით სამართალდამრღვევის, ისე სხვა პირთა მიერ ახალი სამართალდარღვევების ჩადენის აცილების მიზნით. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა ჩადენისათვის შეიძლება გამოიყენებულ იქნეს შემდეგი ადმინისტრაციული სახდელები: 1) გაფრთხილება; 2) ჯარიმა; 3) გამასწორებელი სამუშაოები; 4) ადმინისტრაციული პატიმრობა; და სხვა სახდელები რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით.

İnzibati cəza - Gürcüstanın inzibati hüquq qanunvericiliyi ilə inzibati cəza məsuliyyətin ölçüsünü təqdim edir və cinayətkarın eleca də başqa şəxslər tərəfindən yeni cinayətlərin həyata keçirilməsindən qorunmaq məqsədi ilə istifadə olunur. İnzibati cinayətlər üçün belə inzibati cəzalar istifadə oluna bilər: 1) Xəbərdarlıq; 2) Cərimə; 3) Düzəlmə işləri; 4) İnzibati həbs və Gürcüstanın inzibati hüquq qanunvericiliyində təyin olunmuş digər cəzalar.

ადმინისტრაციული ხელშეკრულება - ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების მიზნით ფიზიკურ ან იურიდიულ პირთან, აგრეთვე სხვა ადმინისტრაციულ ორგანოსთან დადებული სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულება.

İnzibati müqavilə - İnzibati orqan tərəfindən ictimai səlahiyyətin həyata

keçirilməsi məqsədi ilə, fiziki və ya hüquqi şəxsə, eyni zamanda başqa inzibati orqanla bağlanmış vətəndaş hüquqi müqaviləsi.

ადმინისტრაციული წარმოება - ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების, გამოცემისა და აღსრულების, ადმინისტრაციული საჩივრის გადაწყვეტის, აგრეთვე ადმინისტრაციული ხელშეკრულების მომზადების, დადების ან გაუქმების მიზნით.

İnzibati istehsalat - İnzibati orqanın işi inzibati hüquqi aktın hazırlanması, çap olunması və mühafizənin, inzibati şikayətin qərarı, eyni zamanda inzibati müqavilənin hazırlanmasının, bağlamanın və ləğv edilməsinin məqsədi ilə.

ადმინისტრაციული წარმოების სახეები – საქართველოს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით, ადმინისტრაციული წარმოებისათვის დადგენილია შემდეგი სახეები: 1. მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება; 2. ფორმალური ადმინისტრაციული წარმოება; 3. საჯარო ადმინისტრაციული წარმოება.

İnzibati istehsalatın növləri - Gürcüstanın inzibati hüququnun qanunvericiliyi ilə inzibati istehsalata belə növlər təyin olunub: 1. Asand inzibati istehsalat; 2. Formal inzibati istehsalat; 3. İctimai inzibati istehsalat.

ადმინისტრაციულ – სამართლებრივი აქტი – ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სამართლებრივი აქტი.

İnzibati-hüquqi akt - İnzibati orqan tərəfindən qanunvericiliyə əsaslanaraq tərtib olunmuş hüquqi akt.

ალბათობის მაღალი ხარისხი - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით, წინასასამართლო სხდომაზე წარმოდგენილ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც დამაკმაყოფილებელია სხდომის მოსამართლისათვის, რათა ვარაუდის მაღალი ხარისხით იქნეს გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენი.

Ehtimalın yüksək keyfiyyəti - Toplantı hakimi tərəfindən təyin olunmuş günahlandırma cəzası ehtimalın yüksək keyfiyyəti ilə qərarə alınması məqsədi ilə Gürcüstanın cinayət hüququ qanunvericiliyinə əsaslanaraq məhkəmədən öncəki toplantıda təqdim olunmuş sübutların birliyi.

ალიბი - უდანაშაულობის დამადასტურებელი მტკიცებულება (მაგ. დანაშაულის ჩადენის მომენტში ბრალდებულის სხვა ადგილზე ყოფნის ფაქტი).

Dəlil – Günahsızlığı təyin edən sübut (məsələn: cinayət işləmə zaman təqsirləndirilən şəxsin başqa yerdə olması)

ალიმენტი - ფულადი თანხა, რომლის გადახდაც ეკისრება პირს მისი ოჯახის წევრის სარჩენად, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Aliment - Bir məbləğ hansı ki, Gürcüstan qanunvericiliyinə əsaslanaraq bir şəxsin onun ailə üzvünü saxlamaq üçün ödəmə məsuliyyəti daşıyır.

ამნისტია - საქართველოს პარლამენტის მიერ ინდივიდუალურად განუსაზღვრელ პირთა მიმართ გამოცემული აქტი, რომლის საფუძველზეც შესაძლებელია დამნაშავე გათავისუფლდეს სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, ხოლო მსჯავრდებული შეიძლება გათავისუფლდეს სასჯელისაგან, ანდა მისთვის დანიშნული სასჯელი შეიძლება შემცირდეს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელით. ამნისტიის აქტით აგრეთვე შესაძლებელია ნასამართლობის მოხსნა.

Amnistiya - Əsasında suçlunun cinayət məsuliyyətindən azad olunması Gürcüstanın parlamenti tərəfindən individual müəyyən edilmiş şəxslərə verilmiş akt, ancaq dustaq cəzadan azad oluna bilər və ya ona təyin olunmuş cəza azala bilər və ya daha yüngül cəza ilə dəyişirilə bilər. Amnistiya aktı ilə eyni zamanda məhkumluğun aradan qaldırılması mümkündür.

ამსრულებელი - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, პირი რომელმაც უშუალოდ ჩაიდინა დანაშაული, ან სხვასთან (თანაამსრულებელთან) ერთად უშუალოდ მონაწილეობდა მის ჩადენაში. აგრეთვე ის, ვინც დანაშაული ჩაიდინა სხვა ისეთი პირის მეშვეობით, რომელსაც კოდექსის მიხედვით ასაკის, შეურაცხადობის ან სხვა გარემოების გამო არ დაეკისრება სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობა.

İcraçı - Gürcüstanın cinayət məəcələsinə uyğun olaraq, cinayət törədən şəxs, və ya başqası ilə (cinayətkarla əlbir şəxs) bərabər cinayət törəmədə iştirak edib. Eyni zamanda yaşının, təhqiri və ya mühitə görə cinayət-məcələsinin məsuliyyətini daşımayan şəxsin vəsiti ilə cinayət törədən şəxs.

ამსრულებლის ექსცესი – ამსრულებლის მიერ ისეთი მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენა, რომელსაც არ მოიცავდა სხვა თანაამსრულებლის ან თანამონაწილის განზრახვა.

İcraçı ifratı - icraçı tərəfindən elə bir qanunsuzluq törətmək, hansı ki, başqa bərabəricraçı və ya bərabər iştirakı əhatə etmir.

ამხანაგობა (ერთობლივი საქმიანობა) – ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულებით ორი ან რამდენიმე პირის მიერ ვალდებულების აღება, რათა ერთობლივად იმოქმედონ საერთო სამეურნეო ან სხვა მიზნების მისაღწევად ხელშეკრულებით განსაზღვრული საშუალებებით, იურიდიული პირის შეუქმნელად.

Dostluq – Tərəfdaşlıq (birgə fəaliyyət) - Birgə fəaliyyətin müqaviləsinə əsaslanaraq iki və ya bir neçə şəxs tərəfindən məsuliyyət almaq. Müqavilə ilə müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olmaq üçün ümumi, iqtisadi və ya digər vəsitələrlə hüquqi şəxs yaratmaq.

ანაზარი – ფულადი თანხის შეტანა საკრედიტო დაწესებულებაში.

Depozit – kredit müəssisəsinə pul məbləğ yatırmaq.

ანალოგია - 1. კანონით პირდაპირ გაუთვალისწინებელი კერძოსამართლებრივი ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად გამოიყენება ყველაზე უფრო მსგავსი ურთიერთობის მარეგულირებელი სამართლის ნორმა (კანონის ანალოგია). საჯაროსამართლებრივ ურთიერთობებში კანონის ანალოგია გამოიყენება მხოლოდ კანონით პირდაპირ გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით. 2. კანონის ანალოგიის გამოყენების შეუძლებლობისას, კერძოსამართლებრივი ურთიერთობა უნდა მოწესრიგდეს სამართლის მთელი სისტემის და ზოგადი პრინციპების საფუძველზე (სამართლის ანალოგია).

Analogiya – 1. hüquqla bibaşə nəzərə alınmayan özəl hüquqi münasibətin qaydaya salınması üçün ən oxşar münasibətin tənzimləyici hüquqi normasından istifadə olunur (qanun analogiyası). İctimai hüquqi münasibətlərdə qanun analogiyasından yalnız hüquqla virbaşə nəzərə alınmış hallarda və təyin olunmuş qaydalarla istifadə olunur. 2. Qanun analogiyasından istifadə oluna bilmədiyində özəl hüquqi münasibət hüquqi və ümumi prinsiplər əsasında (hüquqi analogiya) qaydasına salınmalıdır.

ანდერძი - წერილობითი ფორმით გამოხატული პირის ცალმხრივი ნება, მის საკუთრებში არსებული ქონება გარდაცვალების შემდეგ გადასცეს სხვა პირს მემკვიდრეობით.

Vəsiyyətnamə - yazılı halda şəxsin tək tərəfli istəyi, onun şəxsi mülkünü vəfatından sonra miras ilə başqa bir şəxsə verilməsi.

აპატრიდი - მოქალაქეობის არმქონე პირი.

Apatrid (Dövlətsiz) – Vətəndaşlığı olmayan şəxs.

აპელაცია - პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების (განაჩენის) გასაჩივრება (გადასინჯვის მოთხოვნა) სააპელაციო სასამართლოში.

Apellyasiya – birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən təyin olunmuş qərarın (hökümün) yenidən şikayət edilməsi, apellyasiya məhkəməsində yenidən yoxlanması.

არამატერიალური ქონებრივი სიკეთე – მოთხოვნები და უფლებები, რომლებიც შეიძლება გადაეცეს სხვა პირებს, ან გამოიზნულია საიმისოდ, რომ მათ მფლობელს შეექმნას მატერიალური სარგებელი, ანდა მიენიჭოს უფლება მოსთხოვოს სხვა პირებს რაიმე.

Qeyri-maddi əmlakın yaxşılığı – başqa şəxslərə verilə bilən, onların sahibinin maddi faydası yaranması məqsədi ilə və ya başqa şəxslərdən nəşə istəmə səlahiyyətinə malik olmaq məqsədi ilə qoyulan tələblər və ya səlahiyyətlər.

არარეგისტრირებული კავშირი (გაერთიანება) – გაერთიანება (კავშირი), რომელიც საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით არ წარმოადგენს იურიდიულ პირს.

განხორციელებული მოქმედების დროს დამდგარი ზიანი არ ანაზღაურდება. 3. აუცილებელი მოგერიების მდგომარეობაში მოქმედ პირს, აგრეთვე არ დაეკისრება პასუხისმგებლობა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის.

Zəruri dəf etmə - 1. Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi əsasında, şəxs tərəfindən qeyri hüquqi zorluq halında, zorluq edənin zədələnməsi, şəxsi və başqasının hüquqi yaxşılığının qorunması məqsədi ilə. Zəruri dəf etmə, qeyri hüquqiliyin istisna mühitini təyin edir. 2. Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, zəruri dəf etmə çərçivəsində həyata keçirilmiş hərəkət zamanı ortaya çıxan ziyan ödənilməyəcək. 3. Zəruri dəf etmə halında hərəkət edən şəxs, inzibati hüquqi məsuliyyət daşımayacaq.

აფექტი - უეცრად აღძრული და სწრაფწარმავალი ემოცია, რომელიც ადამიანში იწვევს საკუთარ ქმედებაზე კონტროლის დაკარგვას.

Apekt - İnsanda şəxsi hərəkəində nəzarəti itirməyi müəyyən edən, qəflətən təyin olunan və tez keçən emosiya.

აქტი - სხვადასხვა სახისა და იურიდიული ძალის მქონე ოფიციალური დოკუმენტი; რაიმე ფაქტის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომლითაც დადგენილია გარკვეული უფლება-მოვალეობა.

Akt – fərqli şəkilə hüquqi qüvvəsi olan hüquqi sənət; müəyyən hüquq-məsuliyyət təyin olan hər hansı bir faktı sübut edən sənət.

აქტი (სამართლებრივი) - უფლებამოსილი სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მიღებული (გამოცემული) შესასრულებლად სავალდებულო აქტი. სამართლებრივი აქტი ორი სახისაა - ნორმატიული და ინდივიდუალური.

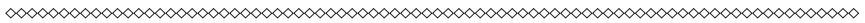
Akt (hüquqi) - Səlahiyyətli dövlət və ya yerli şəxsi idarələr orqanı (vəzifədə olan şəxs) tərəfindən Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qayda ilə alınmış (icra olunmuş) qərarın həyata keçirilməsi üçün məcburi akt. Hüquqi aktın iki növü var – normativli və individual.

აქტივი – პირის ქონება, მოთხოვნები და უფლებები.

Aktiv – Şəxsin mülkü, tələbatları və hüququ.

აქციზი - საერთო-სახელმწიფოებრივი და არაპირდაპირი გადასახადი, რომელიც გადაიხდება აქციზური საქონლის წარმოებისას საქართველოში, იმპორტის, ექსპორტის და აგრეთვე საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილ სხვა შემთხვევებში და შესაბამისი წესით.

Aksiz - ümumi-dövlət və qeyri qarşılıqlı ödəniş, hansı ki, aksizli malın istehsalı zamanı Gürcüstanda ödənilir, eksport və eyni zamanda vergi qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş digər hallarda uyğun qaydalarla ödənilir.

აღმასრულებელი პრივილეგია – თანამდებობის პირის მიერ გადაწყვეტილებათა მომზადების პროცესში მონაწილე სხვა საჯარო მოსამსახურეთა ვინაობის დაცვა გამხელისაგან (გარდა სახელმწიფოპოლიტიკური თანამდებობის პირებისა).

İcra imtiyaz - vəzifədə olan şəxs tərəfindən qərarların hazırlanması prosesində iştirak edən başqa ictimai işçilərin kimliyini açıqlamadan qorunması (Dövlət siyüsi vəzifədə olan şəxslərdən savayı).

აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც დაინტერესებულ მხარეს ანიჭებს რაიმე უფლებას ან სარგებელს.

Avadanlı İnzibati-hüquqi akt – maraqlanan tərəfə hər hansı bir haqq və ya fayda verən inzibati-hüquqi akt.

აღნაგობა – საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, სხვა პირისათვის ვადიან სარგებლობაში მიწის ნაკვეთის გადაცემა, ისე რომ მას ჰქონდეს ამ ნაკვეთზე ან მის ქვეშ რაიმე ნაგებობის აღმართვის უფლება, ასევე ამ უფლების გასხვისების, მემკვიდრეობით გადაცემის, თხოვების, გაქირავების უფლება (აღნაგობის უფლება).

Təşkil – Gürcüstanın vətəndaş hüququnun qanunvericiliyi əsasında, başqa bir şəxsə müddətli istifadə üçün torpaq ərazisinin təfil edilməsi. Təfil ələ olmalıdır ki, həmin şəxsin bu ərazidə və ya altında hər hansı bir tikinti işləri aparma hüququ olsun. Eyni zamanda bu hüququn başqasına vermə, miraslıqla vermə, bir müddətlik başqasına vermə, kiraya vermə hüququ olsun (təşkil hüququ).

აღსრულება – სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში მოცემული ვალდებულებების განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

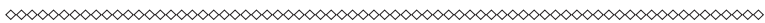
Mühafizə - Məhkəmə qərarının rezolusiya hissəsində qeyd olunan məsuliyyətin, Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə təyin olunan qaydalarla həyata keçirmək.

ავილება - ავილების საფუძვლის (მაგ. ნათესაური კავშირი მხარესთან) არსებობისას მოსამართლის, ექსპერტის, თარჯიმნის, სპეციალისტის ან სხდომის მდივნის ჩამოშორება საქმის განხილვისაგან.

Etiraz (boyun qaçırmaq) – Etirazın əsasının (məs. Qohumluq əlaqəsi tərəfi ilə) mövcud olduğu hallarda, hakimin, ekspertin, tərcüməçinin, mütəxəssisin və ya toplantı katibinin işin həllindən uzaqlaşdırılması.

ახლად აღმოჩენილი გარემოება - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარემოებები (მაგ. ყალბი დასკვნა, ცრუ ჩვენება), რომელიც საფუძვლად ედება სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების გასაჩივრებას და შესაბამისად საქმის წარმოების განახლებას.

Yeni təyin olunmuş mühit – məhkəmə tərəfindən alınmış qərarın şikayəti və

uyğun olaraq işin yenilənməsinə əsaslanan Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə nəzərə alınan mühtilər (məs. saxta hesabat, yalan ifadə).

ახლად გამოვლენილი გარემოება - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარემოებები (მაგ. ყალბი მტკიცებულება), რომლებიც საფუძვლად ედება, სასამართლოს მიერ უკვე გამოტანილი განაჩენის გადასინჯვას.

Yeni aşkar edilmiş mühit - məhkəmə tərəfindən artıq alınmış qərarın yoxlayışına əsaslanan Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə nəzərə alınan mühtilər (məs. Asxta dəlil).

ახსნა – განმარტება – საქმის ზეპირი მოსმენისას, მხარეთა მიერ საკუთარი პოზიციების ჩამოყალიბება დავის ფაქტობრივი გარემოებებისა და სამართლებრივი საფუძვლების შესახებ.

İzahat – şəhr – İşin şifahi dinləməsi zamanı, tərəflər tərəfindən öz mövqələrinin formalaşması davanın faktiki mühtilərin və hüquqi əsaslar haqqında.

ბ

ბათილი ადმინისტრაციულ – სამართლებრივი აქტი – საქართველოს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, კანონსაწინააღმდეგო ან კანონის ნორმების არსებითი დარღვევით მომზადებული ან გამოცემული ადმინისტრაციულ – სამართლებრივი აქტი მიიჩნევა ბათილად.

Ləğvi inzibati – hüquqi akt – Gürcüstanın inzibati hüququ qanunvericiliyi əsasında, qanuna qarşı və ya qanunun normalarının pozulması ilə hazırlanmış və ya dərc olunmuş inzibati-hüquqi akt ləğv kimi hesab olunur.

ბანდა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით მყარი შეიარაღებული ჯგუფი.

Banda – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi əsasında sıx silahlı qrup.

ბანდიტიზმი - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც გულისხმობს ბანდის შექმნას ან ხელმძღვანელობას, პირზე ან ორგანიზაციაზე თავდასხმის მიზნით.

Banditizm (quldurluq) – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi əsasında nəzərə alınmış cinayət, hansı ki, banda qurma, hər hansı bir şəxsə və ya təşkilata hücum qurma məqsədi ilə başçılıq etməni nəzərdə tutur.

ბაჟი (სახელმწიფო) - სასამართლო მომსახურებისთვის გადახდილი თანხა, რომელიც კანონით არის დადგენილი, ან გამოითვლება დავის საგნის ღირებულებიდან.

Vergi (Dövlət) – Qanunla təyin olunmayan və ya davanın məsələsi qiymətindən

hesablanan, məhkəmə xizməti üçün ödənilən məbləğ.

ბე - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით, ფულადი თანხა, რომელსაც ხელშეკრულების ერთი მხარე აძლევს მეორე მხარეს და ამით დასტურდება ხელშეკრულების დადების ფაქტი.

Beh (qabaqcıl məbləğ) – müqavilənin bir tərəfi digər tərəfə verir və bununla müqavilənin bağlanması təsdiq olunan Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə, pul məbləğ.

ბენეფიციარი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით, პირი რომელიც დასახელებულია (მაგ, ხელშეკრულებით) სარგებლის მიმღებად.

Benefisiyar - Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə şəxs hansı ki fayda alan kimi adlandırılır (məs. Müqavilə ilə).

ბიპატრიდი – პირი, რომელსაც აქვს ორი ან მეტი სახელმწიფოს მოქალაქეობა.

Bipatrid – İki və ya daha çox dövlət vətəndaşlığı olan şəxs.

ბიუჯეტი – ფინანსური სახსრების ერთობლიობა, რომლითაც უზრუნველყოფილია სახელმწიფოს ფუნქციონირება.

Büdcə - Dövlətin fəaliyyətini müdafiə edən maliyyə resurslarının birləşməsi.

ბრალდება - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით პირისთვის ბრალის წაყენება, თუ არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი რომ მან დანაშაული ჩაიდინა. პირის ბრალდება მხოლოდ პროკურორის უფლებამოსილებათაა.

İttham (suçlama) - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi əsasında şəxsə ittham etmə, əgər həmin şəxsin cinayət işləməsi haqqında təsdiqlənmiş fikir mövcuddursa, şəxsin itthamı tək bir prokurorun səlahiyyətindədir.

ბრალდების მხარე - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ბრალდების მხარეს წარმოადგენს გამომძიებელი და პროკურორი.

İtthamçının (suçalndıranın) tərəfi - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi əsasında, itthamçının tərəfini tədqiqatçı (müstəndiq) və prokuror təqdim edir.

ბრალდებული - პირი, რომლის მიმართაც არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ მან ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული.

Təqsirləndirilən - ona əleyhinə, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi ilə nəzərə alınmış cinayət işləməsi haqqında təsdiqlənmiş fikir mövcud olan şəxs.

ბრძანება - სამართლებრივი აქტი, რომელიც შეიძლება იყოს როგორც ნორმატიული, ისე ინდივიდუალური. მისი გამოცემის

უფლებამოსილება გააჩნია საქართველოს პრეზიდენტს, მინისტრს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და საფუძვლით.

Ömir – necə ki normativli, eləcə də individual ola bilən hüquqi akt. Onun verilməsində bir tək Gürcüstanın prezidenti, Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında nəzərə alınmış qayda ilə təyin olunmuş nazir səlahiyyətləndirilir.

ბრძანებულება – საქართველოს პრეზიდენტის ნორმატიული აქტი, რომელიც გამოიცემა საქართველოს კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში და მის საფუძველზე.

Sərəncam (order) – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında həvalə olunmuş qanun çərçivəsində və onun əsasında, Gürcüstan prezidentinin normativ aktı.

პ

გადაადგილების თავისუფლება - უფლება, რომელიც საქართველოს კონსტიტუციის მიხედვით გულისხმობს ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე თავისუფალი მიმოსვლისა და საცხოვრებელი ადგილის თავისუფალი არჩევის უფლებას ყველასთვის ვინც კანონიერად იმყოფება საქართველოში. ასევე, ყველას, ვინც კანონიერად იმყოფება საქართველოში, შეუძლია თავისუფლად გავიდეს საქართველოდან.

Yerdəyişmə (hərəkət) azadlığı - Gürcüstanın konstitusiyası əsasında ölkənin bütün ərazisində azad gedib gəlişi və yaşayış yerinin seçmə hüququnu nəzərdə tutur, hər kəsə, kim ki-gürcüstanda hüquqi yaşayır. Eyni zamanda Gürcüstanda hüquqi yaşayan şəxslər gürcüstandan azad köçəbilsinlər.

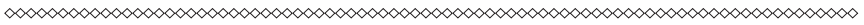
გადასახადი - სავალდებულო, უპირობო ფულადი შენატანი ბიუჯეტში, რომელსაც იხდის გადასახადის გადამხდელი, გადახდის აუცილებელი, არაეკვივალენტური და უსასყიდლო ხასიათიდან გამომდინარე. გადასახადის სახეები: საერთო-სახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გადასახადები.

Ödəniş – ödənişi ödəyən, ödənişin zəruri, qeyri ekvivalentli və əvəzsiz təbiət daşıyan büdcəyə ödənilən məcburi, şərtsiz pul.

გადაცემა - სახელმწიფოს მიერ, მის ტერიტორიაზე მყოფი პირის გადაცემასისხლისსამართლისსაერთაშორისოსასამართლოსათვის, ამ პირის სისხლის–სამართლებრივ პასუხისგებაში მიცემის ან სასჯელის მოხდისათვის.

Ötürmə (vermə) – Dövlət tərəfindən, onun ərazisində olan şəxsin cinayət məəcəlləsinin beynəlxalq məhkəməsinə vermə, bu şəxsin – hüquq məsuliyyətinə verməyə və ya cəzasını çəkmə məqsədi ilə.

გადაწყვეტილება (სასამართლო) - შესასრულებლად სავალდებულო სასამართლო დადგენილება, რომლითაც საქმე არსებითად წყდება.

Qərar (məhkəmə) – Mahiyyətə həll olunan işləə məhkəmə qərarı zəruridir.

გადახდისუუნარობა – მოვალის უუნარობა, დააკმაყოფილოს კრედიტორის მოთხოვნა, შეთანხმებით გათვალისწინებულ ვადაში.

Ödəmə imkanı – təyin olunmuş müddətdə, kreditorun istəyini təmin etmədə, borclunun imkanı.

გაკოტრება - საწარმოს გადახდისუუნარობა და შესაბამისად შეუძლებლობა დააკმაყოფილდეს კრედიტორების მოთხოვნები და სხვა ვალდებულებები. საწარმოს გაკოტრებულად გამოცხადება ხდება სასამართლოს მიერ.

İflas (müflisləşmə) – müəssisənin ödəmə imkanı və uyğun olaraq imkansızlığı kreditorların tələblərini və başqa məsuliyyətləri təmin etməsi üçün. Müəssisə məhkəmə tərəfindən iflas olunmuş kimi təyin olunur.

გამართლებული - პირი, რომლის მიმართაც გამოტანილია სასამართლოს გამამართლებელი განაჩენი, საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Haqqa çıxarılan – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi ilə, məhkəmə hökmü suçsuz elan edən şəxs.

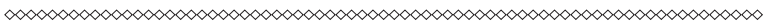
გამარტივებული სამართალწარმოება—სასამართლოს უფლებამოსილება მხარეთა წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე საქმე განიხილოს და გადაწყვიტოს ნაკლებ დროში და ნაკლები საპროცესო მოქმედებების განხორციელებით.

Sadələşdirilmiş icraat – tərəflərin yazılı tələblərinin əsasında tədqiqat aparan və az müddət içində qərar alma və az prosedurlu hərəkətlərin həyata keçirməkdə məhkəmənin səlahiyyəti.

გამასწორებელი სამუშაო - 1. სასჯელის სახე, რომელიც სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით შეეფარდება მსჯავრდებულს და აღნიშნულის საფუძველზე, მსჯავრდებულის ხელფასიდან სახელმწიფოს შემოსავალში დაიქვითება თანხა განაჩენით დადგენილი ოდენობით. 2. ადმინისტრაციული სახდელი რომელიც ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენმა უნდა მოიხადოს მუდმივ სამუშაო ადგილზე, ამასთან, სახელმწიფოს სასარგებლოდ ხელფასიდან დაექვითება თანხა ადმინისტრაციული კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

Düzəliş işləri – 1. Məhkəmənin təqsirli hökmə nisbətlanmış məhbus və qeyd olunmuş əsasında məhbusun maaşından dövlət gəlirinə təyin olunmuş miqdarda məbləğ yatırılan cəzanın növü. 2. İnzibati cəza, hansı ki, inzibati cinayət işləyəən, çalışdığı iş yerində yerdə bütünlük cəzanı çəkməlidir, eyni zamanda onun maaşından dövlətin əleyhinə inzibati hüquq qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş qaydaya uyğun olaraq, məbləğ kəsilir.

გამომძიებელი - სახელმწიფო თანამდებობის პირი, რომელიც უფლებამოსილია თავისი კომპეტენციის ფარგლებში აწარმოოს

სისხლის სამართლის საქმის გამოძიება. პროკურორი, რომელიც უშუალოდ ახორციელებს გამოძიებას, სარგებლობს გამოძიებლის სტატუსით.

Müstəndiq (tədqiqatçı) – şəxsi səlahiyyəti çərçivəsində cinayət məəcəlləsinin işlərinin tədqiqatında səlahiyyətli dövlət vəzifəli şəxs. tədqiqatçı statusundan istifadə edib tədqiqatı həyata keçirən müstəndiq.

გამოსაცდელი ვადა - სასამართლოს მიერ დადგენილი ვადა რომლის განმავლობაშიც მსჯავრდებულმა არ უნდა ჩაიდინოს ახალი დანაშაული და უნდა შეასრულოს სასამართლოს მიერ მისთვის დაკისრებული მოვალეობა.

Sınaq müddəti – ərzində məhbus yeni cinayət işləməli olan və məhkəmə tərəfindən ona verilən məsuliyyətləri yerinə yetirəsi, məhkəmə tərəfindən təyin olunan müddət.

გამოცხადება – საქმის ზეპირ მოსმენაზე მხარის დასწრება და განხილვაში მონაწილეობის მიღება.

Meydana çıxma – İşinin şifahi dinləməsində tərəfin orda olması və müzakirəsində iştirak etməsi.

გამომძლვა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც გულისხმობს, სხვისი ნივთის ან ქონებრივი უფლების გადაცემას ან ქონებრივი სარგებლობის მოთხოვნას, რასაც თან ერთვის დაზარალებულის ან მისი ახლო ნათესავის მიმართ ძალადობის გამოყენების, ან სახის მუქარა, რამაც შეიძლება არსებითად დააზიანოს მათი უფლებები.

Zorakarlıq (zorla alma) – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin qanunvericiliyi ilə nəzərə alınan cinayət, hansı ki, başqasının əşyasının və ya mülki hüququnun alması və ya mülki istifadə istəməsini nəzərdə tutur, bu da eyni zamanda zərə görənin və ya onun yaxın qohumuna qarşı zorakılıq etmə və ya bir növ təhdid deməkdir, hansı ki, onların hüquqlarına təsirincə zərə göstərə bilər.

გამოძიება - უფლებამოსილი პირის მიერ სისხლის სამართლის კანონმდებლობით დადგენილი წესით განხორციელებულ მოქმედებათა ერთობლიობა, რომლის მიზანია დანაშაულთან და სხვა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებთან დაკავშირებული მტკიცებულებების შეგროვება.

Tədqiqat – məqsədi cinayətlə və başqa qeyri qanuni hərəkətlərlə əlaqədar olan sübutların toplanması və başqa işləri nəzərdə tutan, səlahiyyətli şəxs tərəfindən cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qayda ilə həyata keçirilmiş hərəkətlərin birliyidir.

გამოძიების ორგანოები - სახელმწიფო ორგანოები, რომელთა გამოძიებლები აწარმოებენ სისხლის სამართლის საქმეთა გამოძიებას. საქართველოში ასეთი ორგანოებია: საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს, საქართველოს შინაგან საქმეთა

სამინისტროს, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს, საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამომიებო დანაყოფები.

Тәдқиқат орқанлары – мүстәнтиқләр cinayәt hüququnun işlәрini тәдқиқ etdiklәриндә һәyata keçirdилери dövlәt орқанlarıdır. Gürcüstanın belә орқанları: Gürcüstanın әdliyyә nazirliyi, Gürcüstanın daxili işlәр nazirliyi, Gürcüstanın müdafiә nazirliyi, Gürcüstanın cәza çәkmә, düzәlişlәр vә hüquq yardım мәsәlәləri nazirliyi vә Gürcüstanın maliyyә nazirliyinin тәдқиқat şöbәsidir.

განაჩენი - სისხლის სამართლის საქმის განხილვისას, სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება, რომელიც ბრალდებულს ცნობს დამნაშავედ დანაშაულის ჩადენაში ან ამართლებს მას.

Hökum – Tәqsirliyin suçlu vә ya suçsuz tәyin edән Cinayәt мәcәllәsinin müzakirә zamanı мәhkәмә tәрәfindән alınan qәrar.

განახლება (წარმოების) – კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით ან განჩინებით დამთავრებულ საქმეზე, საქმის წარმოების ხელახლა დაწყება.

Güncәllәmә (isdehsalatın) – Hüquqı gücü olan qәrarla vә ya iddi ilә bitirilmiş iş zamanı, işin yenidән başlamasıdır.

განგრძობადი დანაშაული – საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით, განგრძობად დანაშაულად მიჩნეულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის ერთი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც მოიცავს ერთიანი მიზნითა და საერთო განზრახვით ჩადენილ ორ ან მეტ ქმედებას.

Davamlı cinayәt – Gürcüstanın cinayәt мәcәllәsi qanunvericiliyi әsasında davamlı cinayәt Gürcüstanın cinayәt мәcәllisi kodeksi bir maddә ilә vә ya maddәnin yarısı ilә qәrar alınmış cinayәt sayılır. Hansı ki, bir мәqsәdli vә ümumi fikirlә, vә ya һәрәkәtlәrlә işlәнmiş cinayәtlәrdir.

განზრახი დანაშაული - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ქმედება, რომელიც ჩადენილია პირდაპირი ან არაპირდაპირი განზრახვით. 1. ქმედება პირდაპირი განზრახვითაა ჩადენილი, თუ პირს გაცნობიერებული ჰქონდა თავისი ქმედების მართლწინააღმდეგობა, ითვალისწინებდა მართლსაწინააღმდეგო შედეგის დადგომის შესაძლებლობას და სურდა ეს შედეგი, ანდა ითვალისწინებდა ასეთი შედეგის განხორციელების გარდაუვალობას. 2. ქმედება არაპირდაპირი განზრახვითაა ჩადენილი, თუ პირს გაცნობიერებული ჰქონდა თავისი ქმედების მართლწინააღმდეგობა, ითვალისწინებდა მართლსაწინააღმდეგო შედეგის დადგომის შესაძლებლობას და არ სურდა ეს შედეგი, მაგრამ უშვებდა ან გულგრილად ეკიდებოდა მის დადგომას.

Qəsdən cinayət – Bir başa və ya dolayı yolla qəsdən işlənmiş cinayət, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında nəzərə alınmış hərəkətdir. 1. Əgər hər hansı bir şəxs qeyri-qanuni hərəkətini bilərək edibsə, qeyri-hüquqi hərəkəti nəticəsinin, bacarıqlarını düşünürdüsə və bu nəticəni istəyirdisə və ya belə bir nəticənin olmamasını düşünürdüsə bir başa işlənmiş qəsdən hərəkətdir. 2. Əgər hər hansı bir şəxs öz hərəkətinin qeyri-hüquqi olduğunu bilirdisə, qeyri hüquqi hərəkətin nəticəsinin bacarıqlarını düşünürdüsə və bu nəticəni istəməyirdisə, ancaq bu nəticəyə qarşı sadə davranırdisə, hərəkət dolayısı yolla qəsdən işlənmiş cinayətdir.

gəncənadegbeli – piri, romelidg mımərtəvəs səsəmərtollos gəncənadegbit, təvīsī kənonit gətəvəllīsīnībēbuli ufulēbīs dəsəgəvəd.

Ərizəçi – məhkəməyə şəxsi qanunu ilə qərarlanmış hüququnu qorumağa çalışan şəxs.

gəncēserigēbeli sēdōmā – sēdōmā, romelidg ədminīsītrəciulī sāmərtəllēnərmōēbīs dros īnīmēnēbā sārēlīs dəsəməvēbōbīs səkītōbīs gədəsəfēyēgētəd.

İlkin görüş – inzibati hüquq icrası zamanı qəbul olunmasının təyin olunduğu görüş.

gəncēdēbā - pırkūpūrorīs ufulēbāmōsīlēbā, ər dāīfēyōs ən šēfēyēgītōs sīsēllīs sāmərtolēbrīvī dēvənā pīrīs (gəncēdēbīs sūbīējētīs) mīmərt, nəklēbəd mīmē ən mīmē dənəməulīs kədənīs fəjētšē, tū pīrī šēəsərlēlēbēs sīsēllīs sāmərtolīs kənonmēdēbōlōbit gətəvəllīsīnībēbul gəncēdēbīsətēvīs əucīlēbēl pīrōbās ən pīrōbēbēs.

Boyun qaçırma – Əgər şəxs cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi ilə nəzərə alınan boyun qaçırma üçün lazımlı şərtləri, prosesləri yerinə yetirəcəksə, yarı ağır və ya ağır suç işləmə faktında, prokurorun şəxsə boyun qaçırma (subyektinə) qarşı cinayətkar davasını başlama və ya məhkəmə səlahiyyəti.

gəncəadōbā - səsəmərtollos ufulēbāmōsīlēbā gəncēbīlōs səkēmēbī rōmēlēbīg ējēvēmēdēbārēbā mīs īūrīsīdīējēcīās. gəncəadōbā sāmōkəlləkō dā ədminīsītrəciul sāmərtəllōmī šōgədəd gəncīsəvlēvērēbā mōpəsūbīs səcēbōvērēbēlī ədgīlīs mībēdēvīt, bōlō sīsēllīs sāmərtəllōmī - fīnəsēfārī gəmmōdībīs ədgīlīs mībēdēvīt.

Müzakirə - Məhkəmənin işləri, müzakirə səlahiyyəti, hansı ki, onun yuristiksiyasına tabedir. Müzakirə vətəndaş və inzibati hüquqda ümumiyyətlə cavab verənin yaşayış yeri ilə nəzərə alınır, ancaq cinayət məəcəlləsində - öncədən tədqiq olunmuş yeri nəzərə alınır.

gəncəsēdēllōmī mītōvēbā - səkərtēvēlōs sīsēllīs sāmərtolīs kənonmēdēbōlōbit, dāfūbēmrēbləd īmīs mītōvēbā, vīnc sīcōgēbīsətēvīs sāmīm mēdgōmārēbōbāmī īmēyōfēbōdā dā

შესაძლებლობა არ ჰქონდა მიეღო ზომები თავის დასაცავად, თუ მიმტოვებელს ევალებოდა მასზე ზრუნვა და შეეძლო მისი დახმარება.

Təhlükədə buraxmaq (tərk etmək) - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, həyatda qalma baxımından təhlükəli vəziyyəti olan və özünü qoruma imkanı olmayan və şəxsin buraxılması, əgər buraxılan (tərk edən) şəxs borcludursa onu müdafiə etmək lazımdır .

განუხილველად დატოვება – სარჩელზე (აგრეთვე, სააპელაციო ან საკასაციო საჩივარზე), წარმოების დასრულება მათი არსებითი განხილვის გარეშე, როდესაც სასამართლოსთვის ხელახლა მიმართვის უფლება შენარჩუნებულია იგივე სარჩელით (აგრეთვე საჩივრით).

Müzakirəsiz buraxmaq – şikayət (həmçinin apelyasiya və kasasiya şikayətinə), məhkəməyə eyni şikayətlə baş çəkmək hüququ saxlanılmış hallarda, tədqiqatın onları müzakirə etmədən bitirilməsi.

განქორწინება – მეუღლეთა სიცოცხლეში, ქორწინების შეწყვეტა კანონით დადგენილი წესით, ორივე ან ერთ–ერთი მეუღლის განცხადების საფუძველზე.

Boşanma – Hər iki və ya bir evləninin ərizəsi əsasında, qanunla nəzərə alınmış qayda ilə, evlənlərin həyatında, evliliyin dondurulması.

განჩინება - 1. საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება (განაჩენის და განკარგულების გარდა) ნებისმიერ საკითხზე. 2. ადმინისტრაციული დასამოქალაქოსამართლის კანონმდებლობით, სასამართლოს დადგენილება რომლითაც საქმე არსებითად არ წყდება.

İdda – 1. Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, (qərar və qaydadan əlavə) hər hansı bir mövzuda məhkəmə tərəfindən alınan qərar. 2. İnzibati və vətəndaş hüququnu qanunvericiliyi ilə işlərinin məhiyyətə həll olunmayan məhkəmənin qərarı.

განცხადება – დაინტერესებული მხარის წერილობითი მოთხოვნა კონკრეტული უფლების შესაძენად.

Ərizə - Konkret hüququn yerinə yetirməsi məqsədi ilə maraqlanan tərəfin yazılı istəyi.

განძი – აღმოჩენილი საგანი, რომელიც ისე დიდხანს იყო დაფლული, რომ შეუძლებელია მისი მესაკუთრის დადგენა.

Xəzinə - çox müddətlə saxlanıldığı nədəni ilə sahibinin təsbit olunamayan, tapılan əşya.

გარიგება - სამართლებრივი ურთიერთობების წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ მიმართული ცალმხრივი, ორმხრივი ან

hüquqi olduğunu bildirirsə, qeyri hüquqi hərəkətin nəticəsini, bacarıqlarını düşündürdümsə və bu nəticəni istəmirdisə, ancaq bu nəticəyə qarşı sadə davranırdısa, hərəkət ehtiyatsız işlənmiş cinayətdir.

გაფიცვა – დავის შემთხვევაში დასაქმებულის დროებითი და ნებაყოფლობითი უარი შრომითი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შესრულებაზე.

İşi dayandırma – Belə hallarda iş verilən zaman bir müddətlik və ya öz istəyi ilə iş müqaviləsinin nəzərə alınan öhdəliklərini tam və ya yarım həyata keçirilməsindən imtina etmək deməkdir.

გაფრთხილება – ადმინისტრაციული სახდელის ზომა, რომელიც გამოიცემა წერილობითი ფორმით, ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

Xəbərdarlıq – İnzibati cəza təbiri hansı ki, yazılı şəkildə inzibati hüququn qanunvericiliyi ilə nəzərə alınmış hallarda təqdim olunur.

გაცვლა - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით, გაცვლის ხელშეკრულებით მხარეებს ეკისრებათ ქონებაზე საკუთრების უფლების ურთიერთგადაცემის ვალდებულება, რომლის დროსაც ყოველი მხარე ითვლება იმ ქონების გამყიდველად, რასაც ცვლის, და იმის მყიდველად, რასაც სანაცვლოდ იღებს.

Dəyişmə - Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında dəyişmə müqaviləsi tərəflə mülkə sahiblik hüququnun dəyişmə öhdəliyində məcburlanır. Bu zaman dəyişən və alıcı dəyişdiyinə əvəzinə nəisə aldığı tərəf o mülkün satıcısı kimi hesab edilir.

გირავნობა - მოძრავი ნივთის გამოყენება, მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალებად, ისე რომ ვალდებულების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში კრედიტორს აქვს უფლება მოითხოვოს დაგირავებული ნივთის რეალიზაცია ან მასზე საკუთრების უფლება.

Girov – Hərəkət edən əşyanın istifadəsi, tələbin müdafiəsi imkanı kimi, elə ki, öhdəliyin həyata keçirilməsində və ya uyğunsuz həyata keçirilməsi halında kreditör girov verdiyi əşyanın realizasiyasını və ya ona yenidən sahib olma hüququnu tələb edə bilər.

გირაო - ფულადი თანხა ან უძრავი ქონება, რომელიც წარმოადგენს ბრალდებულის მხრიდან მატერიალურ გარანტიას და უზრუნველყოფს ბრალდებულის მხრიდან სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული სათანადო ქცევის შესრულებასა და სასამართლოში დროულად გამოცხადებას.

Girov (ipoteka) –Pul məbləği və ya əmlak, hansı ki, təqsirli tərəfindən maddi zəmanət təqdim edən və təqsirli tərəfindən cinayət məəcələsinin qanunvericiliyi əsasında uyğun davranışın həyata keçirəcəyini müdafiə edir və məhkəmə

zamanı təşrif etməsini qoruyur.

გონივრულ ეჭვს მიღმა - სისხლის სამართლის კანონმდებლობით, სასამართლოს მიერ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებდა პირის ბრალეულობაში.

Ağlabatan (əsaslı) şübhə ötesində – obyektiv şəxsi, şəxsin suçlu olmasında inandırıcı cinayət məəcəsinin qanuvericiliyi əsasında, məhkəmə tərəfindən suçlandırıcı qərar almaq üçün lazımlı sübütlərin birliyi.

დ

დაგირავება - მოძრავი ნივთის გადაცემა სხვა პირისთვის დროებით სარგებლობაში, მისგან ფულადი ან სხვა სახის აქტივების მიღების მიზნით.

Girov alma – ondan pula və ya başqa növ aktiv alma məqsədi ilə hərəkət edən əşyani başqa bir şəxsə bir neçə müddətlik vermək.

დადგენილება - 1. კოლეგიური საჯარო დაწესებულების მიერ გამოცემული ნორმატიული აქტი, რომლის იურიდიული ძალაც განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით 2. საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით გამომძიებლის, ან პროკურორის გადაწყვეტილება ნებისმიერ საკითხზე. 3. სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სამართალწარმოების დროს სასამართლოს მიერ მიღებული განჩინება ან გადაწყვეტილება.

Qətnamə - 1. Kollegial ictimai müəssisə tərəfindən təqdim olunmuş normativ akt, hansının ki, hüquqi gücü Gürcüstanın qanuvericiliyi ilə təyin olunur. 2. Gürcüstanın cinayət məəcəsinin qanuvericiliyi ilə tədqiqatçının və ya prokurorun hər bir məsələdə qərarı. 3. Vətəndaş və inzibati hüququn təyin olunması zaman məhkəmə tərəfindən alınmış hökm və ya qərar.

დავალება - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით, მოსამართლის წერილობითი ბრძანება, რომელიც მოითხოვს პირის მიერ განსაზღვრული მოქმედების განხორციელებას.

Tapşırıq - Gürcüstanın cinayət məəcəsinin qanuvericiliyi əsasında, hakimın yazılı əmri, hansı ki şəxs tərəfindən nəzərə alınmış hərəkətin həyata keçirilməsini tələb edir.

დავალების ხელშეკრულება – ხელშეკრულება, რომლითაც რწმუნებული ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე.

Tapşırıq müqaviləsi – Qəyyum ona tapşırılan (ümid edilən) bir və ya bir neçə hərəkətin vəkalətnamənin adı ilə və onun xərcinə olan müqavilə.

დავის განხილვის ალტერნატიული მეთოდები - არსებობს დავის

განხილვის ტრადიციული (სასამართლო) და ალტერნატიული მეთოდები. დავის განხილვის ალტერნატიულ მეთოდს წარმოადგენს არბიტრაჟი, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Davanın müzakirəsinin alternativ metodu – dava müzakirəsinin ən ənəvi (məhkəmə) və alternativ metodları mövcuddur. Dvanın alternativ müzakirə metodunu arbitraj təyin edir, Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qayda ilə.

დავის საგანი – სასარჩელო მოთხოვნის არსი (მაგ. ზიანის ანაზღაურება).

Davanın mövzusu – şikayət tələbinin mahiyyəti (məs. Ziyanın ödənilməsi).

დაზარალებული - სახელმწიფო, ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელსაც მორალური, ფიზიკური თუ ქონებრივი ზიანი მიადგა უშუალოდ, დანაშაულის ან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შედეგად.

Ziyan görən – suçun və ya inzibati qanunsuzluq nəticəsi ilə, mənəvi, fiziki və ya mülki ziyan görən, dövlət, fiziki və ya hüquqi şəxs.

დაზღვევის ხელშეკრულება – საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც მზღვეველი მოვალეა აუნაზღაუროს დამზღვევს სადაზღვევო შემთხვევის დადგომით მიყენებული ზიანი ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. დამზღვევი თავისმხრივ ვალდებულია გადაიხადოს შეთანხმებული სადაზღვეო თანხა.

Sığorta müqaviləsi – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, əsasında sığorta eliyən sığortalıya, sığortalıq hallarda alınmış ziyanı müqavilə əsası ilə ödəməkdə öhdəlikən müqavilə. Sığortalı isə öz tərəfindən razılışmış məbləği ödəməkdə öhdəlikənir.

დათვლიერება – დანაშაულის კვალის, მტკიცებულების ან სხვა გარემოებათა აღმოჩენის მიზნით, საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით, მხარეს გააჩნია უფლება დაათვლიეროს შემთხვევის ადგილი, საგანი ან სხვა ობიექტი, კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Təftiş (yoxlamaq) – qeyd olunan izlərin, sübutun və ya digər mühitlərin təyin etmək məqsədi ilə, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi əsasında, tərəfin cinayət yerini, əşyanı və ya başqa obyektin qanunvericiliklə təyin olunmuş qaydada, təftiş (yoxlamaq) etmək hüququna malikdir.

დაინტერესებული მხარე – ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი, ადმინისტრაციული ორგანო, რომლებთან დაკავშირებითაც გამოცემულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, აგრეთვე რომლის კანონიერ ინტერესზე პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდენს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ან ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება.

Иş verənlər – işçilərinin üzərinə müəyyən iş həyata keçirilən, iş əlaqəsi haqqında müqavilələri (kontakt) olan, fiziki və ya hüquqi şəxs.

დამხმარე – პირი, რომელმაც ხელი შეუწყო სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

Yardımcı – bir şəxs cinayət məəcəlləsi ilə nəzərə alınmış cinayəti işləmədə yardımçı olan şəxs.

დამცავი ორდერი – დროებითი ღონისძიების სახით, სასამართლოს მიერ მსხვერპლის დაცვისა და მოძალადის გარკვეული მოქმედებების შეზღუდვის უზრუნველსაყოფად გამოცემული ორდერი, ოჯახური ძალადობის ფაქტის ოპერატიულად აღმოსაფხვრელად.

Qoruyucu order – bir müddətlik tədbir şəklində, məhkəmə tərəfindən qurbanın qoruma və təəcəvuzkarın bəzi hərəkətlərinin azaltmağının müdafiəsi üçün təyin olunmuş order, ailədə zorakarlıq faktlarının dərhal aradan qaldırmaq üçün.

დანაშაული - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედება. დანაშაულს არ წარმოადგენს ისეთი ქმედება, რომელიც თუმცა ფორმალურად შეიცავს მართლსაწინააღმდეგო ქმედებების ნიშნებს, მაგრამ მცირე მნიშვნელობის გამო არ გამოუწვევია ისეთი ზიანი, რომელიც აუცილებელს გახდოდა მისი ჩამდენის სისხლის-სამართლებრივ პასუხისმგებლობას, ან არ შეუქმნია ასეთი ზიანის საფრთხე.

Suç - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında nəzərə alınmış qeyri hüquqi və cinayət işi. Baxmayaraq ki, formal olaraq qeyri hüquqi hərəkətin əlamətləri daxildir, amma az məna daşıdığına görə elə bir ziyan yaratdı ki, onu işləyəni cinayət-məcəlləsinin öhdəliyinə məcbur edərdi və ya belə bir ziyan təhləkəsi yaradıb, belə bir hərəkət suç adlanmır.

დანაშაული არაერთგზისი - წინათ ნასამართლევი პირის მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის იმავე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა. სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული ორი ან მეტი დანაშაული მხოლოდ მაშინ ჩაითვლება არაერთგზის დანაშაულად, თუ ამის შესახებ მითითებულია კოდექსის შესაბამის მუხლში. დანაშაული არაერთგზისი ჩადენილად არ ჩაითვლება, თუ პირი წინათ ჩადენილი დანაშაულისათვის გათავისუფლებული იყო სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან ანდა თუ მას წინათ ჩადენილი დანაშაულისათვის ნასამართლობა მოხსნილი ან გაქარწყლებული ჰქონდა.

Bir neçə cinayət – daha onca cəzalandırılmış şəx tərəfindən, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsinin kodeksi eyni maddəsi ilə nəzərə alınmış cinayət işləmə. Fərqli maddələrlə nəzərə alınmış iki və ya daha artıq cinayət bir tək onun haqqında kodeksdə uyğun maddə olduğu anda bir neçə cinayət kimi hesab edilir. Ağır

დანაშაულის მცდელობა – განზრახი ქმედება, რომელიც თუმცა უშუალოდ მიმართული იყო დანაშაულის ჩასადენად, მაგრამ დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი.

Cinayətin törədilməsi – Cinayət işləmə üçün bağlı olan, amma cinayəti başa çatdırmayan qəsdən hərəkət.

დანაშაულის რეციდივი - წინათ განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირის მიერ ისევ განზრახი დანაშაულის ჩადენა. დანაშაულის რეციდივის დადგენისას მხედველობაში არ მიიღება ნასამართლობა თვრამეტ წლამდე ჩედენილი დანაშაულისათვის, აგრეთვე ნასამართლობა, რომელიც მოხსნილი ან გაქარწყლებულია.

Cinayətin risidivi (təkrarlanması) – daha öncə cinayət üzrə məhkum olunmuş şəxs tərəfindən qəsdən cinayət işləməsi. Cinayətin təkrarlanmasının təyini zamanı on səkkiz yaşına qədər işlənmiş cinayət hesab olunmur, eyni zamanda azad olunmuş və ya aradan qaldırılmış məhbusluq.

დანაშაულში თანამონაწილეობა - ორი ან მეტი პირის განზრახ ერთობლივი მონაწილეობა განზრახი დანაშაულის ჩადენაში. თანამონაწილის სახეებია: 1. ორგანიზატორი (ხელმძღვანელი) – პირი, რომელმაც მოაწყო დანაშაულის ჩადენა ან ხელმძღვანელობდა მის განხორციელებას, აგრეთვე ის, ვინც შექმნა ორგანიზებული ჯგუფი ან ხელმძღვანელობდა მას; 2. წამქეზებელი – პირი, რომელმაც დაიყოლია სხვა პირი განზრახი დანაშაულის ჩასადენად; 3. დამხმარე – პირი, რომელმაც ხელი შეუწყო დანაშაულის ჩადენას.

Cinayətdə iştirak etmək – Qəsdən cinayət işləməkdə, iki və ya daha çox şəxsin qəsdən bərabər iştirakı. İştirakçının növləri: 1. Təşkilatçı (rəhbəri) – cinayət işləməni və ya işləmədə ona rəhbərlik edən, eyni zamanda təşkilatçı qrup yaradan və ya onun həyata keçirilməsində rəhbərlik edən şəxs; 2. həvəsləndirmə- digər şəxsi qəsdən cinayət işləməyə hazır etmək; 3. yardım – cinayət işləmək üçün başqa bir şəxsə yardım etmək.

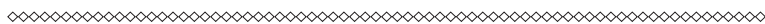
დანაშაული ჯგუფური - დანაშაულის განხორციელებაში წინასწარ შეუთანხმებლად და ერთობლივად ორი ან მეტი ამსრულებელის მონაწილეობა.

Qrup cinayət - Cinayət işləməkdə əvvəlcədən razılaşıaraq bərabər, iki və ya çox icraçının cinayətdə iştirakı.

დასაბუთებული ვარაუდი – ფაქტების ან ინფორმაციის ერთობლიობა, რომელიც კონკრეტული და მოცემული სისხლის სამართლის საქმის გარემოებათა ერთობლიობით დააკმაყოფილებდა ობიექტურ პირს, რათა დაესკვნა სხვა პირის მიერ დანაშაულის შესაძლო ჩადენა.

Valid ehtimal – kankret və verilmiş cinayət hüququ işinin mühitlərinin birliyi ilə, obyektiv şəxsi razı salmaq nədənsə, qərar başqa şəxs tərəfindən cinayət işlənməsinin mümkünlüyü faktların və ya məlumatların birliyidir.

დასაქმებული – ფიზიკური პირი, რომელიც შრომითი ხელშეკრულების

საფუძველზე დამსაქმებლისათვის ასრულებს გარკვეულ სამუშაოს.

İşləyən (işli olan) – İş müqaviləsi əsasında işləyənlər üçün mövcud olan müəyyən işdə işləyən fiziki şəx.

დასაშვებობა – პირობები, რომლებსაც აუცილებლად უნდა აკმაყოფილებდეს სასამართლოში საქმის წარმოების დაწყება. სასამართლო არ მიიღებს იმ სარჩელს, საჩივარს, განცხადებას, მტკიცებულებასა თუ შუამდგომლობას რომელიც არ არის დასაშვები საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

Münasiblik – Məhkəmədə işin yaranmasını başlamagında mühüm və ya uyğun olması üçün lazım olan şərtlər. Məhkəmə Gürcüstan qanunvericiliyinin təyin etdiyi qayda ilə uyğun olmayan, şikayəti, bəyanəti, dəlil və ya vəsitəçilikyi qəbul etməyəcək.

დაუსაზუთებელი ქონება – ქონება, აგრეთვე ამ ქონებიდან მიღებული შემოსავალი, აქციები (წილი), რომლის კანონიერი საშუალებებით მოპოვების დამადასტურებელი დოკუმენტები თანამდებობის პირს, მისი ოჯახის წევრს ან ახლო ნათესავს არ გააჩნია. აგრეთვე ქონება, რომელიც შეძენილია უკანონო ქონების გასხვისების შედეგად მიღებული ფულადი სახსრებით.

Əsassız mülkiyyət – Mülk, eyni zamanda bu mülkdən gələn gəlir, aksiyalar (pay), hansı ki, hüquqi vəsitələr ilə, gəlirin təsdiqləyici sənədləri dövlət vəzifəli şəxsə, onun ailə üzvündə və ya yaxın qohumunda mövcud deyil. Eyni zamanda mülk, hansı ki, qeyri hüquqi mülkün başqasının alınması nəticəsində alınmış pul məbləği ilə alınır.

დაუსწრებელი გადაწყვეტილება - 1. ადმინისტრაციული სამართალწარმოების დროს, სასამართლოს (მოსამართლის) უფლებამოსილება, მხარის არასპატიო მიზეზით გამოუცხადებლობის შემთხვევაში, მის დაუსწრებლად გამოიტანოს გადაწყვეტილება, საქმეში არსებული მასალების საფუძველზე. 2. სამოქალაქო სამართალწარმოების დროს ერთ-ერთი მხარის მთავარ სასამართლო სხდომაზე მონაწილეობის მიუღებლობის, აგრეთვე მოპასუხის მიერ შესაგებლის წარმოუდგენლობის შემთხვევაში სასამართლოს უფლებამოსილება გამოიტანოს დაუსწრებელი გადაწყვეტილება.

İştiraksız qərar - 1. tərəfin əf edilməz səbəbə görə məhkəməyə gəlməməsi zamanı, onun orda iştirak etməməsinə görə, işdə mövcud olan məsələlər əsasında qərar alınmasında, İnzibati məhkəmə prosesi zamanı, məhkəmənin (hakimin) səlahiyyəti. 2. Vətəndaş məhkəmə prasesi zamanı hər hansı bir tərəfin baş məhkəmə iclasında iştirakı olmaması, eyni zamanda vacib olan tərəfindən iddianın təqdim edilməməsi hallarında məhkəmənin iştiraksız qərar alma səlahiyyəti.

დაუხმარებლობა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით, სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში

მიოფისათვის აუცილებელი და აშკარად გადაუდებელი დახმარების გაუწევლობა, თუ დამნაშავეს შეეძლო მისი დახმარება თავისთვის ან სხვისთვის სეროზული საფრთხის შექმნის გარეშე.

Yardım etmәмәk - Gürcüstanın cinayәt mәәllәsi qanunvericiliyi әsasında, hәyatda qalma baxımından tәhlükәli vәziyyәt olan vә ашkar tәәili yardımә ehtiyacl olan yardım etmәмәk әgәr özünә vә ya bаşqasına ciddi tәhlükә yaratmadan suçlu ona yardım еdә bilәrdisә tәqsirli hesab olunur.

დაუშვებელი მტკიცებულება – საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის არსებითი დარღვევით მოპოვებული მტკიცებულება და ამგვარი მტკიცებულების საფუძველზე კანონიერად მოპოვებული სხვა მტკიცებულება, თუ ის აუარესებს ბრალდებულის სამართლებრივ მდგომარეობას, დაუშვებელია და იურიდიული ძალა არ გააჩნია.

Qәbuledilmәz дәlil - Gürcüstanın cinayәt mәәllәsi qanunvericiliyini tәsirli pozma ilə әldә edilmiş дәlil vә bu cür дәlillәр әsasında hüquqı olaraq әldә edilmiş digәr дәlil, әgәr o, tәqsirlinin hüquqı vәziyәtini daha da аğırlaşdırırsa, qәbulsuzdur vә hüquqı güvәyә malik deyildir.

დაუძლეველი ძალა – მოვლენა ან გარემოება რომელიც არ ექვემდებარება ადამიანის კონტროლს(მაგ. მიწისძვრა). რაც შესაბამისად გამორიცხავს იმის შესაძლებლობას რომ შესრულდეს

Qarşısı alınmaz qüvvә - İnsanın nәzarәtinә tabe olmayan hadisә vә ya mühit (mәs. Zәlzәlә). Öhdәliyin bitmәsinin мүmkünlüyünü lәğv edir.

დაჩქარებული წარმოება - საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, სასამართლოში საქმის განხილვისას საპროცესო მოქმედებათა განხორციელების ვადების შემცირება, საქმის განხილვის დაჩქარების მიზნით.

Tezlәşdirilmiş iş - Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə tәyin olunmuş qayda әsasında, işin müzakirәsini tezlәşdirma mәqsәdi ilə, mәhkәмәdә işin müzakirәsi zamanı proses tәdbirlәrinin hәyata kemirmә müddәtinin azalması.

დაცვის მხარე - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, დაცვის მხარეს წარმოადგენს ბრალდებული, მსჯავრდებული, გამართლებული, მათი ადვოკატი.

Müdafiya tərəfi - Gürcüstanın cinayәt mәәllәsi qanunvericiliyi әsasında, müdafiә tərəfini tәqsirli tәqdim edir, tәqsirlәndirilән, mәhkum, haqlı, onların vәkilı.

დაცვის სპეციალური ღონისძიება – პროცესის მონაწილის ჩართვა დაცვის სპეციალურ პროგრამაში. აღნიშნულ პროგრამაში ჩართული პირების მიმართ გამოიყენება დაცვის კონკრეტული ღონისძიებები, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით.

Müdafiәnin xüsusi tәdbiri – Müdafiәnin xüsusi layihәsinә prosesinin iştirakısını qoşma. Qeyd olunan layihәdә iştirak еdән şəxslerә qarşı Gürcüstanın cinayәt

რომელიც შემდეგ უწყვეტად ხორციელდება. დენადი დანაშაული დამთავრებულია ქმედების შეწყვეტის მომენტიდან.

Davamlı cinayət - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, cinayət məəcəlləsi kodeksinin bir maddəsi ilə və ya maddənin yarısı ilə nəzərə alınmış cinayət, hansının ki, işlənməsi hərəkətlə və ya hərəkətsiz başlayır və hansı ki, daha sonra dayanmadan həyata keçirilir. Akışkan cinayət hərəkətin dayandırıldığı müddətdən bitmiş hesab olunur.

დებორტაცია - უცხო ქვეყანაში ლეგალური ცხოვრების უფლების არმქონე პირის იძულებითი გადაგზავნა იმ ქვეყანაში, რომლის მოქალაქეც ის არის.

Deportasiya – Xarici ölkədə leqal yaşayış hüququ olmayan şəxsin vətəndaşlığı olan ölkəyə zorla göndərilməsi .

დისკრეციული უფლებამოსილება - უფლებამოსილება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თავისუფლებას საჯაროდა კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება.

Diskresiyal (istəyi) səlahiyyət - İnzibati orqana və vəzifəli şəxsə ictimai və şəxsi maraqlarının qorunması qanunvericilik əsasında bir neçə qərardan ən uyğun qərarı seçmə azadlığınu verən səlahiyyət.

დისკრიმინაცია – ადამიანთა თანასწორ უფლებიანობის დარღვევა მათი რასის, კანის ფერის, ენის, სქესის, რელიგიისადმი დამოკიდებულების, აღმსარებლობის, პოლიტიკური ან სხვა შეხედულების, ეროვნული, ეთნიკური, სოციალური, რომელიმე წოდებისადმი ან საზოგადოებრივი გაერთიანებისადმი კუთვნილების, წარმოშობის, საცხოვრებელი ადგილის ან ქონებრივი მდგომარეობის გამო, რაც არსებითად ხელყოფს ადამიანის უფლებას.

Ayrıseçkilik (diskriminasiya) – Onların irqi, rəngi, dili, cinsi, dini, siyasi və ya digər rəyi, milli, etnik, sosial, vətəndaş birliyi və ya hər hansı fəxri mənsəyindən, yaşayış yeri və ya əmlak vəziyyətin üzündən, insanın bərabər hüquqluğunun pozulması, bu da insan hüququna təsirincə yardım olur.

დისპოზიციურობის პრინციპი - პრინციპი, რომლის საფუძველზეც სასამართლოში საქმის წარმოებისას მხარეები თვითონ განსაზღვრავენ დავის საგანს და თვითონვე იღებენ გადაწყვეტილებას სასამართლოში სარჩელის (განცხადების) შეტანის შესახებ. მხარეებს შეუძლიათ საქმის წარმოება მორიგებით დაამთავრონ. მოსარჩელეს შეუძლია უარი თქვას სარჩელზე, ხოლო მოპასუხეს - ცნოს სარჩელი.

Dispozisiyalar prinsipi - əsasında məhkəmədə iş başlayınca tərəflər özləri davanın məsələsini təyin edir və məhkəməyə şikayət (ərizə) etmə haqqın qərarlar alma prinsipi. Tərəflər işi başlamasını razılaşıma ilə bitirə bilərlər.

qarşı cinayət.

ეკონომიკური საქმიანობა - ნებისმიერი საქმიანობა, რომელიც ხორციელდება მოგების, შემოსავლის ან კომპენსაციის მისაღებად, მიუხედავად ასეთი საქმიანობის შედეგებისა.

İqtisadi fəaliyyət – Nəticələrinə baxmayaraq, qazanc, gəlir və ya kompensasiya üçün həyata keçirilən hər hansı bir iş.

ეკოციდი - ატმოსფეროს, მიწის, წყლის რესურსის მოწამვლა, ცხოველთა ან მცენარეული სამყაროს მასობრივი განადგურება, ანდა სხვა ქმედება, რასაც შეეძლო ეკოლოგიური კატასტროფა გამოეწვია.

Ekosid – Atmosferin, torpağın, su resurslarının zəhərlənməsi, heyvani və ya bitki aləminin kütləvi qırğını və ya iqtisadi fəlakət yaradan başqa hərəkət.

ემანსიპაცია - არასრულწლოვანი პირისათვის სამოქალაქო ურთიერთობებში კანონიერი წარმომადგენლის თანხმობის გარეშე მონაწილეობის უფლების მინიჭება. ემანსიპაციის ერთ-ერთი საფუძველია ქორწინება.

Xilaskarlıq (emanispsiya) – az yaşlı şəxsə vətəndaş əlaqələrində hüquqi nümayəndə razılığı olmadan iştirakçı kimi təyin etmək. Xilaskarlığın əsaslarından biri evlilikdir.

ერთიანი დანაშაული - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით ერთიან დანაშაულად მიჩნეულია დენადი და განგრძობადი დანაშაული.

Birləşmiş cinayət – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında birləşmiş cinayət, akışkan və davam edən cinayətlər hesab olunur.

ექსპერტი - სპეციალური ცოდნის, ჩვევებისა და გამოცდილების მქონე ფიზიკური პირი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით ადგენს დასკვნას მის წინაშე დასმულ საკითხზე და შეიძლება მიწვეულ იქნეს საქმის ზეპირ მოსმენაზე ჩვენების მისაცემად.

Mütəxəssis (ekspert) – Onunla təyin edilmiş qayda əsasında ona qeyd olunmuş məsələlərin qərarını verir və işi şifahi dinləmədə dəvət oluna bilən, xüsusi biliyə, alışqanlığa və təcrübəyə malik olan fiziki şəx.

ექსპლუატაცია – 1. პირის გამოყენება იძულებითი შრომისათვის ან მომსახურებისათვის, მისი დანაშაულებრივ ან სხვა ანტისაზოგადოებრივ ქმედებაში ან პროსტიტუციაში ჩაზმა, მონობის მსგავს მდგომარეობაში ან მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება, სექსუალური ექსპლუატაცია ან სხვა სახის მომსახურების გაწვევის იძულება, აგრეთვე პირის გამოყენება სხეულის ორგანოს, ორგანოს ნაწილის ან ქსოვილის გადანერგვისათვის ანდა სხვა მიზნით. 2. სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ სამართლებრივ ურთიერთობებში რაიმეს (მაგ. შენობის) მოხმარებაში გაშვება (შესვლა).

olunmu müddət kankret hərəkətin həyata keçirilməsi üçün sona çatdı, ancaq bu hərəkət bitməyən hallardır.

ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, მსჯავრდებულის საზოგადოებისაგან იზოლაცია და კანონით განსაზღვრულ თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში მოთავსება. თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებული, რომელსაც განაჩენის გამოტანის მომენტისათვის არ შესრულებია 18 წელი, მოთავსდება არასრულწლოვანთა აღმზრდელით დაწესებულებაში.

Bir müddət azadlıqdan məhrum etmək – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, cinayətkarın cəmiyyətdən izolyasiyası və qanunla nəzərə alınmış məhrum müəssisəsinə yerləşməsi. Qərar alma zamanı 18 yaş tamam olmayanları azyaşlı müəssisəsinə yerləşdirirlər.

ვალდებულება - ნებისმიერი სახის მოქმედების შესრულების ან მოქმედებისგან თავის შეკავების მოთხოვნა, რომელსაც პირი კისრულობს (ან ეკისრება) გარკვეული მიზნის მისაღწევად.

Məsuliyyət – Şəxs müəyyən məqsədə nail olmaq üçün etdiyi hər bir hərəkətin həyata keçməsinin və ya hərəkətdən boyun qaçırma tələbi.

ვალდებულებითი სამართალი – სამოქალაქო სამართლებრივი ნორმების ერთობლიობა, რომელიც აწესრიგებს ვალდებულებით ურთიერთობებს და მასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

Məsuliyyət hüququ – məsuliyyət əlaqələrini və onunla əlaqəli məsələləri qaydasına salan vətəndaş hüquqi normalarının birliyidir.

ვალი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით, ვალდებულებითი ურთიერთობის საგანი, რომელსაც შეიძლება ჰქონდეს როგორც ნივთობრივი, ისე არანივთობრივი გამოხატულება.

Borc – əşyavi və qeyri əşyavi növü olan, Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında məsuliyyət ünsiyətlərinin məsələsi.

ვალის გადაკისრება - კრედიტორთან დადებული ხელშეკრულება, რომლითაც ვალდებულების შესრულებას თავის თავზე იღებს მესამე პირი. ასეთ შემთხვევაში, მესამე პირი დაიკავებს თავდაპირველი მოვალის ადგილს.

Borcu başqasına ödələmək – məsuliyyəti üçüncü şəxsin boynuna aldığı, kreditorm qoyduğu müqavilə əsasında, belə hallarda üçüncü şəxs birinci borclunun yerini tutur.

ზ

ზეპირი მოსმენა - საქმის განხილვა სასამართლო სხდომის დარბაზში მოსამართლის, მხარეებისა და საქმეში მონაწილე სხვა პირთა

უმუალო დასწრებით. საქმის ზეპირ მოსმენაზე მოწინააღმდეგე მხარეები სასამართლოს წარუდგენენ საკუთარი პოზიციის დასასაბუთებელ მტკიცებულებებსა და არგუმენტებს. ზეპირ მოსმენაზე დასწრება შეუძლია ნებისმიერ სხვა პირს, თუმცა არის შემთხვევები, როდესაც მთავარი სხდომა დახურულად ტარდება (მაგ. როდესაც საქმე სახელმწიფო საიდუმლოს შეეხება).

Տիფაჲ დინლამა - Məhkəmə otağında hakimın, tərəflər və işdə iştirak edənlərin iştirakı ilə işin müzakirəsi. İşin şifahi dinləməsində qarşı tərəflər məhkəməyə şəxsi pazisiyalarının sənədlənmiş sübutları və arqumentlərini təqdim edirlər. Şifahi dinləmədə hər hansı bir yad şəxs iştirak edə bilər, ancaq ələ hallar da olur ki, qapalı iclas keçirilir (məs. İş dövlət sirrinə aiddirsə).

ზიანი - მატერიალური, აგრეთვე არამატერიალური დანაკლისი რომელიც უნდა ანაზღაურდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Ziyan – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qayda ilə ödəniləsi olan, maddi, ələ də qeyri-maddi itki.

ზიანის ანაზღაურება - პირის უფლება, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად მოითხოვოს და მიიღოს მატერიალური ანაზღაურება მისთვის მიყენებული ზიანისათვის.

Ziyan əvəzinin ödənilməsi - Gürcüstanını qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qayda ilə ona verilən ziyan səbəbindən material əvəzi tələb və istəklə şəxsin hüququ.

ზღვის გარემოს დაზინმურება - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც გულისხმობს, ზღვაში ისეთი ნივთიერებების ან ნარჩენის შეტანას, რასაც შეუძლია ზიანი მიაყენოს ადამიანის ჯანმრთელობას, სიცოცხლეს და აგრეთვე ზღვის ცოცხალ ორგანიზმს.

Dəniz ətraf mühitinin kirləndirilməsi – dənizə ələ bir maddələrin və artıqların atmasını, hansı ki, insanın həyatı və sağlamlığına, eyni zamanda dənizdə yaşayan canlı orqanizmlərə ziyan verə bilər və nəzərdə tutan, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi əsasında nəzərə alınmış cinayətdir.

თ

თავდებობა - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით, პირის მიერ ვალდებულების აღება ხელშეკრულებით, რათა კრედიტორის წინეშე გარანტად დაუდგეს მესამე პირს ამ უკანასკნელის ვალდებულების შესასრულებლად.

Zaminlik – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, şəxs tərəfindən müqavilə əsasında məsuliyyət alması, çünki kreditora üçüncü şəxsə və onun öhdəliklərini həyata keçirəcəyində qarant olsun.

თავდებობა (პირადი) - ვალდებულება, რომელსაც სისხლის სამართლის პროცესში, სანდო პირები კისრულობენ, რათა უზრუნველყონ ბრალდებულის სათანადო ქცევა და გამომძიებლის, პროკურორის, სასამართლოს გამოძახებით მისი გამოცხადება სასამართლოში.

Zaminlik (şəxsi) – Cinayət hüququ prasesində, təqsirlinin düzgün hərəkətinə və tədqiqatçının, prokurorun, məhkəmənin çağırdığı zaman məhkəməyə gəlməsində bəzi şəxslərin qarant olması.

თავისუფლება – საქართველოს კონსტიტუციის მიხედვით, ადამიანის თავისუფლება ხელშეუვალია. თავისუფლების აღკვეთა ან სხვა გვარი შეზღუდვა დაუშვებელია სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე.

Azadlıq – Gürcüstanın konstitusiyası əsasında, insanın azadlığı toxunulmazdır. Azadlıqdan məhrumluq və ya digər məhdudiyət məhkəmə qərarı almadan buraxılmazdır.

თავისუფლების აღკვეთა - სასჯელის სახე, რომელიც სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით შეეფარდება მსჯავრდებულს, რის საფუძველზეც მას ათავსებენ სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში.

Azadlıqdan məhrum etmə - Məhkəmənin suçlu qərarı ilə təqsirliyə aid olan və bunun əsasında həbsxanaya yerləşdirilən cəza növü.

თავისუფლების უკანონო შეზღუდვა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც გულისხმობს პირის ფიზიკურ ან ფსიქიკურ იძულებას, შეასრულოს ან არ შეასრულოს მოქმედება, რომლის განხორციელება ან რომლისაგან თავის შეკავება მის უფლებას წარმოადგენს

Azadlığın qeyri hüquqi məhdudiyəti – Gürcüstanın cinayət məəcəsi qanunvericiliyi əsasında nəzərə alınmış cinayət, hansı ki, həyata keçirməsi və ya boyun qaçırması şəxsi hüququ olan, hər hansı bir hərəkəti həyata keçirməsində və ya keçirməməsində şəxsin fiziki və ya əqli zorakarlığı, nəzərdə tutur.

თავისუფლების შეზღუდვა - სასჯელის სახე, რომელიც სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით გულისხმობს მსჯავრდებულის საზოგადოებასთან იზოლაციის გარეშე მოთავსებას სპეციალურ დაწესებულებაში, გამასწორებელ ცენტრში, მასზე ზედამხედველობის განხორციელებით.

Azadlığın məhdudiyəti - cinayət məəcəsi qanunvericiliyi əsasında cinayətkarın cəmiyyətdən izoasiyası xüsusi müəssisəyə, yaxşılaşma mərkəzinə onu nəzarət altında saxlamağa yerləşməsini nəzərdə tutan cəzanın növüdür.

თავშესაფარი - ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დროებითი საცხოვრებელი ან განთავსების ადგილი, რომელიც ემსახურება მსხვერპლთა ფსიქოლოგიურ-სოციალურ რეაბილიტაციას, იურიდიულ და სამედიცინო დახმარებას, აგრეთვე დაცვის

ლონისძიებებს.

Sığınacaq – qurbanların psixoloji-sosial reabilitasiyasına hüquqi və tibbi yardım eyni zamanda qoruma tədbirləri ilə xidmət edən ailədə zoraklıq qurbanlarının bir müddətlik yaşayış yeri və ya yerləşdirmə yeri.

თავმჯდომარე (სასამართლოს) – პირი რომელიც ხელმძღვანელობს სასამართლოს საქმიანობას.

Sədr (məhkəmənin) – məhkəmə işinə başçılıq edən şəxs.

თამასუქი – ფასიანი ქალაღი, რომლის საფუძველზეც პირი ვალდებულებას კისრულობს დათქმულ ვადაში გადაიხადოს გარკვეული ფულადი თანხა.

Veksellər - əsasında şəxs söz verilən müəyyən pul məbləği ödəmək məsuliyyətini alan, pullu kağız.

თამაშობა (სანადლეო) - ქმედება, რომელიც მოთხოვნის უფლებას არ წარმოშობს საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის საფუძველზე.

Oyun (mərcə gəlmək) – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında tələbat yaratmayan keçməyən bir hərəkət.

თანამსრულებელი – ამსრულებელი, რომელიც სხვასთან ერთად უშუალოდ ჩადის დანაშაულს.

İşdə yardımçı – cinayəti işləyənə bərabər cinayət işləyən yardımçı.

თანასწორუფლებიანობა - საქართველოს მოქალაქეთა თანასწორობა სოციალურ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში განურჩევლად მათი ეროვნული, ეთნიკური, რელიგიური თუ ენობრივი კუთვნილებისა.

Bərabər hüquqluluq – Sosial, iqtisadi, mədəni və siyasi həyatda, onların milliyət, etnik, dini və ya dil mənsubiyyətinə baxmayaraq, Gürcüstan vətəndaş bərabərliyi.

თანასაკუთრება – ორი ან მეტი პირის საკუთრების უფლება ერთსა და იმავე ქონებაზე.

Birgə mənsubluluq – eyni mülk üzrə iki və ya daha artıq şəxsin sahibliyi.

თანაშემწე (სასამართლოს) – სასამართლოს მოხელე, რომელიც იღებს მოქალაქეებს, მათ სარჩელებს (საჩივრებს), ამზადებს საქმეებს სასამართლო სხდომისათვის, აგრეთვე მოსამართლის დავალებით ასრულებს საქმის განხილვისათვის საჭირო სხვა მოვალეობებს.

Yardımçı (məhkəmənin) – vətəndaşları və onların şikayətlərini qəbul edən, məhkəmə məclisi üçün tədbirlər aparən, eyni zamanda tapşırıqla işdə başqa lazımlı şeyləri yerinə yetirən, məhkəmə işçisi.

თარჯიმიანი - პირი, რომელიც ფლობს უცხო ენას. სასამართლო იმახებს

თარჯიმანს იმ შემთხვევაში თუ პროცესის მონაწილემ არ იცის ქართული ენა, ან საჭიროა წერილობითი დოკუმენტის თარგმნა. თარჯიმანი ვალდებულია, ზუსტად და სრულად თარგმნოს ჩვენება თუ დოკუმენტი. შეგნებულად არასწორი თარგმანისათვის თარჯიმანი პასუხს აგებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Тәрҷүмә - xarici dilləri bilən şəxs. İştirakçı gürcü dilini bilmədiyində və ya hər hansı bir yazılı sənədin tərcüməsi lazım olduğunda, məhkəmə tərcüməçi çağırır. Qəsdən qeyri düzgün tərcümə hallarında, tərcüməçi Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin edilmiş qayda ilə cəzalandırılır.

თაღლითობა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც გულისხმობს მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლებას ან ქონებრივი უფლებების მიღებას მოტყუებით.

Fırılacaqılıq – qeyri hüquqi sahib olmaq məqsədi ilə başqasının əşyasını almasını və ya mülki hüquqlarının yalançılıqla özünə almasını nəzərdə tutan, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi əsasında nəzərə alınan cinayətkar.

თვალსაჩინოება - სხვადასხვა სახის ვიზუალური, აუდიო მასალა (მაგ. ფილმი, სლაიდი, გრაფიკი, სქემა, ნახატი და სხვა) და ტექნიკური საშუალება, რომელიც გამოიყენება სწავლების პროცესში.

Canlandırılma – təlim prosesində istifadə olunan audio və texniki imkan, fərqli vizual növü (məs. Film, slaid, qrafika, sxema, rəsm və.s).

თვითაცილება – ვითარება, როდესაც მოსამართლე, ექსპერტი, თარჯიმანი, სპეციალისტი ან/და სხდომის მდივანი საკუთარ თავს უცხადებს აცილებას.

Boyun qaçırma – Ekspert, tərcüməçi, mütəxəssis və/ya məclisin katibi boyunlarını qaçıran hallar.

თვითნებობა - ნამდვილად თავისი ან თავისად დაგულებული უფლებების დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ განხორციელება, რამაც გამოიწვია მნიშვნელოვანი ზიანი.

Şəxsi istək – ciddi ziyan yaradan, doğrudan da şəxsi və ya şəxsin kimi adlandırdığı hüquqların təyin olunmuş qaydalarını qeyri hüquqi həyata keçirmək.

თვითმკვლელობა (სუიციდი) - საკუთარი სიცოცხლის ხელყოფა.

İntihar (Suisid) – şəxsi həyatına son qoyma.

თვითმკვლელობამდე მიყვანა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც გულისხმობს მსხვერპლისადმი სასტიკ მოპყრობას, ანდა მისი პატივისა და ღირსების სისტემატიურ დამცირებას, რამაც იგი აიძულა ეცადა ან განეხორციელებინა თვითმკვლელობა.

İntiharə yetirmək – Ona intihar etmək sınağına məcbur edən, qurbanla qəddarca

sinə davranmanı, onun hörmətini, və ya şəxsiyyətini daimi korlamağı nəzərdə tutan, Gürcüstanın cinayət məəcəsi qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş cinayətdir.

თვითმმართველი ერთეული - დასახლება ან დასახლებათა ერთობლიობა, რომელსაც ჰყავს ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები, აქვს საკუთარი ქონება, შემოსულობები, ბიუჯეტი, ადმინისტრაციული ცენტრი და არის დამოუკიდებელი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი.

Şəxsiidarə vahidiləri – Yerli şəxsiidarə nümayəndəli və icra hakimiyyət orqanları olan, şəxsi mülki, gəlirləri, büdcələri, inzibati mərkəzləri olan və müstəqil ictimai hüququn hüququ şəxsləri olan qəsəbə və ya qəsəbələr birliyi.

თხოვნა - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით, თხოვნების ხელშეკრულებით გამნათხოვრებელი კისრულობს ვალდებულებას გადასცეს მონათხოვრეს ქონება დროებით უსასყიდლო სარგებლობისათვის.

Bir neçə müddətlik vermək – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, müddətlik vermə müqaviləsi ilə, müddətlik verən, mülkü müddətlik alana pulsuz vermə öhdəliyini alır.

იარაღი - მოწყობილობა ან საგანი, რომელიც კონსტრუქციულად განკუთვნილია ცოცხალი ან სხვა ობიექტის დასაზიანებლად ან/და გასანადგურებლად, ან სიგნალის მისაწოდებლად. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, იარაღის სახეებს წარმოადგენს: 1) სამოქალაქო იარაღი. 2. სამსახურებრივ-სამშტატო იარაღი. 3. სამხედრო-საბრძოლო

Silah – konstruktiv şəkli diri həyatda olan və ya başqa obiyektə ziyan vermə olan və/ya məhv etmək, ya da hər hansı bir signal çatdırmaq üçün olan cihaz və ya əşya.

იარაღის ბრუნვა - იარაღით ვაჭრობა, იარაღის აღრიცხვა, რეგისტრაცია, დამზადება, წარმოება, შეკეთება, შექმნა, შენახვა, ტარება და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სხვა ფორმით გამოყენება.

Silah ticarəti – Silah satma, silah qeyd etmə, qeydiyyatdan keçirmə, hazırlama, istehsal, təmiri, alma,saxlamaq, üstündə gəzdirmək və Gürcüstan qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş başqa forması ilə istifadə etmək.

იდენტიფიკაცია - გაიგივება, იგივეობის დადგენა.

İdentifikasiya (oxşatma) – oxşatma, oxşamanın təyini.

იდენტიფიკაცია პირის - პირის შესახებ ისეთი ინფორმაციის მოპოვება,

რომელიც საჭიროების შემთხვევაში იძლევა პირის მოკვლევისა და მისი სხვა პირებისგან გამორჩევის საშუალებას.

Şəxsin identifikayası (oxşadılması) – lazım olduğu halda şəxsin yoxlahışı və onun başqa şəxslərdən seçmə imkanını tələb edən şəxs haqqında məlumat alma.

იმპერატიული - ბრძანებითი, შესასრულებლად სავალდებულო.

İmperativ (vacib) – əmrə vacib həyata keçirilməsi.

იმპერატიული ნორმა - ნორმა, რომელიც შესასრულებლად სავალდებულოა ყოველგვარი დათქმისა და გამონაკლისების გარეშე. ურთიერთობის მონაწილეები არ არიან უფლებამოსილი მოიქცნენ საწინააღმდეგოდ.

İmperativ norma - həyata keçirilməsi üçün hər cür hazırlıq və istisnasız əlaqənin iştirakçıları qeyri hüquqi davranma hüququ olmayan norma.

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი

- ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებამის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგები.

Fərdi inzibati – hüquqi akt – şəxsin və ya şəxslərin hüquq və məsuliyyətlərini təyin edin, dəyişən, dayandırın və təsdiqləyən, inzibati orqan tərəfindən inzibati qanunvericilik əsasında təyin olunmuş fərdi hüquqi akt. Fərdi inzibati – hüquqi akt eyni zamanda inzibati orqan tərəfindən verilmiş qərara, onun hüququna aid olan məsələnin razılaşmasına, ərizəçiyə imtina haqqında, eyni zamanda inzibati orqan tərəfindən təyin olunmuş, məhkəmə qərarı olubilsən, hüquqi nəticələri daşıyan təsdiq sənədi.

ინდივიდუალური მეწარმე - ფიზიკური პირი რომელიც საქმიან ურთიერთობებში თავის უფლებებსა და მოვალეობებს ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ინდივიდუალური მეწარმე არ წარმოადგენს იურიდიულ პირს.

Fərdi istehsalatçı – iş əlaqələrində öz hüquqlarını və məsuliyyətini Gürcüstan vətəndaş qanunvericiliyi əsasında həyata keçirən fiziki şəxs fərdi istehsalatçı hüquqi şəxs deyil.

ინდივიდუალური საკუთრება - ბინის ან არასაცხოვრებელი ფართის საკუთრება, აგრეთვე ამ ფართის შემადგენელი ის ნაწილები,

რომლებიც შეიძლება გადაკეთდეს, მოსცილდეს ანდა დაემატოს ისე, რომ ამით გაუმართლებლად არ შეილახოს საერთო საკუთრება ან ინდივიდუალურ საკუთრებაზე დაფუძნებული სხვა რომელიმე ბინის მესაკუთრის უფლება.

Fərdi sahiblik – bina və ya yaşayış yeri olmayan sahənin sahibliyi, eyni zamanda bu sahənin elə bir yerləri, hansı ki, dəyişdirilsin, azalsın ya da artırılsın və bununla ümumi sahiblik və ya fərdi sahiblik əsasında başqa hər hansı bir bina sahibinin hüququ pozulmasın.

ინკასო - უნაღდო ანგარიშსწორების ერთ-ერთი ფორმა.

Toplu - qeyri-nağd ödəniş - formasıdır.

ინსტანცია - სასამართლოს იერარქიული დონე სასამართლოების ერთიან სისტემაში. საქართველოში მოქმედებს პირველი (რაიონული (საქალაქო)), მეორე (სააპელაციო) და მესამე ინსტანციის (საკასაციო) სასამართლოები.

İnstansiya – məhkəmələrin birli sistemində məhkəmənin iyerarxik səviyyəsi. Gürcüstanda birinci (Rayon (şəhər)), ikinci (pelaşiya) və üçüncü instansiya (kassasiya) məhkəmələri mövcuddur.

ინსტანციურობა - ზემდგომი სასამართლოს უფლებამოსილება გასაჩივრების შემთხვევაში გადასინჯოს ქვემდგომი სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები.

İnstansiyalı – baş məhkəmənin yenidən şikayət etmə hallarında ilk məhkəmə tərəfindən alınmış qərarları yoxlama səlahiyyəti.

ინტერესთა კონფლიქტი - რეალური ან შესაძლო წინააღმდეგობა პიროვნების კერძო ინტერესსა და მის საჯარო ან კორპორატიულ ვალდებულებას შორის.

Maraqlar münaqişəsi – Şəxsin şəxsi marağı və onun korporativ məsuliyyəti arasında haqiqi və ya mümkün müqavimət.

ინტელექტუალური საკუთრება- ქონებრივი და პირადი არაქონებრივი უფლებები, რომლებიც წარმოიშობა მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებთა შექმნისა და გამოყენების, აგრეთვე, შემოქმედებითი საქმიანობის შედეგად შექმნილი ზოგიერთი სხვა ღირებულების (მაგალითად, ტელეგადაცემა, რადიოდადგმა, სასაქონლო ნიშნები, საწარმოო ნიშნები და ა.შ.) საფუძველზე.

İntellektual mülkiyyət – yaranması elm, ədəbiyyat və əmək əsərlər yaradılması və istifadənin, eyni zamanda əsər işlərinin əsasında yaranmış bəzi digər dəyərli (məs. Tele verliş, radio verliş, mülkiyyət nümunəsi, isdehsalat nümunəsi və.s) əsaslara yönələn, mülki və şəxsi qeyri mülki hüquqlar.

ინტერესთა შეუთავსებლობა - თანამდებობის პირის ქონებრივი ან სხვა პირადი ინტერესების დაპირისპირება სახელმწიფო სამსახურის ინტერესებთან.

ურთიერთობის წარმოშობა, შეცვლა ან შეწყვეტა.

Hüquqi fakt – mövcudluğú ilə hüquqi münasibətlərin yaranması, dəyişməsi və ya dayandırılması əlaqədar olan hüquqi mühit.

იურისდიქცია – სამართლებრივი საკითხის განხილვისა და გადაწყვეტის უფლებამოსილება.

Yurisdiksiya – hüquqi məsələninin üzakirəsi və qərar səlahiyyəti.

იურისპრუდენცია – მეცნიერება სამართლის შესახებ.

Hüquqşunaslıq – hüquq haqqında elm.

იურისტ – იურიდიული განათლების მქონე პირი.

Hüquqşunas (vəkil) – hüquq təlimi olan şəxs.

იძულება - ადამიანისათვის ქმედების თავისუფლების უკანონო შეზღუდვა, ესე იგი მისი ფიზიკური ან ფსიქიკური იძულება, შეასრულოს ან არ შეასრულოს მოქმედება, რომლის განხორციელება ან რომლისგან თავის შეკავება მისი უფლებათა, ანდა საკუთარ თავზე განიცადოს თავისი ნება-სურვილის საწინააღმდეგო ზემოქმედება.

Məcburiyyət – insanın hərəkət azadlığının qeyri hüquqi ləğv olunması, demək həyata keçirməsi və ya boyun qaçırması onun səlahiyyətində olan, hərəkəti həyata keçirmə və keçirməməkdə fiziki və ya əqli məcburiyyəti və ya öz istəyinin əleyhinə olan təsiri özündə hiss etdirmə məcburiyyəti.

იძულებითი შრომა - ნებისმიერი სამუშაო ან მომსახურება, რომელიც მიიღება პირის ფიზიკური ან ფსიქიკური იძულებით, მის მიმართ მუქარის, შანტაჟის ან მისი უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით.

Məcburiyyətə çalışma – şəxsin fiziki və ya psixoloji məcburiyyəti, ona qarşı təhdid, şantaj və ya onun həssas vəziyyətindən istifadə edərək hər hansı bir iş və ya xidmət.

იჯარა - მეიჯარის მიერ მოიჯარისათვის დროებით სარგებლობაში განსაზღვრული ქონების გადაცემა და საიჯარო დროის განმავლობაში ნაყოფის მიღების შესაძლებლობის უზრუნველყოფა. მოიჯარე ვალდებულია გადაუხადოს მეიჯარეს დათქმული საიჯარო ქირა. ქირა შეიძლება განისაზღვროს როგორც ფულით, ისე ნატურით.

İcarə - İcarəçi tərəfindən icarəyə alan, bir müddətlik istifadə üçün nəzərdə alınan mülkün verilməsi və icarə zamanı ərzində borcalma imkanının təmini. İcarə alan icarəçiyə sözləmiş icarə kirasını verməkdə məsuliyyətlidir. Kira necəki pulla, eləcə də naturla nəzərdə tutula bilər.

3

კალენდარული წელი – საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, განსაზღვრულია როგორც დროის მონაკვეთი ერთი

keçəcəyini təsdiqləyən, inzibati orqanın verdiyi söz əsasında yaranır.

კანონიერი წარმომადგენელი - ფიზიკური პირი, რომელიც წარმოსადგენი პირის (ან პირთა) სახელით ასრულებს საპროცესო მოქმედებებს. 1. სისხლის სამართლის კანონმდებლობით - ახლო ნათესავი, მეურვე, მზრუნველი, რომელიც მონაწილეობს სისხლის სამართლის პროცესში ისეთ შემთხვევაში, როდესაც პროცესის მონაწილე არის არასრულწლოვანი, ქმედუნარო, შეზღუდული ქმედუნარიანი ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო არ შეუძლია დაიცვას თავი. 2. სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით – მშობლები, მშვილებლები, მეურვეები და მზრუნველები, რომლებიც ქმედუნარო მოქალაქის, აგრეთვე შეზღუდული ქმედუნარიანობის მქონე მოქალაქის უფლებებსა და კანონით დაცულ ინტერესებს იცავენ სასამართლოში.

Qanuni nümayəndə - Tələb olunan şəxs (şəxslər) əvəzinə məhkəmə proseslərini, hərəkətlərini yerinə yetirən fiziki şəxs. 1. Cinayət məəcəsi qanunvericiliyi əsasında – azyaşlı, aciz, çatışmamazlıq olan və ya sağlamlıq vəziyyəti pis olan şəxslərin yerinə məhkəmədə iştirak edən yaxın qohum, ixtiyar, qayğıkar. 2. Vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə - Validey, ögey validey, ixtiyarlar və qayğıkarlar hansılar ki, aciz və eyni zamanda çatışmamazlıq olan vətəndaşın yerinə məhkəmədə iştirak edirlər.

კანონით მემკვიდრეობა – გარდაცვლილის ქონების გადასვლა კანონში მითითებულ პირებზე, რომელიც მოქმედებს, თუ მამკვიდრებელს არ დაუტოვებია ანდერძი, ან თუ ანდერძი მოიცავს სამკვიდროს ნაწილს. აგრეთვე, სხვა შემთხვევებში, რომელიც დადგენილია საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით.

Qanuni mirasçılıq – miras verən vəsiyyət namədə yazmıyıbsa və ya də ərizə yarı mirasçılıqı qeyd edirsə, vəfat edənin mülkünün qanunda göztərilən şəxsə keçməsi. Eyni zamanda Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyində təyin edilmiş başqa halarda.

კანონის მოქმედება - კანონის დაცვისა და შესრულების სავალდებულობა განსაზღვრულ დროში, განსაზღვრულ ტერიტორიაზე (სივრცეში) და განსაზღვრულ პირთა წრის მიმართ. 1. კანონის მოქმედება დროში – იწყება მისი კანონიერ ძალაში შესვლის მომენტიდან და წყდება მისი ოფიციალური გაუქმების დროიდან ან იმ ვადის გასვლის შემდეგ, რა ვადითაც იგი იყო მიღებული; 2. კანონის მოქმედება სივრცეში – ვრცელდება სახელმწიფოს მთელ ტერიტორიაზე, თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი; 3. კანონის მოქმედება პირთა წრის მიმართ – ვრცელდება ყველას მიმართ, თუ იგი სამართლის კონკრეტული სუბიექტებისათვის არაა განკუთვნილი.

Qanunun qüvvəsi - təyin olunmuş zamanda, ərazidə (sahədə) və təyin olunmuş şəxslər dairəsinə qarşı, qanunun qorunması və həyata keçirilməsinin məsuliyyəti. 1. Qanunun qüvvədə olma zamanı – hüquqi qüvvəyə verildikdə

ფარგლებში. საქართველოს საკანონმდებლო აქტებს აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა საქართველოს კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებთან მიმართებაში.

Qanunla müəyyən edilmiş normativ akt – Akt, hansının ki, qəbulu yalnız hüquqi aktın həyata keçirilməsi üçün mümkündür və ələ hallarda nə zaman ki, bu bir başa qanunvericilik aktı ilə nəzərə alınır və qəbul (çapı) edici orqanın potensiyasına əsaslanır. Gürcüstan qanunvericilik aktları, Gürcüstanın qanunla müəyyən edilmiş aktlara rəhbərlik hüququ gücə malikdir.

კასატორი – პირი რომელიც საკასაციო საჩივრით მიმართავს საკასაციო სასამართლოს (უზენაეს სასამართლოს).

Kasator – kassasiya şikayəti ilə kassasiya məhkəməsinə müraciət edən şəxs (Ali Məhkəmə).

კასაცია - სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის და სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების გასაჩივრება საკასაციო სასამართლოში (უზენაეს სასამართლოში). ასევე, სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის მიერ გამოტანილი განაჩენის გასაჩივრება საკასაციო სასამართლოში. კასაცია დასაშვებია კანონით დადგენილი საფუძვლებისა და ვადების დაცვით.

Kassasiya – Apelyasiya məhkəmənin vətəndaş məsələləri palatasının və apelyasiya məhkəmənin inzibati məsələləri palatası tərəfindən qəbul olunmuş qərarların kassasiya məhkəməsinə yenidən şikayətlənməsi (ali məhkəməyə). Eyni zamanda, apelyasiya məhkəməsinin cinayət məəcəsi məsələləri palatası tərəfindən təyin olunmuş qərarın kassasiya məhkəməsinə yenidən şikayət edilməsi. Kassasiya qanunla təyin olunmuş əsaslara və müddətin qorunması ilə mümkündür.

კეთილსინდისიერი მფლობელი – მფლობელი, რომელიც ნივთს მართლზომიერად ფლობს, ან რომელიც უფლებამოსილ პირად შეიძლება იქნეს მიჩნეული საქმიან ურთიერთობებში საჭირო გულმოდგინე შემოწმების საფუძველზე.

Vicdanlı sahib – əşyanın hüquqi sahibi və ya şəxsi, verilən iş əlaqələrində lazım olan yoxlax əsasında təmizqəlblə olan sahib.

კეთილსინდისიერი შემძენი – შემძენი ხდება ნივთის მესაკუთრე მაშინაც, როცა გამსხვისებელი არ იყო ნივთის მესაკუთრე, მაგრამ შემძენი ამ ფაქტის მიმართ კეთილსინდისიერია. კეთილსინდისიერად არ ჩაითვლება შემძენი, თუ მან იცოდა ან უნდა სცოდნოდა, რომ გამსხვისებელი არ იყო მესაკუთრე.

Vicdanlı alıcı – alıcı əşyanın sahibi o zamanda olur, nə zaman ki, satıcı əşyanın sahibi deyil, ancaq alıcı bu fakla bağlı vicdanlıdır. Satıcının sahibi olmamasını bilib və ya bilməsi lazım olduğu zaman vicdanlı hesab olunmur.

კერძო საჩივარი - სასამართლოს მიერ გამოტანილი განჩინების გასაჩივრება ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოში. კერძო საჩივარი უნდა პასუხობდეს სარჩელისათვის კანონით დადგენილ მოთხოვნებს.

Şəxsi şikayət – Məhkəmə tərəfindən alınmış qərarın yenidən baş instansiya məhkəməsinə şikayət edilməsi. Şəxsi şikayət qanunla təyin olunmuşdur.

კვორუმი - დამსწრეთა მინიმალური რაოდენობა, რომელიც აუცილებელია, ამა თუ იმ ორგანოს (პარლამენტის, მთავრობის, კომიტეტის, საბჭოს სხდომა და ა.შ.) მიერ გადაწყვეტილების მისაღებად.

Yetərsay (kvorum) – bu və ya digər orqan tərəfindən alınan qərar üçün vacib olan (parlamenti (milli məclisin) hakimiyyətin, komitetin, idarənin və.s.), iştirakçının ən az sayı.

კვოტა - დადგენილი წილი, მიღებული ნორმა, დასაშვები რაოდენობა.

Kvota (Pay) – təyin olunmuş pay, qəbul olunmuş norma, mümkün miqdar.

კიბერდანაშაული – კომპიუტერულ სისტემაში უნებართვო შეღწევა.

Kibercinayət – Kompüter sisteminə icazəsiz giriş.

კიბერტერორიზმი - კანონით დაცული კომპიუტერული ინფორმაციის მართლსაწინააღმდეგო დაუფლება, მისი გამოყენება ან გამოყენების მუქარა, რაც ქმნის მძიმე შედეგის საშიშროებას და ხელყოფს საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას ან სახელმწიფოს ინტერესს.

Kiberterrorizm – qanunla qorunan kompüter məlumatının qeyrihüquqi əldə etmək, ondan istifadə etmək və ya istifadə təhdidi. Bu da ağır nəticəli qorxu daşıyır və cəmiyyət təhlükəsizliyini və dövlət maraqlarını pozur.

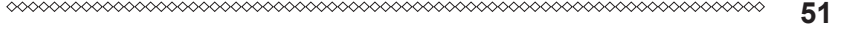
კოდექსი - განსაზღვრული (ერთგვაროვანი) საზოგადოებრივი ურთიერთობების მომწესრიგებელ სამართლებრივ ნორმათა სისტემატიზებული ნორმატიული აქტი (მაგ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი).

Kodeks – nəzərə alınmış (bircinsli) cəmiyyət əlaqələrinin qaydaya salan hüquqi normaların sistemləşdirilmiş normativ akt (məs. Gürcüstanın cinayət məəcəsi kodeksi).

კოლეგიური სასამართლო – სასამართლოს შემადგენლობა რომელიც წარმოდგენილია ერთზე მეტი მოსამართლისაგან

Koleqiya məhkəməsi – birdən çox hakimın təqdim olunduğu məhkəmə tərkibi.

კოლეგიური საჯარო დაწესებულება – საჯარო დაწესებულება, რომლის ხელმძღვანელი ან სათათბირო ორგანო ერთზე მეტი პირისაგან შედგება და რომელშიც გადაწყვეტილებებს ერთზე მეტი პირი ერთობლივად იღებს ან ამზადებს.

bilən komersial dəyəri olan məqsədin, formulanın, prosesin, imkan və ya hər hansı bir digər komersial məlumat. İnzibati orqan haqqda olan məlumat, komersial sirri təşkil etmir.

კომპენსაცია - ზარალის მატერიალური ანაზღაურება.

Kompensasiya (təzminat) – maddi ziyana, görə ödəniş.

კონტოკორენტი – შეთანხმება, რომლითაც მხარეები კისრულობენ პასუხისმგებლობას, საქმიანი კავშირებიდან წარმოშობილი მოთხოვნები და გადახდები შეიტანონ ანგარიშზე და ანგარიშის დახურვამდე მიიჩნიონ ხელშეუხებლად.

Kontokorent (anlaşma) – anlaşma, hansı ki, tərəflərin məsuliyyət daşıyacağını, iş münasibətlərindən yaranan tələbatlar və ödənişləri hesaba keçirsinlər və hesabatın bağlanmasına gədər müqavilə kimi hesab etmələrini bildirir.

კონტროლის პალატა – კონტროლის პალატა არის სახელმწიფო საფინანსო-ეკონომიკური კონტროლის უმაღლესი ორგანო. კონტროლის პალატა დამოუკიდებელია და ზედამხედველობს სახელმწიფო სახსრებისა და სახელმწიფოს სხვა მატერიალურ ფასეულობათა გამოყენებასა და ხარჯვას.

Nəzarət palatası - nəzarət palatası dövlət maaliyyə-iqdisadi nəzarətin ali orqanıdır. Nəzarət palatası müstəqildir və nəzarətçiliyin dövlət xərclərini və dövlətin digər maddi dəyərlərinin istifadəsi və xərcləməsi.

კონსტიტუცია - ქვეყნის უზენაესი (ძირითადი) კანონი, რომლსაც უნდა შეესაბამებოდეს სახელმწიფოს ყველა სხვა სამართლებრივი აქტი. საქართველოს კონსტიტუცია მოიცავს ზოგად დებულებებს, საქართველოს მოქალაქეობის საკითხის მომწესრიგებელ ძირითად ნორმებს, ადამიანის ძირითად უფლებებსა და თავისუფლებებს, სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოების საქმიანობის მომწესრიგებელ ნორმებს (საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს პრეზიდენტი, საქართველოს მთავრობა, სასამართლო ხელისუფლება). აგრეთვე სხვა მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორცაა სახელმწიფო ფინანსები და კონტროლი, სახელმწიფოს თავდაცვა, ადგილობრივი თვითმმართველობა, კონსტიტუციის გადასინჯვის წესი და გარდამავალი დებულებები

Konstitusiyası – dövlətin bütün digər hüquqi aktlarıyla uyğunlaşması vacib olan, ölkənin ali (əsas) qanunu. Gürcüstanın konstitusiyası ümumi əsasnamələri özündə saxlayır, Gürcüstan vətəndaşlarının məsələlərinin düzəldən əsas normaları, insanın əsas hüquqlarını və azadlıqlarını, dövlət hakimiyyətinin ali orqanlarının fəaliyyətlərini, normalarını (Gürcüstanın parlamenti, Gürcüstanın prezidenti, Gürcüstanın hakimiyyəti, məhkəmə hakimiyyəti). Eyni zamanda digər vacib məsələləri, necə ki, dövlət maaliyyəsi və nəzarəti, dövlətin qorunması, yerli hakimiyyət, konstitusiyası yoxlanış qaydası və keçici əsasnamələr.

კონსტიტუციური კანონი – საქართველოს კონსტიტუციის განუყოფელი

ნაწილია. საქართველოს კონსტიტუციური კანონი მიიღება საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში (მაგ. ტერიტორიული სახელმწიფოებრივი მოწყობის განსაზღვრისას).

Konstitusiyaya qanunu – Gürcüstanın konstitusiyasının ayrılmaz hissəsidir. Gürcüstanın konstitusiyaya qanunu Gürcüstanın konstitusiyası əsasında nəzərə alınmış hallarda qəbul olur (məs. Dövlət ərazisini təşkilini müəyyən edilməsi).

კონსტიტუციური შეთანხმება – შეთანხმება, საქართველოს სახელმწიფოსა და სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის. კონსტიტუციურ შეთანხმებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას და კონსტიტუციურ კანონს, აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა ყველა სხვა ნორმატიული აქტის მიმართ.

Konstitusiyaya anlaşması - Gürcüstan hakimiyəti və apostolik heç kimə tabe pravoslav kilsə arasında anlaşma. Konstitusiyaya anlaşması, əgər o, bütün digər normativ aktlardan nisbətən hüquqi gücə malik olan konstitusiyaya qanununa Gürcüstanın konstitusiyasının əleyhinə deyilsə.

კონტრაბანდა - საქართველოს ეკონომიკურ საზღვარზე დიდი ოდენობით მოძრავი ნივთის გადატანა ან გადმოტანა, ჩადენილი სახელმწიფო კონტროლის გვერდის ავლით ან მისგან მალულად, დოკუმენტის ან იდენტიფიკაციის საშუალების მოტყუებითი გამოყენებით, სასაქონლო დეკლარაციაში ყალბი მონაცემების შეტანით.

Qaçaq mal – Gürcüstanın iqtisadi sərhədində böyük miqdarda daşınan malın keçirilməsi və ya gətirilməsi, dövlət nəzarətindən yan keçib və ya ondan gizli sənədin, ya da identifikasiya vasitəsi ilə aldadıb istifadə edərək, mülk bəyanətin saxta məlumatı yazdırılması cinayətdir.

კონტრაჰენტი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის შესაბამისად ხელშეკრულების მონაწილე ფიზიკური ან იურიდიული პირი, ხელშეკრულების მხარე.

Kontrahent (müqavilə tərəfi) – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında müqavilə iştirakçısı fiziki və ya hüquqi şəxs, müqavilə tərəfi.

კონტრაქტი - ხელშეკრულება, შეთანხმება, რომელიც განსაზღვრავს მისი დამდები მხარეების უფლებებსა და ვალდებულებებს.

Kontrakt – imzalayan tərəflərin hüquqlarını və məsuliyyətini nəzərə alan müqavilə, anlaşma.

კონტრაფაქციული საქონელი - ნებისმიერი საქონელი, მათ შორის, შესაფუთი საქონელი, რომელზედაც უნებართვოდ ან მოთავსებული იმ სასაქონლო ნიშნის იდენტური სასაქონლო ნიშანი, რომელიც კანონიერად არის რეგისტრირებული ამ საქონელთან დაკავშირებით ან არსებითად არ განსხვავდება აღნიშნული სასაქონლო ნიშნისაგან,

და, აქედან გამომდინარე, არღვევს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სასაქონლო ნიშნის მფლობელის უფლებებს.

Saxta mal – hər hansı bir mal, eyni zamanda, paketləmə mal hansı ki, üzərinə icazəsiz icari marka, eyni nişanı vurulub, hansı ki, hüquqi olaraq qeydiyyatdan keçməyib, bu malla əlaqədar və ya qeyd olunmuş ticari markadan fərqlənmir və bundan etibarən Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş mal markası sahibinin hüququnu pozur.

კონტროლირებადი მიწოდება – დანაშაულის გასახსნელად, დანაშაულის ჩამდენი პირის გამოსავლენად საქართველოს ფარგლებში (ხოლო საერთაშორისო ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – საქართველოს ფარგლებს გარეთაც), საქართველოს ფარგლებს გარედან საქართველოში ან საქართველოს გავლით ნივთიერი მტკიცებულების ან ისეთი საგნის კონტროლირებადი გადაადგილება, რომლის თავისუფალი რეალიზება კანონით აკრძალული ან შეზღუდულია.

Nəzarət çatdırılması – cinayəti açmaq məqsədi ilə, cinayət işləyən şəxsin aşkar edilməsi üçün Gürcüstan ərazisində və (ancaq beynəlxalq müqaviləsi ilə nəzərə alınmış qayda ilə - Gürcüstandan kənarında), kənarında Gürcüstana və Gürcüstandan keçən əşya sübutunun və ya elə bir əşyanın nəzarətli yer dəyişməsi, hansı ki, azad realizasiyası qanunla qadağandır və ya məhdudlaşıb.

კონფისკაცია (ქონების ჩამორთმევა) – დანაშაულის საგნის ან/და იარაღის, დანაშაულის ჩასადენად გამოიზნული ნივთის ან/და დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების სახელმწიფოს სასარგებლოდ უსასყიდლოდ ჩამორთმევა

Müsadirə - (Mülkin əldən alınması) – Cinayət əşyasını və/ya silahın, cinayət işləməyə məqsədləşmiş maddənin və/ya cinayətlə əldə edilmiş mülkün Dövlət keyfinə ödənişsiz əldən alınması.

კოოპერატივი - იურიდიული პირის სტატუსის მქონე საწარმო (კომპანია), რომელიც დაფუძნებულია წევრთა შრომით საქმიანობაზე; ან წევრთა მეურნეობის განვითარებისა და შემოსავლების გადიდების მიზნით შექმნილი საზოგადოება, რომლის ამოცანაა მის წევრთა ინტერესების დაკმაყოფილება და იგი მიმართული არ არის უპირატესად მოგების მიღებაზე.

Kooperativ – üzvlərinin iş fəaliyyətinin əsasında qurulan hüquqi şəxsin statusu olan istehsalat (şirkət); və ya üzvlərin təsərrüfatının inkişafı və gəlirin artması məqsədi ilə yaranmış cəmiyyət, hansının ki, məqsədi onun üzvünün marağının razılaşması və o, qazancın almasına istiqamətlənib.

კორუფცია (საჯარო სამსახურში) – საჯარო მოსამსახურის მიერ თანამდებობის ან მასთან დაკავშირებული შესაძლებლობის გამოყენება კანონით აკრძალული ქონებრივი ან სხვა სიკეთის მიღების მიზნით, აგრეთვე მისთვის ამ სიკეთის გადაცემა ან მის მიღებასა და დაკანონებაში ხელის შეწყობა.

შეთანხმებული საზღაური.

Lizinq – məhəkəmə və ya hüquqi şəxsin portniyorları tərəfindən, Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qayda ilə ləğv edilməsi məqsədi ilə istehsalatçı hüquqi şəxsin işinin dayandırılması.

ლიცენზია - ადმინისტრაციული orqanოს მიერ ადმინისტრაციული აქტის საფუძველზე პირისათვის მინიჭებული უფლება, განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით განახორციელოს რაიმე საქმიანობა კანონით დადგენილი პირობების დაცვით.

Lisenziya – inzibati orqan tərəfindən inzibati aktın əsasında şəxsə verilən səlahiyyət, qanunla təyin edilmiş qayda əsasında təyin edilmiş, ya da edilməmiş müddətlə hər hansı bir işin həyata keçirilməsi.

ლოგოტიპი - საფირმო, სასაქონლო ნიშანი, რომელიც ჩვეულებრივ მონოპოლიურად გამოიყენება შესაბამისი საქონლის გამომშვები საწარმოს მიერ.

Logo – monopol olaraq uyğun malın istehsal edən tərəfindən istifadə olunan, brend, mal nişanəsi.

ლოკალური - ადგილობრივი, გარკვეულ საზღვრებს შორის მდებარე, მოქცეული, გავრცელებული.

Lokal (yerli) – yerli, bəzən sərhədlərdən kanar yerləşən, düşən, yayılan.

ლოკუტი - დავის შემთხვევაში დამსაქმებლის დროებითი ნებაყოფლობითი უარი შრომითი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შესრულებაზე.

Lokavt – dava hallarında iş verilənin bir müddətlik öz istəyi ilə, iş müqaviləsi əsasında nəzərə alınmış məsuliyyətin tam və ya yarı həyata keçirilməsində imtinası.

მ

მაგისტრატი მოსამართლე - მოსამართლე, რომელიც უფლებამოსილია განიხილოს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული კატეგორიის მარტივი დავები.

Hakim maqistratı – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş növlərin asand davalarını müzakirə etməyə səlahətli məhkəmə.

მავნე ნივთიერება - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ნებისმიერი ნივთიერება, რომელიც ახდენს ან რომელმაც შეიძლება მოახდინოს უარყოფითი ზეგავლენა ადამიანის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობაზე, აგრეთვე გარემოზე.

Ziyankar maddə - insanın həyatı və sağlamlığına eyni zamanda mühitə müəyyən təsir göstərən və ya göstərə bilən, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi

qanunvericiliyi əsasında, hər hansı bir maddə.

მამკვიდრებელი (მოანდერბე) - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, პირი რომლის ქონებაც რჩება მემკვიდრეს მისი გარდაცვალების შემდეგ.

Mirasçı (vəsiyəti yazan) - Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, vəfatından sonra mülkü mirasçısına qalan şəxs.

მანდატური - მოხელე, რომელიც უზრუნველყოფს წესრიგს სასამართლოში.

Mandatur – Məhkəmədə qaydalara nəzarət edən şəxs.

მართლზომიერი რისკი – საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, გამართლებული რისკი, რომელიც საზოგადოებრივად სასარგებლო მიზნის მისაღწევად არის ჩადენილი, თუმცა აზიანებს სხვის სამართლებრივ სიკეთეს. მართლზომიერი რისკი წარმოადგენს, მართლწინააღმდეგობის გამომრიცხავ გარემოებას.

Qanuni risk – cəmiyyətin xeyri məqsədi ilə işlənmiş ancaq başqa hüquqi məsələrlə ziyan verən, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında doğrulaşdırılan risk.

მართლწესრიგი - კანონიერებაზე დამყარებული საზოგადოებრივი წესრიგი, არსებული სამართლებრივი რეჟიმი.

Hüquqi qayda - qanunluğa əsaslanan cəmiyyət qaydaları, mövcud olan hüquqi rejim.

მარწმუნებელი – პირი, რომელიც ავალებს წარმომადგენელს, რომ მისი სახელით და მისი ინტერესების შესაბამისად განახორციელოს საპროცესო ან სხვა მოქმედებები სასამართლოში ან მის გარეთ.

İnandırان – məhkəmədə və ya məhkəmədən kanarda öz maraqlarına uyğun olaraq nümayəndəsinə onun adı ilə məhkəmə prasesi və ya digər hərəkətlər həyata keçirməsinə məsuliyyətləndirən şəxs.

მედიაცია – პროცესი რომლის დროსაც ნეიტრალური პირი ეხმარება დავის მონაწილეებს სადავო საკითხის გაანალიზებასა და კომპრომისის გზით შეთანხმების მიღწევაში.

Mediasiya (vasitəçilik) – neytral şəxsin dava iştirakçılarına dava məsələlərinin analizlər və kompromis yolu ilə razılaşma qərarına yardım edən məhkəmə prosesi.

მეკობრეობა – წყლისხომალდზე ან სხვა მცურავ საშუალებაზე თავდასხმა სხვისი ნივთის დასაუფლებლად, მისი მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ჩადენილი ძალადობით ან ძალადობის მუქარით.

Piratlıq (korsanlıq) – onun qeyri hüquqi sahiblənmə məqsədi ilə, işlədiyi cinayətlə

ვთუ ვაჟი ან ქალიშვილი არ აქვს, მაშინ მემკვიდრეობის უფლებები გადადის მამის მამაზე, ხოლო მამის მამის მამაზე.

მემკვიდრეები კანონით - კანონით მემკვიდრეობის დროს თანასწორი წილის უფლებით მემკვიდრეებად ითვლებიან: I რიგში - გარდაცვლილის შვილები; გარდაცვლილის შვილი, რომელიც მისი სიკვდილის შემდეგ დაიბადა; მეუღლე; მშობლები (მშვილებლები); ნაშვილები; II რიგში - გარდაცვლილის დეები და ძმები; III რიგში - ბებია და პაპა; IV რიგში - ბიძები (დედის მძა, მამის მძა), დეიდები და მამიდები; V რიგში - ბიძაშვილები, დეიდაშვილები და მამიდაშვილები.

Qanunla mirasçılar - qanunla mirasçılıq zaman, bərabər paylı hüququ mirsaçılar: I. Növbədə - vəfat edənin övladları; mərhumun vəfatından sonra doğulan övladı; həyat yoldaşı; valideini(ləri); övladlıq; II. Növbədə - mərhumun bacı qardaşları; III. Növbədə - qoca nənə və babası; IV. Növbədə - əmi-dayılar, xalalar və bibilər; V. Növbədə - əmi-dayı övladları, xala uşaqları, bibi övladları.

მემკვიდრეობა - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, გარდაცვლილი პირის (მემკვიდრეობის) ქონების გადასვლა სხვა პირებზე (მემკვიდრეებზე) კანონით ან ანდერძით, ანდა ორივე საფუძველით.

Mirasçılıq – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, vəfat edilmiş şəxsin (miras buraxanın) mülkünün qanunla və ya vəsiyyətnamə ilə, ya da ikisinin əsasında, başqa şəxsə keçməsi (mirasçılıq).

მემკვიდრეობითი ტრანსმისია - სამკვიდროს განხსნის შემდეგ, მაგრამ სამკვიდროს მიღებამდე, მემკვიდრის გარდაცვალების შემთხვევაში, სამკვიდროდან მისი წილის მიღების უფლების გადასვლა მის მემკვიდრეებზე.

İrsi transmissiya – vəsiyyətnaməyi açıdıktan sonra, ancaq mirası qəbul etmədikdən, mirasçının vəfatı hallarında, vəsiyyətnamədəki mirasda onun payına düşən mirasçılara keçməsi.

მენარდე - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ნარდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირი, რომელიც კისრულობს სამუშაოს შესრულების ვალდებულებას, ამ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად.

Podratçı (yükənləni) – müqavilədə nəzərə alınmış qaydalar əsasında məsuliyyəti boynuna alan, Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, podrat müqaviləsi ilə nəzərə alınmış şəxs.

მესაკუთრე - პირი, რომელიც ახორციელებს ქონების ფაქტობრივ ფლობასა და განკარგვას.

Sahib – mülkün faktik sahibliyini və sərəncamını həyata keçirən şəx.

მესამე პირი - პირი, რომელიც უშუალოდ არ მონაწილეობს

სამართლებრივ ურთიერთობაში, მაგრამ შესაძლოა გააჩნდეს კანონიერი ინტერესი ამ ურთიერთობის მიმართ.

Ūčüncü řaxs – ümumiyätcä hüquqi ölaqələrdä iřtirak etmägən, ancaq bu ölaqələrə qarřı qanuni marađı olan řaxs.

მესამე პირები დამოუკიდებელი სასარჩელო მოთხოვნით – სასამართლოში საქმის მსვლელობის დროს, თითოეული დაინტერესებული პირის უფლება, განაცხადოს დამოუკიდებელი მოთხოვნა დავის საგანზე ან მის ნაწილზე, ასევე აღძრას სარჩელი ორივე ან ერთ-ერთი მხარის მიმართ მხარეთა პაექრობის დაწყებამდე. მესამე პირის სარჩელის მიღება და განხილვა წარმოებს საერთო წესების დაცვით.

Ūčüncü řaxslər müstəqil řikayət tələblər ilə – məhkəmə prosesi zamanı, hər bir maraqlanan řaxsin hüququ, davanın məsələsi və ya yarısı haqqda müstəqil tələb təyin etsin, eyni zamanda hər iki və ya bir tərəfin dəyişdirilməsindən öncə iddiasının bildirsin. Ūčüncü řaxsin iddiasının qəbulu və müzakirəsi ümumi qaydaları qorumaqla həyata keçir.

მეწარმესუბიექტი - საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, ასეთად მიიჩნევა ინდივიდუალური მეწარმე, სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (სპს), კომანდიტური საზოგადოება (კს), შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს), სააქციო საზოგადოება (სს, კორპორაცია) და კოოპერატივი.

Sahib – iř götürən (firmanın, biamesin) – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında belə řaxslər, fərdi ihsəsalatçı, həmrəy məsuliyyətli cəmiyyət (HMC), komandit cəmiyyəti (KC), məhdudlaşmış məsuliyyət cəmiyyəti (MMC), səhmdar cəmiyyət (SC, korporasiya) və korporativ.

მეურვეობა - მოქალაქეთა პირადი და ქონებრივი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის სამართლებრივი ფორმა, რომელიც წესდება შვიდი წლის ასაკს მიუღწეველ ბავშვზე, აგრეთვე, პირზე, რომელიც სასამართლოს მიერ აღიარებულია ქმედუუნაროდ ავადმყოფობის ან ჭკუასუსტობის გამო. მეურვეობა უწესდება ბავშვს, რომელიც მშობლების გარდაცვალების, ავადმყოფობის ან სხვა მიზეზით დარჩა მშობლების მეთვალყურეობის გარეშე. ქმედუუნაროდ აღიარებულ პირს მეურვეობა უწესდება, რადგანაც მას არ შეუძლია დამოუკიდებლად განახორციელოს თავისი უფლებები და შესარულოს მოვალეობები.

Qəyümlüq – yeddi yaşına çatmayan uşaqlarda formalaşan, eyni zamanda məhkəmə tərəfindən xəstəlik və ya bilik əksikliyi səbəbindən qabiliyyətsiz vətəndaşların birbaşa və mülki hüquqlarının və maraqlarının qorunmasının qanuni forması. Qəyümlüq validelərinin vəfatı, xəstəliyi və ya digər səbəblərə görə valide nəzarətindən kənar qalan uşaqlara yayılır. Qabiliyyətsiz tanınmış şəxsə qəyümlüq aiddir çünki o, müstəqil olaraq öz hüquqlarını və məsuliyyətlərini yerinə yetirə bilmir.

დამოუკიდებლად ეწევა ეკონომიკურ საქმიანობას, რომლიდანაც მის მიერ მისაღები ჯამური ერთობლივი შემოსავალი კალენდარული წლის განმავლობაში არ აღემატება 30 000 ლარს.

Mikro biznes – Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında, belə statusu kiralı şəxslərin işindən istifadə etməyən və iqtisadi işdə hansının ki, onun alacağı birlik gəlirin təqvim ili ərzində 30 000 larinə keçməyən müstəqil fəaliyyət göstərən şəxsə verilə bilər.

მიუკერძოებლობა (მოსამართლის) – მართლმსაჯულების განხორციელების პრინციპი რომლის საფუძველზეც, მოსამართლე ვერ მიიღებს მონაწილეობას საქმის განხილვაში, თუ იგი ამ საქმესთან დაკავშირებით ადრე მონაწილეობდა საქმის წარმოებაში.

Qərəksizlik (hakimin) – Əgər o, bu işlə əlaqədar daha öncə işin yürüməsində çalışmışsa, əsasında, hakim işin müzakirəsində iştirak edə bilməyən ədalətli həyata keçirmə prinsipi.

მიუღებელი შემოსავალი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ის სარგებელი, რომელსაც მიიღებდა პირი, სხვის მიერ მის მიმართ ნაკისრი ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო.

Alınmayan gəlir – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, başqası tərəfindən boyun olduğu öhdəliklər həyata keçsə o faydalarını şəxs alardı.

მკვლელობა - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც ადამიანის სიცოცხლის წინააღმდეგაა ჩადენილი.

Adam öldürmə (qatillik) – İnsanın həyatına qarşı işlənmiş, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi əsasında, cinayət.

მოგების გადასახადი – საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, იმ მოგების დაბეგვრა რომელსაც იღებს საქართველოს რეზიდენტი საწარმო, აგრეთვე ის არარეზიდენტი საწარმო რომელიც საქართველოში ახორციელებს საქმიანობას მუდმივი დაწესებულების მეშვეობით ან/და შემოსავალს იღებს საქართველოში არსებული წყაროდან.

Gəlir vergisi – Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında, o gəlirə vergi qoyma hansını ki Gürcüstanın rezident istehsalı alır, eyni zamanda qeyri rezident istehsalat hansı ki, Gürcüstanda fəaliyyətin daimi müəssisə vasitəsi ilə həyata keçirir və ya gəliri Gürcüstanda mövcud olan mənbələrdən alır.

მოვალე – პირი, რომელსაც აკისრია ვალდებულება კრედიტორის წინაშე.

Borclu – kreditorun qarşısında məsuliyyətli şəxs.

მოთხოვნა - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით,

ნებისმიერი ვალი ან ვალდებულების შესრულების მოთხოვნა, რომლის შესრულების მოვალეობა ან შეუსრულებლობისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება მოვალეს.

Tələbat – həyata keçirmə məsuliyyəti və ya həyata keçirilməsi üçün borclunun cavabkarlığında olan, Gürcüstanın vətəndaş qanunvericiliyi əsasında, hər hansı bir borc və ya məsuliyyətin həyata keçirmə tələbi.

მოთხოვნის დათმობა - კრედიტორის მიერ მოვალის მიმართ არსებული მოთხოვნის მესამე პირისათვის გადაცემა სასყიდლით ან უსასყიდლოდ.

Tələbin güzəştı – kreditor tərəfindən borcluya mövcud olan tələbin üçüncü şəxsə pulla və ya pulsuz verilməsi.

მომსახურების გაწევა - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, სხვა პირისთვის მისივე ნებით, სასყიდლით ან უსასყიდლოდ ისეთი მოქმედების შესრულება (მომსახურება), რომელიც არ გულისხმობს საქონლის მიწოდებას.

Xidmət etmək – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, başqa şəxsə onun istəyi ilə pulla və ya pulsuz elə bir hərəkətin həyata keçirilməsi (xidməti), hansı ki, mal verməni nəzərdə tutmur.

მომზარებელი – პირადი საჭიროებისათვის საქონლის (მომსახურების, სამუშაოს) გამომყენებელი, შემძენი, შემკვეთი ან ასეთი განზრახვის მქონე მოქალაქე.

İstifadəçi – bir başa lazımlığı üçün maldan (xidmətdən, işdən) istifadə edən, alan, sifariş verən və ya belə niyyətli vətəndaşlar.

მომხსენებელი მოსამართლე – სასამართლო კოლეგიის წევრი, რომელსაც ევალება საქმის მომზადება მის ზეპირ მოსმენაზე განსახილველად, აგრეთვე სასამართლო სხდომის გახსნა და წარმართვა.

Məruzəçi hakim – şifahi dinləmədə müzakirə üçün işi hazırlanma məsuliyyəti olan, eyni zamanda məhkəmə duruşunu açma və keçirmə məsuliyyətli, məhkəmə koleqiyasının üzvü.

მონაცემები პერსონალური - საჯარო ინფორმაცია, რომელიც პირის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას იძლევა.

Şəxsi məlumatlar – şəxsin identifikasiyasının imkanını yaradan ictimai məlumat.

მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება - პირისათვის პიროვნებისსაიდენტიფიკაციოდოკუმენტების ჩამორთმევა, თავისუფალი გადაადგილების უფლების შეზღუდვა, ოჯახთან კავშირის, მათ შორის, მიმოწერისა და სატელეფონო კონტაქტების, აკრძალვა, კულტურული იზოლაცია, პატივისა და ღირსების შემლახველ პირობებში ჩაყენება ან ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე ან არაადეკვატური ანაზღაურებით მუშაობის

ki, maddədən istifadə edir və ondan uyğun iqtisadi gəlir alır. Maddə ilə faydalanan, maddənin sahibi və ya qeyri sahibi ola bilər.

მოსარჩელე - სამოქალაქო პროცესში ერთ-ერთი მხარე, რომელმაც მიმართა სასამართლოს სარჩელით და ითხოვს თავისი დარღვეული თუ სადავო უფლების დაცვას. მოსარჩელე შეიძლება იყოს როგორც ფიზიკური, ისე იურიდიული პირი.

İddiaçı - Vətəndaş prosesində bir tərəf, hansı ki, məhkəməyə iddia ilə müraciət elədi və şəxsi pozulmuş və ya davalı hüququnun qorunmasını tələb elədi. İddiaçı necə ki, fiziki eləcə də hüquqi şəxs ola bilər.

მოქალაქეობა – ფიზიკური პირის მჭიდრო სამართლებრივი კავშირი რომელიმე სახელმწიფოსთან. საქართველოს მოქალაქე არ შეიძლება იყოს სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე, გარდა კანონით დადგენილი გამონაკლისი შემთხვევებისა. საქართველოს მოქალაქეობის მიღება ხდება დაბადებით ან ნატურალიზაციით (ანუ, მოქალაქეობის შექმნა საქართველოს კანონმდებლობით აუცილებელი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში).

Vətəndaşlıq – hər hansı bir dövlət ilə fiziki şəxsin sıx hüquqi əlaqəsi. Qanunla təyin edilmiş hallardan başqa. Gürcüstanın vətəndaşı başqa dövlətin vətəndaşı ola bilməz. Gürcüstan vətəndaşlığının qəbulu doğumla və ya təbiişirdmə ilə mümkündür (yəni, vacib nöqsanların məmnuniyyəti hallarında Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında vətəndaşların alınması).

მოწმე - პირი, რომელსაც გააჩნია (ან შესაძლოა გააჩნდეს) ინფორმაცია სისხლის სამართლის, ან ადმინისტრაციული სამართლის ან სამოქალაქო სამართლის საქმესთან დაკავშირებულ რაიმე გარემოებაზე და მოვალეა უფლებამოსილი პირის გამოძახების საფუძველზე გამოცხადდეს სასამართლოში და მისცეს ჩვენება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

Şahid – Cinayət hüququ, inzibati hüquq ya da vətəndaş hüququ işləri ilə əlaqədar, hər hansı bir mühitlə məlumatı olan və səlahiyyətli şəxsin çağırması əsasında məhkəməyə getməli və Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin edilmiş qayda ilə ifadə vermədə borclu olan şəxs.

მოწმის ჩვენება - მოწმის მიერ სასამართლოსათვის მიწოდებული ინფორმაცია განსახილველი საქმის გარემოებათა შესახებ. მოწმის ჩვენება მტკიცებულება ვარ იქნება, თუ მოწმე ვერ მიუთითებს წარმოდგენილი ინფორმაციის წყაროს ან თუ დადგინდება, რომ ფსიქიკური ავადმყოფობის ან ფიზიკური ნაკლის გამო მას არ შეუძლია სწორად აღიქვას, დაიმახსოვროს და აღიდგინოს ფაქტები.

Şahidin ifadəsi – şahid tərəfindən məhkəməyə təqdim olunmuş məlumatın müzakirə işinin mühitləri haqqında. əgər şahid məlumatın mənbəyini söyləməsə və ya əgər şahidin əqli xəstəliyi və ya fiziki çatışmamazlığı səbəbdən düzgün canlandırma, yadda saxlama və bərpə etmə qabiliyyətlərinə nail olmadığı açıqlanırsa, belə hallarda şahidin ifadəsi sübut sayılır.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, არსებობს ორი სახის ნივთი: უძრავი და მოძრავი. 1. უძრავი ნივთი - მიწის ნაკვეთი მასში არსებული წიაღისეულით, მიწაზე აღმოცენებული მცენარეები, ასევე შენობა-ნაგებობანი, რომლებიც მყარად დგას მიწაზე. 2. მოძრავი ნივთი - ყველა ის ნივთი, რომელიც არ არის უძრავი და რომელთა გადაადგილებაც შესაძლებელია (მაგ. ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაკეთობანი, საიუველირო ნაწარმი და ა.შ).

Maddə - material bədəni olan mülki xeyir, hansı ki, sahibliyin faydası və istifadəsi qanunla qadağan deyil. Gürcüstan qanunvericiliyi əsasında iki növ maddə vardır: hərəkət edən və etməyən maddə: 1. hərəkət etməyən maddə - torpaq ərazisi və orada mövcud olan təbii sərvətlər, torpaqdan çıxan bitkilər, eyni zamanda tikintilər, hansı ki, torpaq üstə sərt dayanıblar. 2. hərəkət edən maddə - bütün hərəkət edən, yerini dəyişə bilən mmaddələr (məs. Bahalı metallar, əl sənəti işləri, zərgərin əl işləri və.s.).

ნივთიერი მტკიცებულება - ნივთი, საგანი, დოკუმენტი და სხვა ობიექტი, რომელიც თავისი ხარისხით, თვისებით ან თავისი არსებობით წარმოადგენს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების დადგენის საშუალებას.

Maddə sübutları – öz keyfiyyəti, özəllikleri və ya onun mövcudluğu ilə iş üçün vacib mənası və mühitlərin təyin olunma vəsaiti olan maddə, əşya, sənət və başqa obyekt.

ნორმა - კანონმდებლობით გათვალისწინებული ერთი კონკრეტული ქცევი წესი.

Norma – Qanunvericiliklə nəzərə alınmış bir konkret hərəkət qaydası.

ნორმა საერთაშორისო - სამართლებრივი - საერთაშორისო სამართალით განსაზღვრული ქცევის წესი, რომელსაც აქვს იურიდიულად სავალდებულო ძალა.

Beynəlxalq norma – hüquqi – Hüquqi məcburi qüvvəyə malik olan, beynəlxalq hüququ ilə nəzərə alınmış hərəkət qaydası.

ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი - უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე გამოცემული სამართლებრივი აქტი, რომელიც შეიცავს მისი მუდმივი ან დროებითი და მრავალჯერადი გამოყენების ქცევის ზოგად წესს.

İnzibati normativli – hüquqi akt – özünün ömürlük və ya bir müddətlik ya da bir neçə dəfəlik istifadəsinin ümumi qaydasını nəzərə alan, səlahiyyətli inzibati orqan tərəfindən qanunvericilik aktı əsasında təyin olunmuş hüquqi akt.

ნორმატიული აქტი – უფლებამოსილი სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მიღებული

სამართლიანი, დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი არბიტრი მოქალაქეებსა და ხელისუფლებას შორის, რათა გამოიძიოს მოქალაქეთა საჩივრები ხელისუფლების ორგანოებისა და ოფიციალური პირების წინააღმდეგ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოქალაქეთა აზრით, ხელისუფლებამ დაარღვია მათი უფლებები და თავისუფლებები. ომბუდსმენს ასევე შეუძლია სხვადასხვა საქმეების განხილვა და გამოძიება საკუთარი ინიციატივით. ომბუდსმენი შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და წარდგენს ყოველწლიურ ანგარიშებს.

Ombudsman – məsuliyət ədalətli, müstəqil vətəndaşlar və dövlət arası tərəfsiz orbit olmaq olan hansı ki, hakimiyyət vətəndaşların onların hüquq və azadlıqlarını pozduğunu düşündüyündən, hakimiyyət orqanlar və rəsmi şəxslərə qarşı şikayətlərini təsdiq edən millət qoruyucusu. Şəxsi inisiyativini ilə ombudsman eyni zamanda fərqli işlərin müzakirəsini və tədqiqatını apara bilər. Ombudsman məsləhətlər üzrə işləyib illik hesabatı təqdim edir.

ომი - პირდაპირი, ფიზიკური ძალადობის გამოყენება ორი ან მეტი სახელმწიფოს მიერ. ომი, როგორც საერთაშორისო პრობლემების გადაწყვეტის მეთოდი, უარყოფილია საერთაშორისო კანონმდებლობით.

Müharibə - iki və ya daha artıq dövlət arası, birbaşa fiziki zoraklıqdan istifadə. Müharibə hansı ki, beynəlxalq problemlərin həlli metodu, beynəlxalq qanunvericiliyi ilə imtina edilmişdir.

ორგანიზებული ჯგუფი - შეთანხმებულად მოქმედი, სტრუქტურული ფორმის მქონე ჯგუფი, რომლის წევრები წინასწარ შეკავშირდნენ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი ითვალისწინებს დანაშაულის ჩადენას ორგანიზებული ჯგუფის მიერ, როგორც დანაშაულის დამამძიმებელ გარემოებას.

Mütəşəkkil dəstə - üzvləri öncədən əlaqə saxlayan, öncədən razılaşmış hərəkət edən, struktur şəkli olan qrup. Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi hansı ki, cinayətin ağırlaşdırıcı mühitdə belə qrupa qarşı cinayət işləməni nəzərdə tutur.

ორგანული კანონი - კანონის სახე, რომელიც მიიღება მხოლოდ კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში და მხოლოდ განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სფეროთა მოსაწესრიგებლად (მაგ. არჩევნები, მოქალაქეობა). ორგანული კანონი იერარქიულად კანონზე მაღლა დგას.

Organ qanunu – yalnız konstitusiya ilə nəzərə alınmış hallarda və yalnız xüsusi mənalı mühitin qaydaya salınması (məs. Seçkilər, vətəndaşlıq) məqsədi ilə qəbul olan qanunun növü. Organ qanunu ierarxiya ilə qanundan üstündür.

ორდერი - წერილობითი საბუთი, განკარგულება, ბრძანება, რომელიც რაიმეს (მაგ. ნებართვის) მიღების უფლებას იძლევა.

Order – nəyisə (məs. izinin) qəbul etmə hüququnu verən yazılı sənəd, yönətmə,

ორმაგი მოქალაქეობა - ერთდროულად ორი სახელმწიფოს მოქალაქეობა, რაც დადასტურებულია შესაბამისი დოკუმენტებით. საქართველოს მოქალაქე იმავდროულად არ შეიძლება იყოს სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ საქართველოს მოქალაქეობა შეიძლება მიენიჭოს უცხო ქვეყნის მოქალაქეს, რომელსაც საქართველოს წინაშე აქვს განსაკუთრებული დამსახურება ან მისთვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება გამომდინარეობს სახელმწიფო ინტერესებიდან.

İki tərəfli vətəndaşlıq – uyğun sənədlərdə təsdiqlənən eyni zamanda iki dövlətin vətəndaşlığı. Gürcüstanın vətəndaşı eyni zamanda başqa dövlətin vətəndaşı ola bilməz. Ancaq bəzi hallarda – Gürcüstan prezidenti tərəfindən Gürcüstanın vətəndaşlığı başqa dövlətin vətəndaşına verilə bilər, hansı ki, Gürcüstana qanunvericiliyi qarşısında xüsusi haqqı var və ya onun üçün Gürcüstan vətəndaşlığını vermə dövlətin marağındadır.

ოფერტი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ხელშეკრულების დადების შესახებ წინადადების ფორმალური შეთავაზება ამა თუ იმ პირისათვის, ხელშეკრულების დასადებად ყველა აუცილებელი პირობის მითითებით.

Opert – bu və ya başqa şəxs üçün müqaviləni bağlamaq üçün bütün vacib şərtlərin göstərişi ilə Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, müqavilə bağlamaq haqqda cümlənin formal təklifi.

ოფცია - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე მყიდველის (გამყიდველის) უფლება შეიძინოს (გაყიდოს) ესა თუ ის ნივთი განსაზღვრულ დრომდე ან მოვლენამდე.

Seçim (opsiya) - Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, tərəflərin razılığı əsasında alıcının bu və ya o maddəni nəzərə alınmış müddətə və ya hadisəyə qədər alma hüququ.

ოქმი (სასამართლო სხდომის) – საპროცესო დოკუმენტი, რომელსაც სასამართლო სხდომის მსვლელობისას ადგენს სხდომის მდივანი და რომელშიც გადმოცემულია საქმის ზეპირი მოსმენის შინაარსი.

Protokol (məhkəmə iclasının) – Məhkəmə iclası geden zaman iclasın katibi hazırlayan və içində işin şifahi dinləmənin məzmunu olan məhkəmə prosesin sənədi.

ოჯახი - ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი კავშირი, რომელიც რეგისტრირებულია სახელმწიფო ორგანოში, რამდენადაც სამართლებრივი თვალსაზრისით, მხოლოდ ასეთი რეგისტრაცია წარმოშობს მეუღლეთა შორის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ უფლებებსა და მოვალეობებს.

Öhdəliklər (Pasivlər) – şəxsin həyata keçirəsi məsuliyyətinin birliyi.

პასპორტი – მოქალაქის პიროვნების დამადასტურებელი ძირითადი დოკუმენტი.

Pasport – Vətəndaşın şəxsiyyətini təsdiqləyən əsas sənəd.

პასუხისმგებლობა (სანქცია) - სამართლებრივი შედეგი (მაგ. ჯარიმა, თავისუფლების აღკვეთა), რომელიც მოჰყვება პირის არამართლზომიერ (უკანონო) ქმედებას. პასუხისმგებლობა რომელიც ყოველი ასეთი კონკრეტული ქმედების შედეგია, საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე სხვადასხვაგვარია და დამოკიდებულია მრავალ ფაქტორზე, მათ შორის ქმედების საშიშროების ხარისხზე.

Cavabkarlıq (sanksiya) – şəxsin qeyri düzgün (qeyri qanuni) hərəkətindən əmələ gələn hüquqi nəticə (məs. Cərimə azadlıqdan məhrumluq). Cavabkarlıq hər bir cür konkret hərəkətinin nəticəsidir, Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında fərglidir və bir neçə faktordan aslıdır, eyni zamanda hərəkət qorxusu keyfiyyəti.

პასუხისმგებლობის ასაკი - ასაკი, რომლის მიღწევიდან პირს ეკისრება პასუხისმგებლობა არამართლზომიერი ქმედების ჩადენისათვის. სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა იწყება 14 წლის ასაკიდან (გამონაკლის შემთხვევებში 12), ადმინისტრაციული სამართლებრივი პასუხისმგებლობა – 16, ხოლო სამოქალაქო სამართლებრივი პასუხისმგებლობა – 10 წლის ასაკიდან.

Cavabkarlığın yaşı – qeyri hüquqi hərəkətlər üçün şəxs məsuliyyət daşıdığı yaş. Cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında 14 yaşından başlayır (bəzi hallarda 12 yaşdan), inzibati hüquq məsuliyyəti – 16, yalnız vətəndaş hüququ məsuliyyəti – 10 yaşından.

პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოებები – გარემოებები, რომლებიც საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის საფუძველზე, დანაშაულსა და დამნაშავეს მიიჩნევენ საზოგადოებისათვის მომეტებულ საშიშროებად და ამის საფუძველზე პირს მეტი სასჯელი ენიშნება.

Məsuliyyəti ağırlaşdıran mühit – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi əsasında, cinayət və cinayət işləyən cəmiyyət üçün təhlükəli hesab olunan və bunun əsasında şəxsə daha ağır cəza verilən mühit.

პასუხისმგებლობის შემამსუფქვებელი გარემოებები – გარემოებები, რომლებიც საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის საფუძველზე, დანაშაულსა და დამნაშავეს, მიიჩნევენ ნაკლებ საზოგადოებრივ საშიშროებად და ამის გამო პირს ენიშნება ნაკლები სასჯელი.

Məsuliyyəti yüngülləşdirən mühit - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi əsasında, cinayət və cinayət işləyən cəmiyyət üçün az təhlükəli hesab olunan və bunun

asasında da yüngül cəza verilən mühit.

პატიმარი - სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული პირი, რომელსაც სასამართლომ თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა.

Dustaq – məhkəmə azadlıqdan məhrum etməyə cəzalandıran, cinayət məəcəlləsi əsasında nəzərə alınmış şəxs.

პატიმრობა – საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით გათვალისწინებული აღკვეთის ღონისძიება, რომელიც გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, თუ ეს ერთადერთი საშუალებაა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული: 1. ბრალდებულის მიმალვა და მის მიერ მართლმსაჯულების განხორციელებისათვის ხელის შეშლა; 2. ბრალდებულის მიერ მტკიცებულებათა მოპოვებისათვის ხელის შეშლა; 3. ბრალდებულის მიერ ახალი დანაშაულის ჩადენა.

Dustaq - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi əsasında nəzərə alınmış azadlıqdan məhrum etmə tədbiri, hansı ki, bu boyun qaçırmaq üçün vasitələrdən biridir: 1. təqsirliyin istiqaməti və ona qeyri hüquqi hərəkətə mane olma; 2. təqsirli tərəfindən sübutların tapılmasına mane; 3. təqsirli tərəfindən yeni suç işləmə.

პენალიზაცია - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით განსაზღვრული სასჯელის ზომის გამკაცრება (მაგ. 5 წლიანი სასჯელის 7 წლამდე გაზრდა).

Penalizasiya - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi əsasında nəzərə alınmış cəzanın sərtləşməsi (məs. 5 ilik cəzanın 7 ilə qədər artırılması).

პერსონალური მონაცემები - საჯარო ინფორმაცია, რომელიც პირის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას იძლევა.

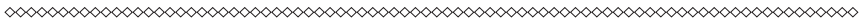
Şəxsi məlumatlar – şəxsin idetifikasiya imkanını aradan, ictimai məlumat.

პირადი არაქონებრივ უფლებები – უფლებები, რომელთა გასხვისება დაუშვებელია (მაგ. უფლება სახელზე, უფლება პირად ხელშეუხებლობასა და საქმიან რეპუტაციაზე).

Şəxsi qeyri mülki hüquqlar – başqasına nail edilməsi qeyri mümkün olan hüquqlar (məs. Şəxsin adı, şəxsi müqavilə və işgüzar nüfuzuna)

პირადი თავისუფლების უფლება - ყოველ ადამიანს აქვს პირადი თავისუფლების უფლება, რომელიც დაცული და გარანტირებულია საქართველოს კონსტიტუციითა და საერთაშორისო კანონმდებლობით. თავისუფლების აღკვეთა ან პირადი თავისუფლების სხვაგვარი შეზღუდვა დაუშვებელია სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე.

Şəxsi azadlıq hüququ – Gürcütanın və beynəlxalq qanunvericiliyiilə qorunan, hər bir insanın şəxsi azadlıq hüququ var. Azadlıqdan məhrum etmə və ya azadlığa başqa yolla mane olma məhkəmə qərarı olmadan qeyri mümkün deyil.

პირადი ჩხრეკა – საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, დასაბუთებული ვარაუდის არსებობის შემთხვევაში იმის თაობაზე, რომ პირმა დამალა რაიმე სახის მტკიცებულება, შესაძლებელია პირისათვის პირდი ჩხრეკის ჩატარება. ასეთი შემთხვევა ითვლება გადაუდებელ აუცილებლობად და პირადი ჩხრეკა ტარდება სასამართლოს განჩინების და გამომძიებლის დადგენილების გარეშე.

Şəxsi axtarış - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, şəxsin hər hansı bir sübutu saxladığı haqqda təsdiqlənmiş şübhənin mövcud olduğu hallda, şəxsə şəxsi axtarış keçirmək mümkündür. Belə hallar dərhal hesab olunur və şəxsin axtarışı məhkəmə qərarı və tədqiqatçının təyinatı olmadan həyata keçirilir.

პირადი საიდუმლოება - საჯარო ინფორმაცია რომელიც იძლევა პირის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას. ეს ინფორმაცია პირად საიდუმლოებად შესაძლოა იქნეს მიჩნეული იმ პირის გადაწყვეტილებით ვის შესახებაც ის არსებობს.

Şəxsi sir – şəxsin identifikasiya imkanının yaradan ictimai məlumat. Bu məlumat kimin haqqındadırsa o, şəxsin qərarı ilə şəxsi sir kimi hesab oluna bilər.

პირგასამტეხლო - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, მოთხოვნის უზრუნველყოფის ერთ-ერთი დამატებითი საშუალება. მხარეთა შეთანხმებით განსაზღვრული ფულადი თანხა, რომელიც მოვალემ უნდა გადაიხადოს ვალდებულების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულებისთვის.

Pul verginin bir növü – Gürcüstanın vətəndaş hüquq qanunvericiliyi əsasında, tələbatı müdafiəsinin daha bir imkanı. Tərəflərin razılığı ilə nəzərə alınmış pul məbləğ, hansı ki, borclu olan şəxs, məsuliyyəti yerinə yetirmə və ya birdəfəlik yerinə yetirmək üçün ödəməlidir.

პირდაპირი დაკითხვა – დაკითხვა, რომელსაც აწარმოებს სასამართლო პროცესის ის მხარე, რომელმაც დასაკითხი მოწმე გამოიძახა.

Şəxsi sorqulama – sorqulama məqsədi ilə şahid çağırان məhkəmənin tərəfinin sorqusu.

პირველი ინსტანციის სასამართლო – რაიონული ან საქალაქო სასამართლო, რომელსაც პირველად მიმართავს მოსარჩელე, განმცხადებელი ან ბრალდების მხარე. ამ სასამართლოს გადაწყვეტილებები შეიძლება გასაჩივრედეს მეორე ინსტანციის (სააპელაციო) სასამართლოში.

Birinci instansiya məhkəməsi – ilk şikayətçi, ərizəçi və ya təqsirləndirici tərəf müraciyyət edəən, rayon və ya şəhər məhkəməsi. Bu məhkəmənin qərarları ikinci instansaya (apelasiya) məhkəməsinə şikayət edilə bilər.

პირი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის

მიხედვით, სამართლებრივი ურთიერთობის სუბიექტი, რომელიც შესაძლოა იყოს ფიზიკური ან იურიდიული პირი. 1. იურიდიული პირი – განსაზღვრული მიზნის მისაღწევად შექმნილი საკუთარი ქონების მქონე ორგანიზებული წარმონაქმნი, რომელიც თავისი ქონებით დამოუკიდებლად აგებს პასუხს, საკუთარი სახელით იძენს უფლებებსა და მოვალეობებს, დებს გარიგებებს და შეუძლია სასამართლოში გამოვიდეს მოსარჩელედ და მოპასუხედ. იურიდიული პირი შეიძლება იყოს კორპორაციულად ორგანიზებული, წევრობაზე დაფუძნებული, წევრთა მდგომარეობაზე დამოკიდებული ან მისგან დამოუკიდებელი და მისდევდეს ან არ მისდევდეს მეწარმეობას. 2. პირი ფიზიკური - ცალკეული პირი (ადამიანი), რომელიც წარმოადგენს სამოქალაქო სამართლის სუბიექტს.

Şəxs – fiziki və ya hüquqi şəxs ola bilər, Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, hüquqi əlaqənin subyekti. 1. hüquqi şəxs – öz mülkü ilə müstəqil olaraq cavabkar olan, öz adı ilə səlahiyyət və məsuliyyət qazanan, razılıqlar həyata keçirən və məhkəmədə necə ki, şikayətçi eləcə də cavab verən kimi çıxış edə bilər, təyin olunmuş məqsədə nail olmaq üçün yaradılmış şəxsi mülkü olan təşkilatı yaradıcılıq. Hüquqi şəxs korporativ təşkilatçı, üzvlüyə əsaslanan, üzvlərin vəziyyətindən aslı və onlardan müstəqil ola bilər və istehsalata yönələn yada yönəlməyən ola biləcəsi mümkündür. 2. fiziki şəxs – vətəndaş hüququ subyektini təşkil edən şəxs (insan).

პირობითი გარიგება – გარიგება, რომელიც დამოკიდებულია სამომავლო და უცნობ მოვლენაზე იმით, რომ ან გარიგების შესრულების გადადება ხდება ამ მოვლენის დადგომამდე, ანდა გარიგების შეწყვეტა - ამ მოვლენის დადგომისთანავე.

Şərti sözləşmə - ya sözləşmənin həyata keçirilməsi ya da kəsilməsi bu hadisəyə qədər olacağı gələcək və bilinməyən hadisədən aslı olan sözləşmə - bu hadisənin başlanğıcında.

პირობითი მსჯავრი – სასჯელის ჩათვლა პირობითად, თუ მხარეებს შორის დადებულია საპროცესო შეთანხმება და სასამართლო თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში ამ მსჯავრს დაადგინს პირობითად.

Şərti hökm - əgər tərəflər arası bağlanmış məhkəmə prosesi razılıq və məhkəmə şəxsi səlahiyyəti əsasında bu hökmü şərti alır.

პოლიტიკური უფლებები და თავისუფლებები - მოქალაქეთა ის უფლებები, რომლებიც ეხება მათ მიერ მონაწილეობის მიღებას სახელმწიფოს საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ მართვაში. მაგალითად, მოქალაქეთა საარჩევნო უფლება, პოლიტიკური გაერთიანების შექმნის უფლება და ის სხვა უფლებები რომელიც აღიარებული და დაცულია საქართველოს კონსტიტუციით.

Siyasi səlahiyyətlər və azadlıqlar – vətəndaşların dövlət ictimai və siyasi idarədə onların iştirakına aid olan səlahiyyətlər. Məsələn, vətəndaşların seçki

hüququ, siyasi inkişaf yaratma hüququ və başqa elə hüquqlar, hansılar ki, Gürcüstanın konstitusiyası ilə tanınır və qorunur.

პოლიცია - საზოგადოებრივი წესრიგის დასაცავად უფლებამოსილი სამართალდამცავი ორგანო, რომლის უფლებამოსილებანი და ვალდებულებანი განისაზღვრება საქართველოს კანონით „პოლიციის შესახებ“.

Polis – səlahiyyətləri və məsuliyyətləri Gürcüstanın “Polis haqqda” qanunu ilə nəzərə alınmış, ictimai qaydanı qorumaq üçün səlahiyyətli hüquq qoruyan orqan.

პოტენციურად საშიში პროდუქცია ან ტვირთი - ფიზიკური, ქიმიური ან ბიოლოგიური ფაქტორების შემცველი პროდუქცია ან ტვირთი, რომელიც ახდენს ან შეიძლება მოახდინოს მავნე ზეგავლენა ადამიანის, მომავალი თაობების სიცოცხლესა და ჯანმრთელობაზე.

Potensiv olaraq təhlükəli məhsul və ya yük – insanın, gələcək nəslin sağlığına və sağlamlığına mane olan və ya ola bilər, fiziki, ximyəvi və ya bioloji faktorları özündə saxlayan məhsul və ya yük.

პრევენცია - თავიდან არიდება, გამაფრთხილებელი მოქმედებები, წინასწარი ღონისძიებები რაიმე არასასურველი მოვლენის თავიდან ასაცილებლად.

Prevensiya (qabağını alma) – hər hansı bir xoşa gəlməz hadisənin qarşısını almaq məqsədi ilə, boyun qaçırma, xəbətdarlıq hərəkətlər, əvvəlcədən tədbirlər.

პრეზუმცია - ჭეშმარიტებად მიჩნეული ვარაუდი საწინააღმდეგოს დამტკიცებამდე.

Fərziyyə (prezumpsiya) - əksini təsdiqləmək üçün düzgün sayılan fikir.

პრეიუდიცია - ვითარება, როდესაც ფაქტობრივი გარემოებები არ საჭიროებენ მტკიცებას. პრეიუდიციული ძალის მქონეა საყოველთაოდ აღიარებული ფაქტები, ასევე ის ფაქტები, რომლებიც დადგენილია სასამართლოს მიერ სხვა საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილებით.

Mənfəi rəy – faktik mühitlər təsdiqlənməyən istəmədiyi vəziyyət. Mənfəi rəy gücü olan hər kəs üçün tanınmış faktlardır, eyni zamanda o faktlar məhkəmə tərəfindən başqa işə alınmış qərarla təyin olunmuşdur.

პრეკურსორი - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით - ბუნებრივი ან სინთეზური წარმოშობის ნივთიერება, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს საქართველოში სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებული ნარკოტიკული საშუალებისა და ფსიქოტროპული ნივთიერების უკანონოდ დამზადებისას.

Prekursor – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında – təbii və ya sintezli maddə, hansı ki, Gürcüstanda xüsusi nəzarətin tabeliyində narkotik vasitə və psixotrofik maddəni hazırlanmasında qeyri qanuni istifadə oluna

bilər.

პრეროგატივა - პირის პრივილეგია, განსაკუთრებული უფლებამოსილებით განახორციელოს (ან არ განახორციელოს) რაიმე ქმედება.

Müstəsna – hər hansı bir hərəkəti həyata keçirməkdə (və ya keçirməməkdə) xüsusi səlahiyyətli, şəxsin üstünlüyü.

პრეცედენტი - იდენტურ ან მსგავს დავაზე ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული დადგენილება, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით სარეკომენდაციო ხასიათისაა ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლისათვის.

Presentent – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında tövsiyə xasiyyətli aşağı instansiya məhkəmə hakimi üçün, identiv və ya oxşar davaya baş instansiya məhkəməsi tərəfindən alınmış qərar.

პრივატიზება - ფიზიკური და იურიდიული პირების ან მათი გაერთიანებების მიერ სახელმწიფო ქონებაზე საკუთრების უფლების შექმნა, რის შედეგადაც სახელმწიფო კარგავს პრივატიზებული ქონების ფლობის, სარგებლობისა და განკარგვის, ხოლო სახელმწიფო ორგანოები მისი მართვის უფლებას.

Özəlləşdirmə - fiziki və hüquqi şəxsin ya da onların birliyi tərəfindən dövlət mülkünə sahiblik səlahiyyətinin alması, bunu nəticəsində dövlət özəlləşdirilmiş mülkün sahiblik, istifadə və sərəncam hüququnu ancaq dövlət orqanları isə idarə hüququnu itirir.

პრინციპალი - საქართველოს სამოქალაქო კანონმდებლობის თანახმად ის პიროვნება, რომლის სახელითაც მოქმედებს აგენტი, წარმომადგენელი, აგრეთვე, ძირითადი მოვალე. პრინციპალი ბენეფიციარის მოვალეა ძირითადი ვალდებულების მიხედვით და მას აქვს შესაძლებლობა მიმართოს ბანკს ან სხვა საკრედიტო დაწესებულებას და დადგეს ვალდებულების შესრულების გარანტად.

Rəhbər (prinsipal) – Gürcüstanın vətəndaş qanunvericiliyi əsasında o şəxs, hansı ki, adı ilə aqent, nümayəndə, eyni zamanda əsas borclu hərəkət edirlər. Prinsipal benesifiar əsas məsuliyyətlərin əsasında və məsuliyyət daşıyır və onun banka və ya başqa kredit müəssisəsinə müraciyyət eyləmə və məsuliyyəti həyata keçirmə qərantı kimi dura bilər.

პრობაციის ბიურო - მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, მის მიმართ გამოცემული სამართლებრივი აქტების, აღმასრულებელი ბიურო საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე.

Sınaq şöbəsi – təqsirlilərin yaşadığı yerə görə onlara təyin olunmuş hüquqi aktlar, Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında baş rəhbər şöbə.

პროზაციის ეროვნული სააგენტო - საქართველოს სასჯელაღსრულების, პროზაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომლის საქმიანობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს პირობით მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია, რეაბილიტაცია და დანაშაულის პრევენცია.

Sınağın orqan aqentliyi – işinin əsas istiqamətini şərti hökmün resosilasiya, təmiri və cinayətin prevensiyası təyin edir. Cari Gürcüstanın düzəlişlər, sınaq və hüquqi yardım məsələləri nazirliyinin idarəsinin sahədə ictimai hüquqi şəxs.

პროკურა – გენერალური სავაჭრო მინდობილობა.

Prokura – baş komersiya etibarnaməsi.

პროკურატურა - საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება, რომელიც თავის უფლებამოსილებას ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ფარგლებში. მის მთავარ ფუნქციას წარმოადგენს სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება და გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობა. პროკურატურა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით, სრული მოცულობით ატარებს დანაშაულის გამოძიებას, სასამართლოში მხარს უჭერს სახელმწიფო ბრალდებას.

Prokurorluq (şöbə) – öz səlahiyyətini Gürcüstanın qanunvericiliyi çərçivəsində həyata keçirən, Gürcüstanın Ədliyyə Nazirliyinin sistemində daxil olan dövlət altsuitə müəsisəsi. Onun əsas funksiyasını cinayət hüquqi təqib və tədqiqatın məhkəmə prosesi idarəsi təşkil edir. Prokurorluq Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi ilə nəzərə alınmış hallarda və təyin olunmuş qayda ilə, tan həcmi ilə cinayətin təqiyatını həyata keçirir və məhkəmə dövlət təqsirinə tərəf çıxır.

პროკურისტი – გენერალური სავაჭრო მინდობილობის მფლობელი.

Prokurist (etibarnamə) – Baş komersiya etibarnamənin sahibi.

პროკურორი - უფლებამოსილი პირი, რომელიც უშუალოდ ახორციელებს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ფუნქციებს. პროკურორი წარმოადგენს სახელმწიფო ბრალმძებელს. მას ეკისრება ბრალდების მტკიცების მოვალეობა. ასეთი პირებია მაგალითად: საქართველოს მთავარი პროკურორი, ქ. თბილისის პროკურორი, რაიონული პროკურორი და სხვა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პირები.

Prokuror (tədqiqatçı) – cinayət hüququnun məhkəmə prosesi qanunvericiliyi ilə nəzərə alınmış funksiyaları yerinə yetirən səlahiyyətli şəxs. Prokuror dövlət təqsirini təqdim edir. O, təqsirin sübutlanması ilə məsuliyyətləndirilir. Belə şəxslərdirlər, məsələn: Gürcüstanın baş prokuroru, Tbilisi şəhərinin prokuroru, rayon prokuroru və başqa Gürcüstan qanunvericiliyi ilə nəzərə

alınmış şəxslər.

პროტესტი – პროკურორის მიერ წერილობით წარდგენილი დოკუმენტი, რომლითაც მან შეიძლება მოითხოვოს უკანონო ქმედების შეწყვეტა, დარღვეული უფლების აღდგენა და სხვა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისი ქმედების განხორციელება.

Etiraz (protest) – qeyri hüquqi hərəkətin dayandırmasını, ləğv edilmiş hüquqların yenilənməsini və başqa Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında hərəkətlərin həyata keçməsinə tələb edə biləcəyi, prokuror tərəfindən yazılı təqdim olunmuş sənət.

პროფესიული კავშირი - პროფესიული ინტერესებით დაკავშირებულ პირთა (მუშაკთა) ნებაყოფლობითი საზოგადოებრივი გაერთიანება (ორგანიზაცია), რომლის მიზანია მისი წევრების შრომითი, სოციალურ-ეკონომიკური და სამართლებრივი უფლებებისა და ინტერესების დაცვა და წარმომადგენლობა.

Həmkarlıq ittifaqı – məqsədi üzvlərinin iş, sosial-iqtisadi və hüquqi səlahiyyətlərinin və maraqlarının qorunması və nümayəndəliyi olan, peşəkar maraqları ilə əlaqəli şəxslərin (işçilərin) istəyi ilə ictimai birliyi (təşkilat).

პროფესიული საიდუმლოება - პროფესიულ საიდუმლოებას მიეკუთვნება ინფორმაცია, რომელიც წარმოადგენს სხვის პირად ან კომერციულ საიდუმლოებას და პირისათვის ცნობილი გახდა პროფესიული მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით. პროფესიული საიდუმლოება არ შეიძლება იყოს ისეთი ინფორმაცია, რომელიც არ წარმოადგენს სხვა პირის პირად ან კომერციულ საიდუმლოებას.

Həmkar sirri – həmkar sirrinə elə məlumatlar daxildir, hansı ki, başqa şəxsi və ya komersiyal sirinə və şəxsə işçi məsuliyyətin həyata keçirməsi ilə əlaqədar ayam olub. Başqa şəxsin şəxsi və ya komersiyal sirri olmayan sirlər həmkar sirri hesab olunmur.

პროცესი (სასამართლო) - სასამართლოში საქმის გამოძიებისა და სასამართლო განხილვის წესი, სამართალწარმოება. სისხლის სამართლის საქმეზე სამართალწარმოებას ეწოდება სისხლის სამართლის პროცესი, სამოქალაქო საქმეზე სამართალწარმოებას - სამოქალაქო პროცესი, ხოლო ადმინისტრაციულ საქმეზე სამართალწარმოებას - ადმინისტრაციული პროცესი.

Məhkəmə prosesi – məhkəmədə işin tədqiqatı və məhkəmə müzakirəsinin qaydası, ədalət yaratma. Cinayət məəcələri işinə ədalətyaratmağa cinayət işi prasesi deyilir, vətəndaş işində ədalətyaratmağa – vətəndaş prosesi, ancaq inzibati işdə ədalətyaratmağa – inzibati proses deyilir.

პროცესის მონაწილე - საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით პროცესის მონაწილე შესაძლოა იყოს პროკურორი, გამომძიებელი, ადვოკატი, წარმომადგენელი, მხარე, მესამე პირი და სხვა პირი.

Prasesin iştirakçısı – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında prosesin iştirakçısı prokuror, tədqiqatçı, vəkil, nümayəndə, tərəf, üçüncü şəxs və başqa şəxslə ola bilər.

პროცესის ხარჯები – ხარჯები, რომელიც მოიცავს სასამართლო ხარჯებსა და სასამართლოსგარეშე ხარჯებს.

Prasesin xərcləri – məhkəmə və qeyriməhkəmə xərcləri .

რ

რაიონული (საქალაქო) სასამართლო - წარმოადგენს პირველი ინსტანციის სასამართლოს და პირი დავის გადაწყვეტისთვის მიმართავს ამ სასამართლოს პირველ რიგში. რაიონული (საქალაქო) სასამართლო იქმნება და მისი სამოქმედო ტერიტორია განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე. რაიონული სასამართლო იქმნება რაიონში ან რაიონებში, ხოლო საქალაქო სასამართლო იქმნება ქალაქში.

Rayon (şəhər) məhkəməsi – birinci instansiya məhkəməsini təqdim edir və şəxs davanın həlli üçün ilk nöbədə bu məhkəməyə müraciyyət etməlidir. Rayon (şəhər) məhkəməsi qurulur və onun hərəkət ərazisi Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasında təyin olunur. Rayon məhkəməsi rayonda və ya rayonlarda, şəhər məhkəməsi şəhərdə keçirilir.

რასიზმი - რწმენა, ადამიანის ან ადამიანთა ჯგუფისა, რომ რასა, კანის ფერი, ენა, რელიგია, ეროვნული თუ ეთნიკური წარმომავლობა შეიძლება იყოს უპატივცემულობის, ზიზღისა და დისკრიმინაციის საფუძველი განსხვავებული ჯგუფის მიმართ და ამართლებს თავისი ჯგუფის (ადამიანის) პრეტენზიას უპირატესობაზე (ბიოლოგიურ, პოლიტიკურ თუ რელიგიურ) სხვა დანარჩენ ადამიანებთან ან მათ ჯგუფებთან შედარებით.

İrqiçilik – insanın və ya insanlar qrupunun, dəri rəngi, dil, din, millilik və ya etniklik, hörmətsizliyin, nifrətin və fərqli qrupa qarşı diskriminasiyanın əsası və başqa insanlara və qruplara rəsmən öz qrupunun (insan) iddiasını (bioloji, siyasi və ya dini) doğrutan inam.

რასობრივი დისკრიმინაცია - დანაშაული, რომელსაც პირი სჩადის ეროვნული ან რასობრივი მტრობის ან განხეთქილების, ჩამოგდების, ეროვნული პატივისა და ღირსების დამცირების მიზნით. რასობრივ დისკრიმინაციად ითვლება აგრეთვე რასის, კანის ფერის, სოციალური კუთვნილების, ეროვნული ან ეთნიკური წარმომავლობის ნიშნით ადამიანის უფლებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი შეზღუდვა, ანდა იმავე ნიშნით ადამიანისათვის უპირატესობის მინიჭება.

İrqi ayrı-seçkilik (diskriminasiya) – milli və ya irq düşmanlığı, parçalanma salma, milli hörmətin və ləyaqətinə həqarət etmə məqsədi ilə şəxs tərəfindən

გაქარწყლებული ან მოხსნილი), თუ იგი განხორციელდა ორჯერ მაინც ხუთი კალენდარული წლის განმავლობაში, რომელშიც არ შედის რეკეტირის დაპატიმრებისა და სასჯელის მოხდის ვადა.

Reket – qəsdən cinayətin işləməsi (əgər məhkum olmayıbsa, sucsuzduğu tasdiqlanıbsa və ya məhkumluqdan azad edilibsə), və ya beş təqvim ilə ərzində ən az iki dəfə həyata keçən reketirin tutuqlanması və iş kəsilməsi daxil olmayan müddət gəlir və ya başqa mülki istifadələrin sürəklil qəbul olunması məqsədi ilə yaranmış birneçədəfəli və təşkilatlanmış iş.

რეკეტული ქონება - რეკეტიდან მიღებული ქონება, ამ ქონებიდან მიღებული შემოსავალი, რეკეტიდან მიღებული შემოსავლით შეპენილი ქონება, აგრეთვე რეკეტული დაჯგუფების, რეკეტირის, რეკეტირის ოჯახის წევრის, ახლო ნათესავის ან დაკავშირებული პირის შემოსავალი, ქონება ან ქონებიდან მიღებული შემოსავალი, რომლის მართლზომიერი საშუალებებით მიღების დამადასტურებელი საბუთი ან სხვა მტკიცებულება არ არსებობს.

Reket mülkü – Reketlikdən alınmış mülk, bu mülkdən alınmış məbləğ, reketlikdən alınmış gəlirlə mülk alma, eyni zamanda reket qruplarının reketirin, reketirin ailə üzvlərinin, yaxın qohumları və ya ələgədə olan insanların gəliri, hüquqi qayda ilə alınmış sənədi sübutu mövcud olmayan mülk və ya mülkdə alınan gəlir.

რეკლამაცია (პრეტენზია) - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, პრეტენზია პროდუქციის დამამზადებლის მიმართ, მისი დაბალი ხარისხის ან დაუკომპლექტებლობის გამო, რაც გაფორმებულია სათანადო აქტით.

Reklamasiya (təqdimat) – Gücüstanın vətəndaş hüquqi qanunvericiliyi əsasında, uyğun aktda qeyd olunduğu kimi, alçaq keyfiyyətli və ya komplektləşdirilmədiyindən dolayı, məhsulun hazırlanması haqqda təqdimat.

რეორგანიზაცია (საწარმოს) – ცვლილებები საწარმოს სამართლებრივ ფორმირებაში, რომელიც შესაძლოა განხორციელდეს გარდაქმნით, საწარმოთა შერწყმით ან გაყოფით.

Yenidən təşkil (şirkətin) – dönüşüm, müəssisələrin birləşməsi və ya bölünməsi ilə həyata keçə bilən, şirkətin hüquqi formalaşmasında dəyişiklər.

რეპარაცია - სამართალდარღვევის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

Onarım – qanun pozucusluğun nəticəsində verilmiş ziyanın qarşılınması.

რეპლიკა – სასამართლოს სხდომაზე, მხარეთა ხელმეორედ სიტყვით გამოსვლის უფლება, მას შემდეგ, რაც პაექრობის ყოველი მონაწილე წარმოთქვამს სიტყვას. უკანასკნელი რეპლიკის უფლება ყოველთვის ეკუთვნით მოპასუხეს და მის წარმომადგენელს.

Replika – deyişmənin bütün iştirakçları sözlə çıxış etdikdən sonra, məhkəmə məclisində, tərəflərin ikinci dəfə sözlə çıxış etmə hüququ. Son replika hüququ hər zaman cavab verən və onun nümayəndəsinin səlahiyyətidir.

რესტიტუცია - პირვანდელი უფლებრივი მდგომარეობის აღდგენა, ქონების დაბრუნება. სახელშეკრულებო ურთიერთობებში რესტიტუცია ხდება ხელშეკრულებიდან მხარეთა გასვლისას, რათა ისინი ამ ხელშეკრულების დადებამდე არსებულ ვითარებას დაუბრუნდნენ.

Restitusiya (qaytarılma) – ilk hüquqi vəziyyətin yeniləşməsi, mülkün qaytarılması. müqavilə əlaqələrində restitusiya tərəflərin müqavilədən kənar çıxması halda baş verir, çünki, onlar müqavilə bağlayana qədər mövcud olan vəziyyətə dönsünlər.

რეფერენდუმი – საყოველთაო და სახალხო კენჭისყრა ამა თუ იმ სახელმწიფოებრივად მნიშვნელოვანი საკითხის გადასაწყვეტად, რომელზეც საზოგადოება აფიქსირებს თავის დადებით ან უარყოფით მოსაზრებას. მასში მონაწილეობას იღებს ყველა, ვისაც აქვს არჩევნებში მონაწილეობის მიღების უფლება.

Referendum – cəmiyyət şəxsi müsbət və ya mənfəi fikrini bildirdiyi, bu və ya digər dövlət dəyərli məsələnin həlli üçün ümumi və ictimai səsvermə. Bu seçkidə, seçkilərdə iştirak etmə hüququ olan hər kəs iştirak edir.

ს

სააგტორო უფლება – იმ უფლებათა ერთობლიობა, რომელიც ეკუთვნის ხელოვნების, მეცნიერებისა თუ სხვა სახის ნაწარმოების შემქმნელს (აგრეთვე მემკვიდრეს), მის მიერ შექმნილ ნაშრომზე.

Müəllif hüququ – incəsənət, elm və başqa yaradıcılıq (eyni zamanda mirasçıların) birliyi və onların yaradıqları haqqda hüquqları.

სააპელაციო სასამართლო - მეორე ინსტანციის სასამართლო, რომელიც განიხილავს სააპელაციო საჩივრებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებებზე.

Apelasiya məhkəməsi – birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən alınmış qərarı, apelasiya şikayətini müzakirə edən ikinci insatsiyya məhkəməsi.

სააპელაციო საჩივარი - პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების გასაჩივრებისთვის აუცილებელი დოკუმენტი, რომელსაც ადგენს გადაწყვეტილებით უკმაყოფილო მხარე. ეს საჩივარი წარმოადგენს სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის საფუძველს .

Apelasiya şikayəti – qərarla narazı olan tərəf hazırladığı, birinci instansiya məhkəməsinin qərarını şikayət etmək üçün vacib olan sənət. Bu şikayət apelasiya məhkəməsi tərəfindən işin müzakirəsinin əsasını təqdim edir.

უწევს საქართველოს ტერიტორიაზე გადასახადის გადამხდელთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვას, ავლენს მათი დარღვევის ფაქტებს, ხელს უწყობს დარღვეული უფლებების აღდგენას.

Vergi ombudsmeni – Gürcüstan ərazisində vergi ödəyənlərin hüquqlarına və qanuni maraqlarının qorunmasına nəzarət edən şəxs, onların pozulmasının faktlarını təyin edən, pozulmuş hüquqların bərpa olunmasına yardım edən şəxs.

საგადასახადო ორგანო – ორგანო, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე და მის შესაბამისად ახორციელებს თავის უფლებამოსილებას მიკუთვნებულ საკითხებს, მათ შორის გადასახადების ადმინისტრირებას.

Vergi orqanı – Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında və öz səlahiyyətinin məsələlərini ona uyğun olaraq həyata keçirən, eyni zamanda vergilərin administrasiyasını həyata keçirən orqan.

საგადასახადო პერიოდი – დროის მონაკვეთი, რომლითაც განისაზღვრება პირის საგადასახადო ვალდებულება კონკრეტული გადასახადის მიხედვით.

Vergi müddəti – şəxsin vergi məsuliyyəti qanunla təyin olunmuş qayda əsasında nəzərə aldığı zaman müddəti.

საგადასახადო სანქცია – პასუხისმგებლობის ზომა, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად დაწესებულია ჩადენილი საგადასახადო სამართალდარღვევისათვის.

Vergi sanksiyası – Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında qanunpozuculuq üçün təyin olunan vergilərinin məsuliyyətinin ölçüsü.

საგადასახადო შეღავათი – იურიდიული ან ფიზიკური პირების მთლიანი ან ნაწილობრივი განთავისუფლება გადასახადებისაგან, რომელსაც აწესებს სახელმწიფო.

Vergi güzəştı – dövlət təyin ediyi vergidən, hüquqi və ya fiziki şəxslərin tam və ya yarım azad olunması.

საგადასახადო წელი – საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კალენდარული წელი.

Vergi ili - Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında təqvim ili.

საგამომიებო კოლეგია - სააპელაციო სასამართლოს სტრუქტურული ერთეული, სადაც მოსამართლე განიხილავს საჩივრებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და მის შესაბამისად.

Tədqiqat koleqiyası – hakim şikayətlərin Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş qayda əsasında müzakirə etdiyi, apelasıya məhkəməsinin struktur

vahidi.

საგამომიებო მოქმედება - საპროცესო მოქმედება, რომელიც ტარდება მტკიცებულებათა შეკრების უზრუნველსაყოფად. საგამომიებო მოქმედებას განეკუთვნება მაგ. დაკითხვა, ამოღება, ჩხრეკა, დათვალიერება, საგამომიებო ექსპერიმენტი, ჩვენების ადგილზე შემოწმება და სხვა.

Tədqiqat hərəkəti – sübutların toplanmasını müdafiə etmək üçün keçirilən məhkəmə prosesi hərəkəti. Tədqiqat hərəkətinə aid olanlar, məs. Sorgu, aradan qaldırma, axtarış, yoxlayış, tədqiqat eksperimenti, ifadənin yerdə yoxlayışı və.s.

საგანგებო მდგომარეობა - განსაკუთრებული მდგომარეობა, რომლის დროსაც სახელმწიფოს არსებობას საფრთხე ემუქრება. საგანგებო მდგომარეობა ოფიციალურად ცხადდება სახელმწიფოს მიერ. ასეთი მდგომარეობის შექმნა შეიძლება გამოიწვიოს სხვადასხვა ისეთმა გარემომამ, რომელიც სერიოზულ საფრთხეს უქმნის საზოგადოებრივ წესრიგს ქვეყანაში.

Fövqəladə vəziyyət – dövlətin varlığı təhlükədə olduğu xüsusi vəziyyət. Fövqəladə vəziyyəti dövlət tərəfindən rəsmən bildirilir. Belə vəziyyəti ölkədə cəmiyyət qaydalarına təhlükə göstərən fərgli mühitlər yarada bilər.

საერთაშორისო დანაშაული - სახელმწიფოს ან ინდივიდის მიერ განხორციელებული მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, რომლის შედეგად ირღვევა საერთაშორისო მშვიდობა ან ხალხთა უშიშროება. საერთაშორისო დანაშაულთა რიცხვს განეკუთვნებიან: მშვიდობისა და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულები (აგრესია, აგრესიული ომის დაგეგმვა, მომზადება, გაჩაღება და წარმოება); ომის დანაშაულები (ომის კანონებისა და ჩვეულებათა დარღვევა - ოკუპირებული ტერიტორიის მოსახლეობის განადგურება, წამება, სამხედრო ტყვეთა წამება და მკვლელობა, დამონება, მძევალთა მკვლელობა, სახელმწიფო ან კერძო საკუთრების გაძარცვა, სამოქალაქო მოსახლეობით დასახლებული პუნქტების განადგურება და სხვ.); დანაშაულები ადამიანურობის წინააღმდეგ (სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განადგურება, წამება და სხვ.).

Beynəlxalq cinayət – nəticəsində beynəlxalq sülh və cəmiyyətin təhlükəsizliyi pozulan, dövlət və ya fərdi insan tərəfindən həyata keçirilmiş qeyriqanuni hərəkət. Beynəlxalq cinayətlərin sayına daxildir: sülh və insanatlığa qarşı işlənmiş cinayətlər (hirs, hirsli müharibənin planlaşdırılması, hazırlıq, başlanması və istehsalı); müharibə cinayətləri (müharibə hüquq və qayalarının pozulması – işğal edilmiş ərazinin əhalisinin məhv edilməsi, zülmü, hərbi məhbusların zülmü və öldürülməsi, nokər etmə, girovların qətl, dövlət və ya şəxsi mülkün qarət, vətəndaş əhalisi ilə yaşayış məntəqələrinin məhv edilməsi və.s.); insanlığa qarşı cinayət (vətəndaş əhalisinin kütləvi məhv edilməsi və zülmü və.s.).

საერთო საკუთრება – თანასაკუთრება, რომელიც არსებობს თანაზიარი და წილადი სახით. საერთო საკუთრება წარმოიშობა კანონის ძალით ან გარიგების საფუძველზე.

Ümumi mülkiyyət – bərabər və qismli mövcud olan bərabərsahiblik. Ümumi mülkiyyət qanun gücü və ya sözləşmə əsasında yaranır.

საერთო სასამართლოები – საქართველოში საერთო სასამართლოები ერთიან სისტემას წარმოადგენს, რომელიც შედგება რაიონული (საქალაქო) სასამართლოსაგან, სააპელაციო სასამართლოსაგან და უზენაესი სასამართლოსაგან.

Ümumi məhkəmələr – Gürcüstanda ümumi məhkəmələr, rayon (şəhər) məhkəmələrindən, apelasiya məhkəməsindən və ali məhkəmədən ibarət olan, birli sistemi təşkil edir.

სავალდებულო წილი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით წილი, რომელიც ანდერძის მიუხედავად, ეკუთვნის მამკვიდრებლის შვილებს, მშობლებსა და მეუღლეს. სავალდებულო წილი უნდა იყოს იმ წილის ნახევარი, რაც თითოეულ მათგანს კანონით მემკვიდრეობის დროს ერგებოდა.

Məcburi pay – mirasa baxmayaraq mirasçının övladlarına, validələrinə və həyat yoldaşına düşən Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında pay. Məcburi pay onlara qanunla miraslıq zamandı payına düşənin yarısı olmalıdır.

საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა – სასჯელის სახე, რომელიც დადგენილია საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობით და გულისხმობს მსჯავრდებულის უსასყიდლო შრომას. მის სახეს განსაზღვრავს პრობაციის ბიურო.

Cəmiyyət üçün faydalı iş – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş cəzanın növü və bu da məhrumun ödənişsiz işləməsinə nəzərdə tutur. Onun növünü prabasiya şöbəsi təyin edir.

საზოგადოებრივი ექსპერტი – საქართველოს ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე, ფიზიკური ან იურიდიული პირი, აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კანონმდებლობით დადგენილი წესით შექმნილი სამეცნიერო-საკონსულტაციო (საექსპერტო) ორგანოები. ასეთ ექსპერტად ჩაითვლება აგრეთვე საზოგადოებრივი საექსპერტო დაწესებულების წევრი.

Cəmiyyət eksperti (mütəxəssisi) – Gürcüstanın iznibati qanunvericiliyi əsasında fiziki və ya hüquqi şəxs, eyni zamanda inzibati orqan tərəfindən qanunvericiliklə təyin olunmuş qayda ilə yaradılmış elmi-məsələhət (ekspert) orqanları. Eyni zamanda belə ekspert kimi cəmiyyət ekpert müəsisəsinin üzvü tənina bilər.

საზოგადოებრივი წესრიგი - საზოგადოების წევრთა მშვიდობიანი თანაარსებობა, როდესაც ადგილი არა აქვს მტრულ მოქმედებას,

აჯანყებას, ამბოხებას, ან სხვა ქმედებას, რომელსაც შეუძლია დაარღვიოს ყოველდღიური ნორმალური საზოგადოებრივი ცხოვრება.

Cəmiyyət qaydaları – cəmiyyət üzvlərini sülhlü bərabər yaşaması, düşmanca hərəkətlərin, üsyanın, qiyam və başqa hər günlük cəmiyyətin normal həyatına mane törətməyin yeri olmadığı zaman.

საიდენტიფიკაციო ნომერი – გადასახადის გადამხდელისათვის საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად მიკუთვნებული ნომერი.

İdentifikasiya nomrəsi – ödənişi ödəyənə Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında verilən nömrə.

საიდუმლო ინფორმაცია - საჯარო დაწესებულებაში დაცული, აგრეთვე საჯარო დაწესებულების ან მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული, დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი ინფორმაცია, რომელიც შეიცავს სახელმწიფო, კომერციულ ან პირად საიდუმლოებას.

Sirli məlumat – dövlət komersial və ya şəxsi sirri özündə saxlayan, ictimai müəssisədə qorunan, eyni zamanda ictimai müəssisənin və ya işçisi tərəfindən iş məsələləri ilə əlaqədar almış, işlənmiş, yaradılmış və göndərilmiş məlumat.

საიდუმლოების გაცემა - საქართველოს სახელმწიფოებრივი ინტერესის საზიანოდ უცხო ქვეყნისათვის, უცხო ქვეყნის ორგანიზაციისთვის ან მათი წარმომადგენლისათვის საქართველოს სახელმწიფო საიდუმლოების მიწოდება ან მისი საჯაროდ გამჟღავნება, ჩადენილი იმის მიერ, ვინც ასეთი საიდუმლოება იცოდა თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის გამო ან ვისაც ის გაანდეს განსაკუთრებულ გარემოებასთან დაკავშირებით.

Sirri açmaq – Gürcüstanın dövlət marağına ziyan verə biləcək, xarici ölkəyə, xarici ölkənin təşkilatlarına və ya onların nümayəndələrinə, iş vəziyyətinə görə bu sirri bilən və ya sirri xüsusi mühitlə əlaqədar, kimə etibar edilərsə onlar tərəfindən Gürcüstanını dövlət sirrinin söyənməsi və ya onun ictimailəşdirilməsi.

საკანონმდებლო ხელისუფლება – ხელისუფლების შტო, რომელიც ახორციელებს კანონშემოქმედებით საქმიანობას, სხვა მისთვის დაკისრებულ უფლება – მოვალეობებთან ერთად (პარლამენტი).

Qanunverici hakimiyyət – başqa daşdığı hüquq-məsuliyyətlə birlikdə (parlament) qanunla hərəkət edərək işləyən, hakimiyyətin budağı.

საკასაციო საჩივარი - სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით უკმაყოფილო მხარის მიერ შედგენილი საჩივარი, რომლის საფუძველზეც საკასაციო სასამართლო სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას გადასინჯავს.

Kasasiya şikayəti – əsasında kasasiya məhkəmə apelasıya məhkəmənin qərarının

yoxlayışını nəzərə alan, apelasiya məhkəməsinin qərarından naarazı qalan tərəf tərəfindən hazırlanmış şikayət.

საკონტროლო შესყიდვა – ოპერატიული მუშაკის, გამომძიებლის ან ოპერატიული-სამძებრო ორგანოს მიერ ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე საგნის ან ნივთიერების შეძენა ანდა შეძენის სიტუაციის შექმნა (მისი გასაღების ან მოხმარების მიზნის გარეშე).

Nəzarət satın alma – operativ xadimin, tədqiqatçının və ya operativ tədqiqatçı orqan tərəfindən məlumat əsasında əşya və ya maddənin satın alınması ya da satın alma vəziyyətini yaratmaq (onun satılması və ya istifadə məqsədi olmadan).

საკონსტიტუციო სასამართლო - საკონსტიტუციო კონტროლის განმახორციელებელი ორგანო, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს კონსტიტუციის უზენაესობას, კონსტიტუციურ კანონიერებასა და ადამიანის კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს იურისდიქცია ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

Konstitusiya məhkəməsi – Gürcüstanın konstitusiyasının aliliyini, konstitusiya qanunlarını və insanın konstitusiya hüquqları və azadlığını qorumağı nəzərdə tutan, konstitusiya nəzarətini həyata keçirən orqan. Gürcüstanın konstitusiya məhkəmənin yurisdiksiyası, Gürcüstanın tam ərazisində yayılır.

საკუთვნებელი – საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, მოძრავი ნივთი, რომელიც, თუმცა არ არის მთავარი ნივთის შემადგენელი ნაწილი, მაგრამ განკუთვნილია მთავარი ნივთის სამსახურისთვის.

Parça – Gürcüstanın vətəndaş hüquq qanunvericiliyi əsasında, hərəkət edən əşya, hansı ki, əsas əşyanın hissəsi deyil, ancaq əsas əşyanın işi üçün lazımlıdır.

საკუთრება - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით ნებისმიერი სახის ქონება რასაც ფასი აქვს და ვინმეს ეკუთვნის. 1. საკუთრების უფლება – მესაკუთრეს შეუძლია თავისუფლად ფლობდეს და სარგებლობდეს ქონებით (ნივთით), საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში და წესით, და არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა. ასევე განკარგოს იგი, თუკი ამით არ ილახება მეზობლის ან სხვა მესამე პირის უფლებები, ანდა, თუ ეს მოქმედება არ წარმოადგენს უფლების ბოროტად გამოყენებას.

Əmlak - Gürcüstanın vətəndaş hüquq qanunvericiliyi əsasında, kiminsə sahibliyində və dəyəri olan hər bir növ əmlak. 1. əmlak hüququ – gürcüstanın qanunvericiliy əsasında təyin olunmuş qayda ilə, sahib azad əlmaka (maddəyə, əşyaya) sahiblik edə bilər və istifadə edə bilər və başqa şəxslər

თარაფინდჷ აოლკა საჰიბლიკ ელემალერინა იკან ვერმასინ. თგჷრ ჟონჷუნუნ ვჷ ჯა ბაჷჟა უჭუნჯუ შჷხსინ ჰუღუღარუ პოზულმურსა, აგჷრ ბუ ჰერაკჷთ სჷლჷჷჷჷჷთდჷნი სუი-ისტოფადჷ ჯარატმურსა, მულკუ იდარჷ ედჷ ბილჷრ.

სამართალდარღვევა - მოქმედება ან უმოქმედობა, რომელიც არღვევს კანონითა და სხვა ნორმატიული აქტებით დადგენილ ქცევის წესს, ზიანს აყენებს სამართლით დაცულ საზოგადოებრივ ურთიერთობებს. სამართალდარღვევას წარმოადგენს მხოლოდ მართლსაწინააღმდეგო ქცევა. სამართალდარღვევას არ წარმოადგენს ქცევა, რომელიც არ არღვევს, არ ეწინააღმდეგება სამართლებრივი ნორმებით დადგენილ ნორმებს, თუმცა, ზნეობის თვალსაზრისით, შეიძლება გასაკიცხი და დასაგმობი იყოს.

Qanunun pozulması – qanunla vჷ baჷჟა normativ aktlarla tჷჷინ olunmuჷ qaydalaru pozan, huღuღla qorunan cჷმიჷჷჷtჷtჷtჷt Ⴢlaღlჷrჷ zჷჷჷჷჷ gჷstჷrჷn ჰერაკჷთ აჷ vჷ ჯეჷრჷ ჰერაკჷთ. Qanun pozulmasჷnჷ yalnჷz ჯეჷრჷhuღuღaჷ ჰერაკჷთ აჷკილ ედჷრ. Qanunun pozulmasჷnჷ huღuღaჷ normalarla tჷჷინ olunmuჷ normalalara qarჷu qჷლmჷჷჷჷn, qaydalaru pozmayan ჯეჷრჷhuღuღaჷ ჰერაკჷთ დეჷილ. Ancaღ bazჷn aღილ baxჷmჷndan tჷღჷჷჷ vჷ piსlჷnმჷლიდჷრ.

სამართალი - სახელმწიფოს უფლებამოსილი ორგანოების მიერ დადგენილი შესასრულებლად სავალდებულო ქცევის წესების (ნორმების) ერთობლიობა, რომლის აღსრულებაც უზრუნველყოფილია სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოების მიერ.

Ədalət – mუჷჷჷჷzჷsi dჷvლჷt კომპონენტიlჷl orღanlaru tჷრჷჷჷჷჷn mუდჷჷჷჷtჷtჷt olunan, dჷvლჷtჷn sჷლჷჷჷჷჷtლ�tლ�t orღanlaru tჷრჷჷჷჷჷn tჷჷინ olunmuჷ ჰჷჷჷჷჷtჷtჷt keღჷრჷლმჷtჷt mჷღბური olan ჰერაკჷთ qaydalar (normalar) bჷრჷლჷჷ.

სამართალწარმოება – საკონსტიტუციო სასამართლოსა და საერთო სასამართლოებში საქმეთა განხილვის წესი.

Ədalჷtჷn yaranmasჷ – konstitusჷჷჷჷtჷt mჷღჷkჷმჷsჷჷndჷt vჷ ჷmჷჷჷ mჷღჷkჷმჷlჷrdჷt iჷჷჷn mუჷzაკჷrჷ qaydasჷ.

სამეწარმეო საქმიანობა – მართლზომიერი და არაერთჯერადი საქმიანობა, რომელიც ხორციელდება მოგების მიზნით, დამოუკიდებლად და ორგანიზებულად. სამეწარმეო საქმიანობად არ ითვლება ფიზიკური პირების სახელოვნებო, სამეცნიერო, სამედიცინო, არქიტექტურული, საადვოკატო და აგრეთვე ზოგიერთი სხვა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დადგენილი საქმიანობა.

İstehsalat fჷლჷჷჷჷtჷt – qazanc əldჷt etmჷk ჷღჷn, mუჷstჷჷჷჷჷtლ�t vჷ tჷჷჷჷჷლჷtჷt ჰჷჷჷჷჷtჷt qanunჷ vჷ qჷჷჷ mუდდჷtლ�t fჷლჷჷჷჷtჷt. Fizჷkჷt ჷჷღჷslჷrჷn ĩncჷsჷnჷt, elmჷ, tჷbbჷ, memarlıღ, vჷkჷl vჷ eჷჷnჷt ჷამანდა ბაჷჟა Gჷrcჷstჷnჷn qanunvericჷlჷჷჷჷtჷtჷt uღღun olaraღ tჷჷინ olunmuჷ fჷლჷჷჷჷtლ�t, istehsal fჷლჷჷჷჷtჷt დეჷჷllჷr.

სამკვიდრო ქონება - ქონება, რომელსაც მამკვიდრებელი უტოვებს მემკვიდრე(ებ)ს. სამკვიდრო ქონება (სამკვიდრო) მოიცავს

კანონმდებლობის მიხედვით – მოთხოვნა (სარჩელი), რომელიც შეიძლება აღიძრას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის ან ძალადაკარგულად გამოცხადების მოთხოვნით, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის მოთხოვნით, მოქმედების განხორციელების ან მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნით, კანონმდებლობით დადგენილი წესის საფუძველზე და მის შესაბამისად.

Տիკայət – 1. birinci instansiya məhkəməsində məsələyə başlamanın səbəbini nəzərə alan, Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında – pozulmuş və ya dava hüququ və ya başqa qanuni marağın məhkəmə yolu ilə qorumaq haqqda tələb. Iddia yazılı şəkildə olmalıdır. Orada məhkəmənin adı, şikayətçinin kimliyi və tələbi, cavabkarın kimliyi şikayətin giyməti və qanunla nəzərə alınmış başqa məlumatlar qeyd olunur. 2. qanunvericiliklə təyin olunmuş qayda əsasında və ona uyğun olaraq, inzibati-hüquqi aktın yalnız və ya gücsüzlüyünün elanı tələbi ilə, inzibati-hüquqi aktın yaranması tələbi ilə, hərəkətin həyata keçməsi və ya hərəkəti həyata keçirməmək tələbi ilə qəbul oluna bilən, Gürcüstanın inzibati hüququ qanunvericiliyi əsasında – tələb (şikayət).

სარჩელის განუხილველად დატოვება – სამართალწარმოების დროს, სასამართლოს (მოსამართლის) უფლებამოსილება, პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას ორივე მხარის არასაპატიო მიზეზით გამოუცხადებლობის შემთხვევაში განუხილველად დატოვოს სარჩელი.

Տիკայətin müzakirəsiz buraxılması – icraat zamanı, məhkəmənin (hakimin) birinci instansiya məhkəməsində məsələnin müzakirəsi zamanı hər iki tərəfin güzəştisiz iştirak etməmələri halda şikayəti müzakirəsiz buraxma səlahiyyəti.

სასამართლო მედიაცია – სარჩელის სასამართლოში წარდგენის შემდეგ საქმის გადაცემა მედიატორისთვის (ფიზიკური ან იურიდიული პირი), დავის მხარეთა შეთანხმების მიზნით.

Məhkəmə mediasiyası (vasitəçilik) – şikayəti məhkəməyə təqdim etdikdən sonra, davanın tərəflərinin razılaşması məqsədi ilə, məsələni mediatorlara vermək (fiziki və ya hüquqi şəxs).

სასამართლოს ნაწილობრივი გადაწყვეტილება – ერთ სარჩელში გაერთიანებული რამდენიმე მოთხოვნიდან, აგრეთვე რამდენიმე მოსარჩელის მიერ ან რამდენიმე მოპასუხის მიმართ წარდგენილი მოთხოვნებიდან თუ ერთ-ერთი საკითხი გარკვეულია და მომზადებულია გადაწყვეტილების გამოსატანად, სასამართლოს შეუძლია მხარეთა თხოვნით გამოიტანოს ნაწილობრივი გადაწყვეტილება ამ მოთხოვნის მიმართ.

Məhkəmənin yarım qərarı – bir şikayətdə birləşmiş bir neçə tələbdən, eyni zamanda bir neçə şikayətçi tərəfindən və ya bir neçə cavabkara qarşı təqdim olunmuş tələblərdən, əgər hər hansı bir məsələ aydındırsa və hazırdırsa,

qərar almaq üçün, məhkəmə tərəflərin tələbi ilə bu tələbə qarşı yarım qərar almaqda səlahiyyətlidir.

სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილება – პირველი ინსტანციის სასამართლოს დადგენილება, რომლითაც საქმე წყდება არსებითად და რომელიც სასამართლოს გამოაქვს გადაწყვეტილების ფორმით.

Мəhkəmənin son qərarı – birinci instansiya məhkəmə təyinatə, hardada məsələ mahiyyətə bitir və məhkəmə qərar kimi çıxarır.

სასამართლო უწყება – დოკუმენტი, რომლითაც მხარეს ან მის წარმომადგენელს ეცნობება სასამართლო სხდომის ან ცალკეული საპროცესო მოქმედების შესრულების დრო და ადგილი.

Мəhkəmə idarəsi – tərəf və ya onun nümayəndəsi məhkəmə iclasının və ya ayrı proses hərəkətin həyata keçmə zamanın və yerinin öyrəndiyi sənəd.

სასამართლო ხელისუფლება – სასამართლო სისტემა, რომელიც ახორციელებს მართლმსაჯულებას საქართველოში, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და მის საფუძველზე და არის სახელმწიფო ხელისუფლების სხვა შტოებისაგან დამოუკიდებელი.

Мəhkəmə hakimiyəti – Gürcüstanda Gürcüstanın qanunvericiliyə uyğun olaraq və onun əsasında ədaləti təyin edən və dövlət hakimiyətinin başqa budaqlarından müstəqil olan məhkəmə sistemi.

სასესიო ვალდებულება - ფასიანი ქალაქი ან სხვა რაიმე სავალო ინსტრუმენტი ან დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს ფულადი სახსრების პროცენტით ან უპროცენტოდ მიღება-გაცემის უფლებას ან ვალდებულებას.

Kredit öhdəliyi – pul məbləğinin faizlə və ya faizsiz qəbul-vermənin hüququnu təsdiqləyən dəyərli kağız və ya başqa alət və ya sənəd.

სასჯელი – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობა, რომლის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავეს რესოციალიზაცია. სასჯელის სახეებია: 1. ჯარიმა; 2. თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა; 3. საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა; 4. გამასწორებელი სამუშაო; 5. სამხედრო პირის სამსახურებრივი შეზღუდვა; 6. თავისუფლების შეზღუდვა; 7. ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა; 8. უვადო თავისუფლების აღკვეთა; 9. ქონების ჩამორთმევა.

Cəza – məqsədi ədalətin təyin olunması, yeni cinayətdən boyun qaçırma və cinayətkarın sosial həyatdan məhrum edilməsi olan Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi əsasında nəzərə alınmış öhdəlik. Cəzanın növləridir: 1. cərimə; 2. vəzifəni tutmaq və ya fəaliyyət hüququnu alma; 3. cəmiyyət üçün faydalı xidmət; 4. düzəldici iş; 5. hərbi əxəsin işinin dayandırılması; 6. azadlıqdan məhrum etmək; 7. bir müddət azadlıqdan məhrum etmək; 8. müddətsiz azadlıqdan məhrum etmək; 9. mülkünü elindən almaq.

საურავი – საგადასახადო სანქცია, რომელიც პირს ეკისრება საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში გადასახდელი თანხის გადაუხდელობისათვის.

Artı cərimə - vergi qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş müddətdə ödənişli məbləğin ödənilməməsi üçün fəxssə verilən vergi sanksiyası.

საფირმო სახელწოდება – სახელი, რომლითაც საქმიანობს მეწარმე სუბიექტი.

Firma adı – istehsalatçı subyekt fəaliyyət göstərdiyi ad.

საფრთხეშემცველი ტვირთი - საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ნივთიერებები, ნაკეთობები, მასალები, საწარმოო და სხვა საქმიანობის ნარჩენები, რომლებიც მათი თვისებების გამო, გარკვეული ფაქტორების არსებობისას, გადაზიდვის, დატვირთვის, გადმოტვირთვისა და შენახვის პროცესში შეიძლება გახდეს სარკინიგზო სატრანსპორტო საშუალებების, გადასაზიდვი ტვირთის, მოწყობილობების, შენობა-ნაგებობების აფეთქების, დაწვის ან სხვაგვარი დაზიანების, აგრეთვე ადამიანების, ცხოველთა და ფრინველთა სიკვდილის, ტრავმირების, მოწამვლის, დასხივების, დამწვრობის, დაავადების ან გარემოს დაზიანება-დაბინძურების მიზეზი.

Təhlükəli yük – xüsusiyyətlərinə görə, müəyyən faktorların mövcudluğundan, daşıma, yükləmə, yük boşaltma və saxlama prosesində dəmiryolu və nəqliyyat vasitələrinin, daşınası yükün alətlərinin, müəssisələrin partlayış, yangın və ya başqa cür ziyanın səbəbi ola bilən və eyni zamanda insanların, heyvanların və quşların qətlinin, zədələnməsinin, zəhərlənməsinin, şuralanmasının, yanmasının, xəstələnməsinin və eyni zamanda da ətraf mühitin ziyan və kərənməsinin səbəbi ola bilən, Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə nəzərə alınmış maddələr, əşyalar, materiallar, sənaye tullantıları və digər artıqlar.

საქართველოს მთავრობა – აღმასრულებელი ხელისუფლება, რომელიც ასევე უზრუნველყოფს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის განხორციელებას. მთავრობა პასუხისმგებელია საქართველოს პრეზიდენტისა და პარლამენტის წინაშე. მთავრობა შედგება პრემიერ-მინისტრისა და მინისტრებისაგან.

Gürcüstanın hökuməti – ölkənin daxili və xarici siyasətinin həyata keçməsinə müdafiə edən ali hakimiyyət. Hökumət Gürcüstanın prezidenti və parlamentinin qarşısında cavabkardır. Hökumət baş nazir və nazirlərdən ibarətdir.

საქართველოს პარლამენტი – ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, რომელიც ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფარგლებში კონტროლს უწევს მთავრობის საქმიანობას და ახორციელებს სხვა

უფლებამოსილებებს.

Gürcüstanın parlamenti (milli məclisi) – qanunvericilik hakimiyyətini həyata keçirən, ölkənin daxili və xarici siyasətinin əsas istiqamətini təyin edən, konstitusiya ilə təyin olunmuş çərçivədə, dövlət işlərinə nəzarət edən və başqa səlahiyyətləri həyata keçirən ölkənin ali nümayəndəli orqanı.

საქართველოს პრეზიდენტი – საქართველოს სახელმწიფოს მეთაური, რომელიც წარმართავს და ახორციელებს სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას. იგი უზრუნველყოფს ქვეყნის ერთიანობას და მთლიანობას, სახელმწიფო ორგანოთა საქმიანობას კონსტიტუციის შესაბამისად.

Gürcüstanın pezidenti – ölkənin daxili və xarici siyasətinə rəhbərlik edən və həyata keçirən Gürcüstan hökumətinin rəhbəri. O, ölkənin birliyini və tamamlığını müdafiə və dövlət orqanlarının konstitusiya əsasında fəaliyyətlərinə nəzarət edir.

საქართველოს საზღვაო სივრცე - საქართველოს შიდა წყლები, ტერიტორიული ზღვა, მიმდებარე ზონა, განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონა და კონტინენტური შელფი.

Gürcüstanın dəniz mühiti – Gürcüstanın daxili suları, ərazi dənizi, cari ərazi, xüsusi iqtisadi ərazi və kontinent şelfi.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი – კოდექსი, რომელიც აწესრიგებს პირთა თანასწორობაზე დამყარებულ კერძო ხასიათის ქონებრივ, საოჯახო და პირად ურთიერთობებს.

Gürcüstanın vətəndaş kodeksi – şəxslərin bərabərliyinə əsaslanan xüsusi xasiyyət mülki, ailə və şəxsi əlaqələrini qaydaya salan kodeks.

საქართველოს საჰაერო სივრცე - სახმელეთო ტერიტორიისა და მასთან მიმდებარე შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების თავზე არსებული სივრცე.

Gürcüstanın hava mühiti – torpaq ərazisinin və onun yanında olan qara dəniz ərazi sularının başında yerləşən mühit.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი – კოდექსი, რომელიც ადგენს სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველს, განსაზღვრავს, თუ რომელი ქმედებაა დანაშაულებრივი და აწესებს შესაბამის სასჯელს ან სხვა სახის სისხლის-სამართლებრივ ღონისძიებას.

Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi kodeksi – cinayət məəcəlləsi cavabkarlığının əsasını təyin edən, hansı hərəkətin cinayət olduğunu təyin edən və ona uyğun cəza verən və ya başqa növ cinayət məəcəlləsi tədbirlərini həyata keçirən kodeks.

საქართველოს ტერიტორია - ტერიტორია, რომელიც საქართველოს სუვერენიტეტს ექვემდებარება, აგრეთვე მასთან მიმდებარე შავი

ზღვის ტერიტორიული წყლები. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა და სახელმწიფო საზღვრის ხელშეუხებლობა დადასტურებულია საქართველოს კონსტიტუციითა და კანონებით, აღიარებულია სახელმწიფოთა მსოფლიო თანამეგობრობისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ.

Gürcüstanın ərazisi – Gürcüstanın suverenliyinə tabe olan ərazi və eyni zamanda onlarla bir yerdə qara dənizin ərazi sularını təşkil edən ərazi. Gürcüstanın ərazi bütövlüyü və dövlət sərhədinin toxunulmazlığı Gürcüstanın konstitusiyası və qanunu ilə təsdiqlənib, dünya həmdostluq və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmışdır.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო – საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მართლმსაჯულების განხორციელების უმაღლესი და საბოლოო ინსტანციის (საკასაციო) სასამართლო.

Gürcüstanın ali məhkəməsi – Gürcüstanın bütün ərazisində ədalət mühəkiməsinin ali və son instansiyalı (kasasiya) məhkəməsi.

საქორწინო ასაკი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობით საქორწინო ასაკად დაწესებულია თვრამეტი წელი. გამონაკლის შემთხვევაში თექვსმეტი წლის ასაკიდან დაქორწინება დაიშვება მშობლების ან სხვა კანონიერი წარმომადგენლის წინასწარი წერილობითი თანხმობით. თანხმობაზე უარის შემთხვევაში პატივსაღებ მიზეზების არსებობისას (ფაქტობრივი ცოლ-ქმრული ურთიერთობა, ბავშვის გაჩენა და ა.შ.), დასაქორწინებელ პირთა განცხადების საფუძველზე დაქორწინების ნებართვა, შეუძლია გასცეს სასამართლომ.

Evlilik yaşı – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə evlilik yaşı on səkkiz yaşı qeyd olunub. Bəzi hallarda on altı yaşda evlənmə validələrin və başqa hüquqi şəxsin öncədən yazılı şəkilə razılığı ilə mümkündür. razılığa imtina edilən zaman güzəştli səbəbin olmaması (faktiki evli əlaqə, uşaq doğma və s.) hallarda, evlənəsi şəxslərin ərizəsi əsasında evlənmə razılığını məhkəmə verə bilər.

საქორწინო ხელშეკრულება - მეუღლეებს შორის დადებული ხელშეკრულება, რომლითაც განისაზღვრება მათი ქონებრივი უფლებები და მოვალეობები როგორც ქორწინების განმავლობაში, ისე განქორწინებისას. საქორწინო ხელშეკრულება იდება წერილობითი ფორმით და მოწმდება ნოტარიუსის მიერ.

Evlilik müqaviləsi – həyat yoldaşları arasında onların mülki hüquqları və məsuliyyətləri nəzərə alınan, necə ki evlilik müddətində eləcə də boşandıqdan sonrakı məsuliyyətləri haqqda müqavilə. Evlilik müqaviləsi yazılı şəkilə imzalanır və notariat qaydasında təsdiq edilir.

საშემოსავლო გადასახადი – გადასახადი რომლითაც იბეგრება რეზიდენტი ფიზიკური პირის შემოსავალი და აგრეთვე არარეზიდენტი ფიზიკური პირის საქართველოში არსებული

წყაროებიდან მიღებული შემოსავალი.

Gəlir vergisi – rezident fiziki şəxsin gəliri və qeyri rezident fiziki şəxsin Gürcüstanda mövcud olan mənbələrdən alınmış gəlirinin tətbiq olunan vergisi.

საცხოვრებელი ადგილი - ადგილი, რომელსაც ფიზიკური პირი ჩვეულებრივ ირჩევს საცხოვრებლად. პირს შეიძლება ჰქონდეს რამდენიმე საცხოვრებელი ადგილი.

Yaşayış yeri – fiziki şəxs yaşayış üçün seçdiyi yer. Bir şəxsin bir neçə yaşayış yeri ola bilər.

საწარმო – საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით ისეთი წარმონაქმნები, რომლებიც ახორციელებენ ეკონომიკურ საქმიანობას ან შექმნილი არიან ეკონომიკური საქმიანობის განსახორციელებლად (მაგ. იურიდიული პირი რომელიც შექმნილია საქართველოს ან უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის საფუძველზე).

İstehsalat – Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi əsasında, ələ yaradıcılıqlar hansı ki, iqtisadi fəaliyyət göstərir və ya iqtisadi fəaliyyəti həyata keçirmək üçün yaranmışlar (məs. Gürcüstanın və ya xarici ölkənin qanunvericiliyi əsasında yardılmış hüquqi şəxs).

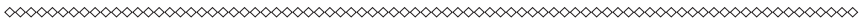
სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულება – სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტის ან ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის სახსრებით შექმნილი და ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულება, რომლის ძირითადი ამოცანა საჯარო ხელისუფლების განხორციელებაა.

Maliyyə (büdcə) müəssisəsi – məqsədi ictimai hakimiyyəti həyata keçirmək olan, dövlət büdcəsi, muxtar respublikanın büdcəsi və ya yerli hakimiyyətin vahid büdcəsi ilə yaranmış və büdcənin maaliyyəsi üçün müəssisə.

სახელმწიფო თანამდებობა – სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოს პირველადი სტრუქტურული ერთეული, რომელიც განსაზღვრავს მოქალაქის ადგილსა და სოციალურ-შრომით როლს საჯარო სამსახურის სისტემაში, მის უფლებებსა და მასზე დაკისრებულ მოვალეობებს.

Dövlət vəzifəsi – vətəndaşın yerini və ictimai iş sistemində iqtisadi-iş rolunu nəzərə alan, eyni zamanda onun səlahiyyəti və ondan aslı olan öhdəlikləri nəzərə alan, dövlət hakimiyyəti orqanının ilkin strukturunun vahidi.

სახელმწიფო საიდუმლოება - ინფორმაციის სახეობა, რომელიც მოიცავს სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველ ცნობებს თავდაცვის, ეკონომიკის, საგარეო ურთიერთობის და სხვა სფეროში, რომელთა გამჟღავნებას ან დაკარგვას შეუძლია ზიანი მიყენოს საქართველოს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ინტერესებს, აგრეთვე კანონმდებლობით დადგენილ სხვა სახელმწიფოებრივად

მნიშვნელოვან საკითხებს.

Дөвләт сирри – müdafiə, iqtisadi, xarici əlaqələr və başqa sferlarda, bərpa olunması və ya itirilməsi Gürcüstanın siyyasi və iqtisadi maraqları, eyni zamanda qanunvericiliklə təyin olunmuş başqa dövlət dəyərlərinə, yəni dövlət sirrini əhatə edən məlumat əhatə edən məlumatın növü.

სახელმწიფო დალატი - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით საქართველოს მოქალაქის ან საქართველოში მუდმივად მცხოვრები მოქალაქეობის არმქონე პირის მიერ ჩადენილი, საქართველოს კონსტიტუციური წყობილებისა და უშიშროების საფუძვლების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულები. მაგ. საქართველოს ტერიტორიული ხელშეუხებლობის დარღვევა, ანტიკონსტიტუციური ხელშეკრულების დადება ან მოლაპარაკებების წარმოება, სახელმწიფო საიდუმლოების გაცემა, ჯაშუშობა და სხვა.

Дөвләт хəяənəти – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, Gürcüstan vətəndaşı və ya Gürcüstanda ömürlük yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxs tərəfindən işlanmış, Gürcüstanın konstitusiyası quruluşunun və təhlükəsizliyin əsaslarına qarşı istiqamətlənmiş cinayətlər. Məs. Gürcüstan ərazi toxunulmazlığının ləğvi, qeyri konstitusiyalı müqavilənin bağlanması və ya sözləşmə aparma, dövlət sirrinin açılması, cəsusluq və s.

საცილო გარიგება – გარიგება, რომელიც შეიძლება საცილო გახდეს, თუ ნების გამოვლენა მოხდა არსებითი შეცდომის საფუძველზე.

Şübhəli sözləşmə - istəyin aşkarı səhvə əsaslanan sözləşmə.

საჯარო დაწესებულება – საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით ასეთად მიიჩნევა: ადმინისტრაციული ორგანო, სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი ასეთი დაფინანსების ფარგლებში.

İctimai müəssisə - Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasıyla belələri hesab olunur: inzibati orqan, dövlət və ya yerli büdcə məbləği ilə məaliyələnməmiş belə məaliyə çarçivəsində şəxsi hüquqi şəxs.

საჯაროდ გამოცხადება – საქართველოს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ადმინისტრაციულ ორგანოში ყველასათვის ხელმისაწვდომ ადგილზე, ღიად განთავსება.

İctimai təqdimat - Gürcüstanın inzibati hüquqi qanunvericiliyi əsasıyla fərdi inzibati-hüquqi aktın inzibati orqana hamıya əlçatar yerə açıq yerləşdirilməsi.

საჯარო ინფორმაცია - ოფიციალური დოკუმენტი (მათ შორის, ნახაზი, მაკეტი, გეგმა, სქემა, ფოტოსურათი, ელექტრონული ინფორმაცია, ვიდეო და აუდიო ჩანაწერები), ანუ საჯარო დაწესებულებაში დაცული, აგრეთვე საჯარო დაწესებულების ან მოსამსახურის

მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული, დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი ინფორმაცია.

Ictimayi məlumat – rəsmi sənəd (onların arasında, çizqı, maket, plan, sxema, fotoşəkil, elektro məlumat video və audio yazılar), yəni ictimai müəssisədə qorunmuş, eyni zamanda ictimai müəssisələrin və ya işçisi tərəfindən iş vəziyyəti ilə əlaqədar qəbul olunmuş hazırlanmış, yaradılmış və ya göndərilmiş məlumat.

საჯარო მოსამსახურე – ფიზიკური პირი (მოსამსახურე), რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და დადგენილი წესით ეწევა ანაზღაურებად საქმიანობას სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის დაწესებულებაში. საჯარო მოსამსახურეს ეწევა: 1. სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირი; 2. მოხელე; 3. დამხმარე მოსამსახურე; 4. შტატგარეშე მოსამსახურე.

Ictimai işçi – Gürcüstanın qanunvericiliyinə uyğun olaraq və təyin olunmuş qayda ilə, dövlət və ya yerli idarələrin müəssisələrində ödənişli çalışan fiziki şəxs (işçi). Ictimai işçilər: 1. dövlət siyaseti vəzifəli şəxslər; 2. zabıt; 3. yardımçı işçi; 4. Ştatdan kənar qulluqçu. J

საჯარო რეესტრი – ნივთსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, ყადაღისა და საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის წარმოშობის, მათში ცვლილების და მათი შეწყვეტის, ასევე უძრავ ნივთზე საკუთრების უფლების მიტოვების წარმოშობის და მასში ცვლილების შესახებ მონაცემთა ერთობლიობა.

Ictimai qeydiyyat şöbəsi – əşya və qeyrimaddi mülkün məsələlərinin hüquqlarının, qadağa və vergi girov/ipotekin yaranmasında, onlarda dəyişikliklərin və onların dayandırmaq, eyni zamanda hərəkətsiz sahiblik hüququnun buraxma yaranması və onda dəyişikliklərin məlumat birliyi.

საჯარო სამსახური – საქმიანობა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში - საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში.

Ictimai iş – dövlət və yerli idarələrin büdcə müəssisəsində işləmə, ictimai hakimiyyətin orqanlarında işləmək.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – კანონის საფუძველზე შექმნილი და სახელმწიფო მმართველობისგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფო კონტროლით მაგრამ დამოუკიდებლად ახორციელებს საჯარო საქმიანობას.

Ictimai hüququn hüquqi şəxsi – dövlət nəzarəti ilə ancaq ictimai fəaliyyəti müstəqil həyata keçirən, qanun əsasında yaranmış və dövlət idarəsindən ayrılmış təşkilat.

სეკვესტრი – ნივთის იძულებით მართვა.

Sekvestr - maddənin məcburi idarəsi.

სერვიტუტები – მიწის ნაკვეთის ან სხვა უძრავი ქონების, სხვა მიწის ნაკვეთის ან სხვა უძრავი ქონების მესაკუთრის სასარგებლოდ გამოყენება (დატვირთვა), ისე რომ ამ მესაკუთრეს უფლება ჰქონდეს, ცალკეულ შემთხვევებში ისარგებლოს ამ ნაკვეთით, ან აიკრძალოს ამ ნაკვეთზე ზოგიერთი მოქმედების განხორციელება.

Servitutlar – torpaq ərazisi və ya başqa hərəkətsiz mülkün, başqa torpaq ərazisi və ya başqa hərəkətsiz mülkün sahibinin leyhinə istifadə etmə (yükləmək), elə ki bu sahibkarın hər hansı bir halda bu ərazidən istifadə etmə hüququ və ya bəzi hərəkətin həyata keçirmə hüququ olsun.

სესხი - ხელშეკრულება, რომლითაც გამსესხებელი (კრედიტორი) გადასცემს ფულს ან გვაროვნულ ნივთს მსესხებელს (მოვალეს), ხოლო მსესხებელი ვალდებულია დააბრუნოს იმავე სახის, ხარისხისა და რაოდენობის ნივთი.

Borc (kredit) – əsasında borc verən (kreditor) borc alana (borcluya) pul və ya nəsli əşyanı verir, ancaq borclu olan eyni şəkildə, keyfiyyətdə və sayda borcunu geri qaytarmaqda borclu olan müqavilə.

სექსუალური ძალადობა - სქესობრივი კავშირი ძალადობით, ძალადობის მუქარით ან მსხვერპლის უმწეობის გამოყენებით; სქესობრივი კავშირი ან სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი მოქმედება ან გარყვნილი ქმედება არასრულწლოვნის მიმართ.

Cinsi zorakarlıq – zorakarlıqla cinsi əlaqə, zorakarlıq təhdidi ilə və ya qurbanın müdafiəsizliyindən istifadə edərək zorakarlıq; Cinsi əlaqə və ya cinsi xasiyyət daşıyan başqa cür hərəkət və ya azyaşlıya qarşı əxlaqsız davranış.

სისხლისსამართლებრივი დევნა – პირის დაკავებისთანავე ან ბრალდებულად ცნობისთანავე, დევნის დაწყება და განხორციელება, რომელიც მხოლოდ პროკურორის დისკრეციული უფლებამოსილებითაა.

Cinayət təqibi – ancaq prokurorun ixtiyarı səlahiyyəti olan, şəxsin tutuqlandığı andan və ya təqsirli kimi tanındığından təqibin başlaması və həyata keçirilməsi.

სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა – პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწესებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით და რომელსაც საფუძველად უდევს დანაშაული.

Cinayət cavabkarlığı – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş və əsası cinayət olan cavabkarlıq.

სისხლის სამართალი - კანონთა ერთობლიობა, რომელიც აწესრიგებს და განსაზღვრავს პასუხისმგებლობას ადამიანის, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული იმ ქმედებებისათვის, რომლებიც სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით მიჩნეულია დანაშაულად.

დაზიანება ან მათი განადგურება-დაზიანების მუქარა იარაღის, ასაფეთქებელი მასალებისა და სხვა, ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში ნივთიერების გამოყენებით ან ადამიანის გატაცებითა თუ მძევლად აყვანით, რათა ხელისუფლება ანდა მისი რომელიმე ორგანო ან საერთაშორისო ორგანიზაცია იძულებული გახდეს, განახორციელოს გარკვეული ქმედება ან თავი შეიკავოს გარკვეული ქმედების განხორციელებისაგან, რომელიც ტერორისტების მართლსაწინააღმდეგო ინტერესებში შედის.

Terrorizm – fiziki və ya hüquqi şəxsə qarşı şiddət və ya şiddətdən istifadə etmə təhdidi, binaların və başqa maddi obyektlərin məhv-zıyan verilməsi və ya onları məhv-zıyan verəcəyi ilə təhdidi. partlayıcı maddələr, başqa insanın həyatı və sağlamlığı üçün təhlükəli maddələrin istifadəsi və ya insan qaçaqılışı və ya hakimiyyət ya da hər hansı bir orqan və ya beynəlxalq təşkilatlar hansısa hərəkəti həyata keçirməsi və ya terroristlərin qeyriqanuni maraqları olmaq üzrə həyata keçirməkdən imtina etməsi məqsədi ilə insanları əsir almaq.

ტერორისტული აქტი - აფეთქება, ცეცხლის წაკიდება, იარაღის გამოყენება ან სხვა ქმედება, რომელიც ქმნის ადამიანის სიცოცხლის მოსპობის, მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანის ან სხვა მძიმე შედეგის განხორციელების საშიშროებას, ხელყოფს საზოგადოების უსაფრთხოებას, სახელმწიფოს მნიშვნელოვან პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ ინტერესს და ჩადენილია მოსახლეობის დაშინების ან ხელისუფლების ორგანოზე ზემოქმედების მიზნით.

Terror aktı – insan həyatının məhvinin, ciddi mülki ziyanın və başqa ağır nəticələrin həyata keçmə təhlükəsini yaradan, cəmiyyət təhlükəsizliyini mane olan, dövlətin vacib siyasi və iqtisadi marağı və əhalinin qorxudulması və ya hakimiyyətin orqanlarına təsir göstərə məqsədi ilə, partlayış, yanqın, silahdan istifadə və ya başqa hərəkətlər.

ტრანზიტი - შუალედური პუნქტების გავლით ერთი ადგილიდან სხვა ადგილზე მგზავრების გადაყვანა (ტვირთის გადატანა); შუალედურ სადგურებზე ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის გარეშე ტვირთის გადაზიდვა.

Tranzit – aralıq sırayla keçərək bir yerdən başqa yerə səmşişinlərini keçirilməsi (yükün keçirilməsi); yolüstü dayanacaqlarda yük boşaltma-yükləmə olmadan yükün keçirilməsi.

ტრანსმისია – სამკვიდროს გახსნის შემდეგ, მაგრამ სამკვიდროს მიღებამდე მემკვიდრის გარდაიცვალების შემთხვევაში, სამკვიდროდან მისი წილის მიღების უფლების გადასვლა მის მემკვიდრეებზე.

Transmissiya (ötürmə) – mirası açıdıqdan sonra, ancaq mirası aldıqdan öncə mirasçının vəfatı hallarında, mirasdan onun payının alma hüququnu öz mirasçılarına keçməsi.

ტრანსფორმირება სასარჩელო მოთხოვნის - სასარჩელო მოთხოვნის ჩამოყალიბება კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად. სასამართლოს შეუძლია დაეხმაროს მოსარჩელეს მოთხოვნის ტრანსფორმირებაში.

Transfolaşmış şikayətin tələbləri - qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq, şikayət tələbinin yaranması.

ტრიბუნალი - საერთაშორისო სამართლის ნორმების მიხედვით, განსაკუთრებული სასამართლო ორგანო, რომელიც იხილავს სამხედრო და განსაკუთრებული სიმძიმის საერთაშორისო დანაშაულთან დაკავშირებულ საქმეებს.

Tribunal – hərbi və xüsusi ağırlığa malik olan beynəlxalq cinayəti ilə əlaqədar olan məsələləri müzakirə edən, beynəlxalq hüququ normalarına uyğun olaraq, xüsusi məhkəmə orqanı.

უ

უდავო ფაქტობრივი გარემოება - ფაქტობრივი გარემოება, რომლის ნამდვილობას მხარეები არ ხდიან სადავოდ.

Daavasız faktik hallar – doğruluğu tərəflər daava etmədikləri faktik hallar.

უდავო წარმოება – სასამართლოში ისეთი საქმის წარმოება, რომელიც არ შეიძლება სადავო გახდეს სხვა მხარის მიერ. ასეთი წარმოებაა: ა) იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დადგენის შესახებ; ბ) მოქალაქის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარებისა და მოქალაქის გარდაცვლილად გამოცხადების შესახებ; გ) მოქალაქის ქმედუწუნაროდ და შეზღუდულ ქმედუნარიანად აღიარების შესახებ; დ) დაკარგულ საწარმდგენლო ფასიან ქაღალდსა და საორდერო ფასიან ქაღალდზე უფლების აღდგენის შესახებ; ე) ქონების უპატრონოდ ცნობის შესახებ; ზ) შვილად აყვანის შესახებ; თ) ბავშვის მიტოვებულად აღიარების შესახებ.

Daavasız istehsalat – məhkəmədə elə daavaların müzakirəsi hansı ki, daavaçı tərəfdən daava olunmamalıdır. Belə daavalar: a) hüquqi mənalı faktların təyini haqqda; b) vətəndaşın izi olmadan itirilmiş tanınması və vətəndaşın vəfat etmiş kimi qeyd olunması; c) vətəndaşın qabiliyyətsiz və qabiliyyətinin məhdudlanması kimi tanınması haqqda; ç) qeyd olunması itirilmiş pullu kağızın və orden kağızının hüququnun tanınması haqqda; d) mülkün sahibsiz tanınması haqqda; e) övladlıq qəbul etmə haqqda; ə) uşağın tərək edilməsinin tanınması haqqda.

უდანაშაულობის პრეზუმფცია – ადამიანი უდანაშაულოდ ითვლება, ვიდრე მისი დამნაშავეობა არ დამტკიცდება კანონით დადგენილი წესით და კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით.

Təqsirsizlik prezumpsiyası – qanunla təyin olunmuş qayda əsasında və qanuni

güvvəyə malik olan məhkəmənin təqsirləndirici qərarı olmadan şəxs təqsirsiz hesab olunur.

უზუნაესი სასამართლო – მესამე, ბოლო ინსტანციის სასამართლო, რომელიც განიხილავს საკასაციო საჩივრებს, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე.

Ali məhkəmə - apelasiya məhkəməsinin qərarında, kasasiya şikayətlərini müzakirə edən, üçüncü, son instansiya məhkəməsi.

უზრუნველყოფის ღონისძიება - სამუქალება, რომლითაც ხდება სარჩელის უზრუნველყოფა. სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიებებია: ა) ყადაღის დადება ქონებაზე, ფასიან ქაღალდებსა და ფულად სახსრებზე; ბ) მოპასუხისათვის გარკვეული მოქმედების შესრულების აკრძალვა; გ) სხვა პირებისათვის მოპასუხისათვის ქონების გადაცემის ან ვალდებულების შესრულების აკრძალვა და სხვა.

Müdafyə tətbiri – şikayətin razı salma vasitəsi: a) mülkə, pullu kağızlara və pullu vasitələrə zəbt etmək; b) cavabverənə təyin olunmuş hərəkətin həyata keçirməsinə qadağan; c) cavabkarın mülkünü başqalarına vermə və öhdəliklərini həyata keçirməsinə qadağan.

უზუფრუქტი – საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, უძრავი ნივთის სხვა პირისათვის გადაცემა სარგებლობაში ისე, რომ იგი უფლებამოსილია, როგორც მესაკუთრემ, გამოიყენოს ეს ნივთი და არ დაუშვას მესამე პირთა მიერ მისით სარგებლობა, მაგრამ მესაკუთრისაგან განსხვავებით, მას არა აქვს ამ ნივთის გასხვისების, იპოთეკით დატვირთვის ან მემკვიდრეობით გადაცემის უფლება.

İntifaa haqqı – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, hərəkətsiz mülkün başqa şəxsə istifadə üçün elə verilməsi ki, oda necə ki sahibi eləcə də onun səlahiyyəti olsun, əşyadan istifadə etsin və üçüncü şəxslər tərəfindən istifadə imkanı versin, ancaq sahibdən fərqli olaraq, bu mülkü satmaq, ipoteklə vermək və miras buraxmaq hüququ yoxdur.

უზრუნველყოფილი კრედიტორი - კრედიტორი ან ახალი კრედიტორი, რომლის მოთხოვნა უზრუნველყოფილია იპოთეკით, გირავნობით ან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ვალდებულების უზრუნველყოფის სხვა სამუქალებით.

Razı qalmış kreditor – kreditor və ya təzə kreditor, hansı ki, tələbi ipoteklə, girovla və ya Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş öhdəliklərin yerinə yetirmənin başqa imkanları ilə yerinə yetirildi.

უკანონო სამეწარმეო საქმიანობა – სამეწარმეო საქმიანობა რეგისტრაციის, ნებართვის ან ლიცენზიის გარეშე, ანდა სანებართვო ან სალიცენზიო პირობების დარღვევით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია ან რასაც ახლდა დიდი ოდენობით შემოსავლის მიღება.

Qanunsuz istehsalat fəaliyyəti – böyük ziyan edən və ya böyük gəliri olan, qeydiyyatsız, icazəsiz, lisenziyasız, ya da izin və ya lisenziya sözünün ləğvi ilə istehsalat fəaliyyəti.

უკანონო შემოსავალი - პირის საკუთრებაში ან მფლობელობაში არსებული ფულადი სახსრები, სხვა ქონება ან ქონებრივი უფლებები, რომლებიც მან მიიღო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაულის (მათ შორის, იარაღით ვაჭრობის, ნარკოტიკული დანაშაულების, ტრეფიკინგის, ტერორიზმის) ჩადენის შედეგად, გარდა საგადასახადო და საბაჟო სფეროებში დანაშაულების ჩადენის შემთხვევებისა.

Qanunsuz gəlir – şəxsin sahibliyi altında olan pul vasitəsi, başqa mülki və ya mülki hüquqlar, hansı ki, o, Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında təyin olunmuş qaydalarla nəzərə alınmış vergi və sərəhəd sferi cinayətindən savayı, cinayət (silahla ticarət, narkotik cinayəti, insan ticarəti, terrorizm) işləməklə əldə edib.

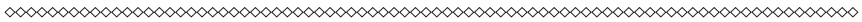
უკიდურესი ავილებლობა - საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, მართლწინააღმდეგობის გამოძრეცხავი გარემოება. რაც გულისხმობს, სხვის დაზიანებას იმ საფრთხის თავიდან ასაცილებლად, რომელიც ემუქრებოდა თვით დამზიანებლის ან სხვის სამართლებრივ სიკეთეს, თუ ამ საფრთხის თავიდან აცილება არ შეიძლებოდა სხვა საშუალებით და თუ დაზიანებული სიკეთე ნაკლებმნიშვნელოვანი იყო, ვიდრე გადარჩენილი სიკეთე.

İfrat ehtiyac - Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, qeyri hüquqlıyı imtina edən mühtilər. Özünün və ya başqasının ziyan görməməsi məqsədi ilə başqasına ziyan verməsi, əgər bu təhlükədəb boyun qaçırmaq başqa yolla mümkün deyildisə və ya ədalətli yaxşılığa və əgər ziyan görən yaxşılıq sağ qalmaqdan çoxda vacib deyildirsə.

უმკვიდრო ქონება - მემკვიდრის გარეშე დარჩენილი სამკვიდრო. ქონება იქნება აღიარებული უმკვიდროდ, თუ არც კანონით და არც ანდერძით მემკვიდრეები არ არიან, ან არცერთმა მემკვიდრემ არ მიიღო სამკვიდრო, ანდა, როცა ყველა მემკვიდრეს ჩამოერთვა მემკვიდრეობის უფლება. ასეთი ქონება სახელმწიფოს საკუთრებაში გადადის.

Mirasız mülk – mirasız qalan miras ceriləcək mülk. Əgər heç bir mirasçı mirası qəbul etmədisə, əgər hər hansı bir mirasçı ərizsi yoxdursa və ya bütün mirasçılardan mirasçılıq hüququ alındısa. Belə mülk dövlət sahibliyinə keçir.

უმწეო მდგომარეობა - მდგომარეობა, როდესაც პირი სხვა პირზე მატერიალურად ან სხვაგვარად არის დამოკიდებული, აგრეთვე როდესაც პირს ფიზიკური ან ფსიქიკური ნაკლის გამო არ შეუძლია რეალურად შეაფასოს არსებული ვითარება, ან როდესაც პირს არ გააჩნია სხვა რეალური საშუალება, გარდა იმისა, რომ დაემორჩილოს მის მიმართ გამოყენებულ ძალადობას.

Hüquqi şəxsin səlahiyyət qabiliyyəti – vətəndaş hüquqları və öhdəlikləri olan hüquqi şəxsin qabiliyyəti. Hüquqi şəxsin səlahiyyət qabiliyyəti onun qeydiyyatından başlayır və onun işinin durdurulması haqqında qeydiyyat zamanı dayandırılır. 1. İctimai ədalətin hüquqi şəxsi, qanunda və ya ona təyin edilən sənətdə nəzərə alınmış məqsədlərinə uyğun fəaliyyət göstərmədə səlahiyyətlidir. 2. Şəxsi ədalətin hüquqi şəxsi, (istehsal və ya qeyriistehsal) qanunla qadağan olmayan hər hansı bir fəaliyyəti, bu fəaliyyət nizamnamədə nəzərə alınıb alınmamasına baxmayaraq, həyata keçirməkdə səlahiyyətlidir.

უფლებაუნარიანობა ფიზიკური პირის - ფიზიკურ პირს უნარი ჰქონდეს სამოქალაქო უფლებები და მოვალეობები. ფიზიკურ პირს უფლებაუნარიანობა წარმოეშობა დაბადების მომენტიდან და წყდება მისი გარდაცვალებით. არ შეიძლება ფიზიკურ პირს წაერთვას უფლებაუნარიანობა.

ფიზიკი şəxsin səlahiyyət qabiliyyəti – fiziki şəxsin olmalıdır vətəndaş hüquqları və öhdəlikləri. Fiziki şəxsin səlahiyyəti onun doğum günündən başlayır və vəfat etdiyi gün dayandırılır. Fiziki şəxsdən səlahiyyət qabiliyyətini almaq olmaz.

უფლების ბოროტად გამოყენება - უფლებით სარგებლობა ისე, რომ მხოლოდ სხვებს ადგებათ ზიანი და არ არის გამოკვეთილი ამ უფლებით მოსარგებლე პირის ინტერესის უპირატესობა.

Səlahiyyətdən sui-istifadə -bir tək başqalarına ziyan verən və bu səlahiyyətlə istifadəçi şəxsin maraqlarının üstünlüyü aşkar olunmayan səlahiyyətdən istifadə.

უფლებრივად უნაკლო ნივთი - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, ნივთი უფლებრივად უნაკლოა თუ მესამე პირს არ შეუძლია განუცხადოს მყიდველს პრეტენზია თავისი უფლებების გამო.

Hüquqi nöqsansız əşya - Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə , əgər üçüncü şəxs əlicya bildirə bilmirsə naarazlığını öz hüquqları görə, əşya hüquqi nöqsansız sayılır.

უქმედლე - დღე, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, დადგენილია დასვენების დღედ.

İstirahət günü – Gürcüstanın qanunvericiliyi əsasına, istirahət günü təyin olunan gün.

უღირსი მემკვიდრე - პირი, რომელიც განზრახ ხელს უშლიდა მამკვიდრებელს მისი უკანასკნელი ნების განხორციელებაში და ამით ხელს უწყობდა პირადად მისი ან ახლობელი პირების მოწვევას მემკვიდრეებად ან სამკვიდროში მათი წილის გაზრდას, ანდა ჩაიდინა განზრახი დანაშაული ან სხვა ამორალური საქციელი მოანდერძის მიერ ანდერძში გამოთქმული უკანასკნელი ნება-სურვილის საწინააღმდეგოდ. თუესგარემოებები დადასტურებული იქნება სასამართლოს მიერ, ასეთი პირი არ შეიძლება იყოს არც კანონით, არც ანდერძით მემკვიდრე.

hadisə (fakt).

ფაქტურა - 1. გამყიდველის მიერ მყიდველის სახელზე გამოწერილი ანგარიში, რომელიც ადასტურებს საქონლის (მომსახურების) ფაქტობრივ მიწოდებას და ასახავს მის ღირებულებას. 2. გასაყიდად გაგზავნილ საქონელზე დართული სია, რომელშიც აღნიშნულია: საქონლის სახელწოდება, რაოდენობა, გასაყიდი ფასი და სხვ.

Faktura (qayımə) – 1. Malın (xidmətin) faktiki verilməsini və onun giymətini əks etdirən, satıcı tərəfindən alıcıya yazdığı hesabat. 2. Üzərində malın adı, sayı, satış giyməti və.s. qeyd olunan, satmaq üçün göndərilən malın üstündə olan siyaha.

ფიზიკური ძალადობა - ცემა, წამება, ჯანმრთელობის დაზიანება, თავისუფლების უკანონო აღკვეთა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც იწვევს ფიზიკურ ტკივილს ან ტანჯვას.

Fiziki zoraklıq – dövmək, işgəncə, sağlamlığına ziyan vermək, azadlıqdan qanunsuz məhrum etmək və başqa elə bir hərəkətlər, hansı ki, fiziki ağrı və zülm yaradır.

ფილიალი - საწარმოს ქვედანაყოფი, რომელსაც აქვს გარკვეული დამოუკიდებლობა. ფილიალი ტერიტორიულად განცალკევებულია საწარმოს ცენტრალური ადმინისტრაციისაგან. ფილიალი არ წარმოადგენს ცალკე იურიდიულ პირს.

Filial – xüsusi müstəqilliyi olan istehsalatın kiçik hissəsi. Filial istehsalatın mərkəzi administrasiyasından ayrı yerdə yerləşir. Filial ayrıca hüquqi şəxsi təqdim etmir.

ფიქცია - სინამდვილეს შეუფერებელი, რაიმე განსაზღვრული მიზნით ხელოვნურად შექმნილი, გამონაგონი მდგომარეობა, წყობა, ან მსჯელობა.

Uydurma – doğruya bənzəmiş, hər hansı bir məqsədlə süni yaradılmış, düşünülmüş mühit, struktur və ya müzakirə.

ფორს-მაჟორი - დაუძლეველი ძალა, მოვლენა, რომელიც ხელშეკრულების ვადის გადატანის (გაგრძელების) შესაძლებლობას იძლევა, ან საერთოდ ათავისუფლებს მხარეებს გარიგებით ნაკისრი პასუხისმგებლობისა და ვალდებულებებისგან. მხარეების ინტერესებიდან გამომდინარე ხელშეკრულებით შეიძლება განისაზღვროს ფორს-მაჟორის პირობები. თუ ხელშეკრულებაში ამის შესახებ არაფერია ნათქვამი, მაშინ მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული პრაქტიკიდან გამომდინარე პირობები (მაგ. სტიქიური მოვლენები, გაფიცვები, ომები და ა.შ.).

Fors-major – müqavilənin müddətinin uzanmasını (artmasını) imkanını yaradan və ya tərəfləri ümumiyyətcə sözləşmə öhdəlikləri və məsuliyyətlərindən azad edən, yönəlməz güc, hadisə. Tərəflərin maraqlarından etibarən müqavilə ilə fors-majorun şərtləri təyin oluna bilər. Əgər müqavilədə bu haqda heçnə

யாழ்மையிப்ச, o halda alınımış təcürbədən ʃərtlər nəzərə alınmalıdır (məs. Təbbi fəlakət, müharibə, iʃdən narazılıq üçün ʃəxsini azad eləmə və.s.).

ფრენშაიზინგი - გრძელვადიანი ვალდებულებითი ურთიერთობა, რომლითაც დამოუკიდებელი საწარმოები ორმხრივად კისრულობენ, საჭიროების მიხედვით, სპეციფიკურ ვალდებულებათა შესრულების გზით ხელი შეუწყონ საქონლის წარმოებას, გასაღებასა და მომსახურებათა განხორციელებას. აღნიშნული ხელშეკრულებით ფრენშაიზინგი მიმღებს შესაბამისი ანაზღაურების სანაცვლოდ ფრენშაიზინს მიმღებს გადასცემს საწარმოს გაძლოლის მთლიან სისტემას, მათ შორის, სახელწოდებას, სავაჭრო ნიშნებს, რეკლამას, პროდუქციის შექმნისა და მომსახურების გაწევის მეთოდებს.

Françayzinq – müstəqil istehsalatlar lazımlılıq əsasında, spesifik öhdəliklərin həyata keçirilməsinin yolu ilə, malın istehsalatına, satılmasına və xidmətlərin həyata keçməsinə yardım göstərmələrinə, ikitərəfli boyunolduqları, uzunmüddətli məcburi əlaqə. Qeyd olunmuş müqavilə əsasında, frənçaizer uyğun maliyə əvəzinə frənçaizinq qəbul edənə istehsalatın tam idarəsini verir, eyni zamanda, adını, satış nişanları, reklamını, məhsulun yaranması və xidmətin metodlarını.

ფსიქოლოგიური ძალადობა - ძალადობის ფორმა, რომელიც მსხვერპლს უკარგავს საკუთარი თავის რწმენას, აქტუებს საკუთარ ინტელექტუალურ შესაძლებლობებში და რეალობის ადექვატურ აღქმაში. მისი ფორმებია: დაცინვა, დამამცირებელი შენიშვნები, შემოთავაზებები, ზიზლის გამომხატველი ქმედება, აკრძალვა, იზოლირება, ყვირილი, ექვიანობა, შანტაჟი და სხვა.

Əqli zoraklıq – zoraklıq növü, hansı ki, qurbana inamını itizdirir, öz intellektli imkanları haqqda şübhələndiri və reallığı görmədə şübhə yaradır. Onun formalarıdır: üstünə gülmə, təqquiredici nöqsan, təkliflər, diqsindirici hərəkətlər, qadağan, bağırma, təhdid, qısqançlıq, ʃantaj, və.s.

ფსიქოტროპული ნივთიერება - ბუნებრივი ან სინთეზური წარმოშობის ნივთიერება, ამ ნივთიერების შემცველი მცენარე ან პრეპარატი, რომელიც გაეროს კონვენციების შესაბამისად შეტანილია საქართველოში სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებული ფსიქოტროპული ნივთიერებების სიაში.

Psixotrofik maddə - BMT-nin konvensiyalarına uyğun olaraq Gürcüstana gətirilən xüsusi nəzarətə tabe psixotrofik maddələr siyahısında olan, təbii ya da sintezli maddə, bu maddəni təşkil edən bitki və ya preparat.

ფულის გათეთრება (უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია) - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაულებრივი ქმედება, რომლის დროსაც პირი კანონიერ სახეს აძლევს (ათეთრებს) უკანონო ან დაუსაბუთებელ ქონებას, მისი უკანონო წარმოშობის დაფარვის მიზნით.

სიკეთე, რომელთა ფლობა, სარგებლობა და განკარგვა შეუძლიათ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს და რომელთა შექმნაც შეიძლება შეუზღუდავად, თუკი ეს აკრძალული არ არის კანონით ან არ ეწინააღმდეგება ზნეობრივ ნორმებს. ქონება სამოქალაქო ურთიერთობების ობიექტია.

Mülk – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi ilə, fiziki və hüquqi şəxslər tərəfində sahibliyi, istifadəsi, idarəsi olan ,və bu əgər qanunla qadağan olunmaya və normalara sığan, hər bir əşya və qeyri maddəvi mülki xeyirxaqlıq. Mülk vətəndaş əlaqəsinin obyektidir.

ქონების გადასახადი – რეზიდენტი და არარეზიდენტი საწარმოს, აგრეთვე ფიზიკური პირის უძრავი ქონებისა და მიწის დაბეგვრა, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილი წესის საფუძველზე და მის შესაბამისად.

Mülki vergi – Gürcüstanın vergi qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş qayda və onun əsasında, rezident və qeyrerezident istehsalatın, eyni zamanda fiziki şəxsin hərəkətsiz mülkünün və torpağın vergisi.

ქონების ჩამორთმევა – საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, დანაშაულის საგნის ან/და იარაღის, დანაშაულის ჩასადენად გამიზნული ნივთის ან/და დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების სახელმწიფოს სასარგებლოდ უსასყიდლოდ ჩამორთმევა.

Mülkün əldən alınması – Gürcüstanın cinayət məəcəlləsi qanunvericiliyi əsasında, cinayət məəcəlləsi və/ya silahın, cinayət işləməyə məqsədləndirilmiş əşyanın və/ya cinayət yolu ilə əldə edilmiş mülkün dövlət istifadəsinə məbləğsiz əldən alınması.

ქორწინება - ოჯახის შექმნის მიზნით, ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი კავშირი, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოში.

Evlilik – Gürcüstanın Ədliyyə Nazirliyini vətəndaş reestr agentliyində qeydiyyatdan keçirilmiş, ailə qurmaq məqsədi ilə qadın və kişinin istəyi ilə əlaqəsi.

ქრთამის აღება - მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ აღება ფულის, ფასიანი ქვალადის ან სხვა ქონების, ქრთამის მიცემის სასარგებლოდ ამა თუ იმ მოქმედების შესრულებისათვის ან შესრულებლობისათვის, რომელიც მოხელეს ან მასთან გათანაბრებულ პირს უნდა შეესრულებინა ან შეეძლო შეესრულებინა თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით, ან თუ მის თანამდებობრივ ავტორიტეტს შეეძლო ხელი შეეწყო ამგვარი მოქმედებისათვის, აგრეთვე, მის მიერ სამართლებრივი მფარველობის განხორციელება.

Rüşvətخورluq – işçinin və ya onunla eyniləşən şəxsin tərəfindən pul, pullu kağız və ya başqa mülkün alınması, bu və ya digər hərəkəti həyata keçirib və ya

hər maddənin axtarış tapılması və eyni zamanda əlindən alınması məqsədi ilə keçirilən Gürcüstanın cinayət məəcəsi qanunvericiliyi əsasında tədqiqat hərəkəti. Axtarış hakimın qərarı ilə aparılır, ancaq fəvqaladə hallarda təyinat əsasında axtarış aparılır. Axtarış iştirakçıların və vacib olan halda xüsusi dəvət olunmuş şəxslər tərəfindən aparılır. Qanunla təyin olunmuş qayda əsasında axtarış haqqda protokol hazırlanır.

ჩუქება – ხელშეკრულება, რომლითაც მჩუქებელი უსასყიდლოდ გადასცემს დასაჩუქრებულს ქონებას საკუთრებაში მისი თანხმობით.

Hədiyyə vermə - hədiyyə verən şəxs hədiyyə alan şəxsə mülkə pulsuz sahib olmağa imkan verir.

6

ცნაზურა - ბეჭდვით ორგანოებსა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებებზე სახელმწიფო ზედამხედველობის სისტემა, ასევე ასეთი ზედამხედველობის განმახორციელებელი დაწესებულება, რომელიც გარკვეულწილად ზღუდავს ინფორმაციის მიწოდების თავისუფლებას.

Senzura – çap organları və kütləvi məlumatların başqa imkanla dövlət nəzarətinin sistemi, eyni zamanda məlumatın yayılmasını əngəlləyən nəzarətin həyata keçirdiyi müəssisə.

ცემა - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული, რომელიც წარმოადგენს ძალადობრივ ქმედებას და იწვევს დაზარალებულის ფიზიკურ ტკივილს.

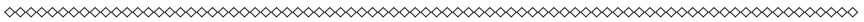
Döymək – zoraklıq hərəkətinə törədən edən və zərərlənin fiziki ağrılarını yaradan, Gürcüstanın cinayət məəcəsi kodeksi ilə nəzərə alınmış cinayət.

ცესია (მოთხოვნის დათმობა) - საქართველოს სამოქალაქო სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით, პირის ვალდებულების მიმართ არსებული მოთხოვნის დათმობა სხვა პირისათვის, ანუ საკუთარი უფლების სხვისთვის გადაცემა. შესაბამისად თავდაპირველი კრედიტორი თავის ადგილს სხვა კრედიტორს უთმობს.

Tsesiya (güzaşt) – Gürcüstanın vətəndaş hüququ qanunvericiliyi əsasında, şəxsin məsuliyyətinə qarşı mövcud olan tələbin başqa şəxsə güzaştı, yəni şəxsi səlahiyyətinin başqasına verməsi. Beləliklə ilk kreditor öz erini başqa kreditora verir.

ცეცხლსასროლი იარაღი – იარაღი, რომელშიც ჭურვი ან საფანტის ჭურვები განკუთვნილია ობიექტის მანძილიდან მექანიკურად დასაზიანებლად ან/და გასანადგურებლად

Odlu silah – içərisində mərmii olan uyğun məsafədən mexaniki olaraq obyektə

ziyan vermək üçün və ya məhv etmək üçün nəzərdə alınan silah.

ცივილისტიკა - იურისპრუდენციის დარგი, რომელიც შეისწავლის სამოქალაქო სამართლებრივ ურთიერთობებს.

Sivilistika – Hüquqşünaslıq sahəsinin vətəndaş əlaqələrini öyrədən fənni.

ცივი იარაღი – იარაღი, რომლის მოქმედებაც ხორციელდება ადამიანის ფიზიკური ძალით და რომელიც განკუთვნილია უშუალო შეხებით ობიექტის დასაზიანებლად.

Soyuq silah – insana fiziki zərər verən və ümumi toxunması ilə obyektə ziyan vermək məqsədi olan silah.

ცილისწამება - არსებითად მცდარი ფაქტის შემცველი და პირისათვის ზიანის მიმყენებელი, სახელის გამტეხი განცხადება.

Böhtan - əsasıyla yalnış fakt daşıyan və şəxsə ziyan verən, adını ləkələndirən bəyanat.

ცრუ მეწარმეობა – საწარმოს შექმნა სამეწარმეო საქმიანობის განზრახვის გარეშე, კრედიტის ან სხვაგვარი ქონებრივი სარგებლის მიღების, ანდა აკრძალული საქმიანობის დაფარვის მიზნით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია,

Saxta istehsalat – vacib ziyan göstərən, istehsal fəaliyyətini həyata keçirmədən istehsalat yaratmaq, kredit və ya başqa cür mülk almaq, qadağan işləri örtbasdır etmək məqsədi ilə istehsalat yaratmaq.

ძ

ძალადაკარგულად გამოცხადება – ადმინისტრაციულ – სამართლებრივი აქტისათვის სამართლებრივი ძალის გაუქმება. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალადაკარგულად გამოცხადების უფლება აქვს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამომცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს.

Güvvəsiz elan etmə - inzibati-hüquqi aktın hüquqi güvvəsinin ləğvi. - inzibati-hüquqi aktın güvvəsini elan etmədə inzibati-hüquqi aktın yaradan inzibati orqanlar səlahiyyətlidir.

ძალადობა - სისტემატური ცემა ან სხვაგვარი ძალადობა, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ან ფსიქიკური ტანჯვა გამოიწვია,

Zoraklıq – ziyan alana fiziki və ya psixoloji əziyyət verən daimi döymək və başqa cür zoraklıq.

ძალაში შესვლა (სასამართლოს გადაწყვეტილების) - თარიღი, რომლის შემდეგაც სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება იურიდიულ ძალას იძენს. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლას უკავშირდება მისი აღსრულების დაწყება.

მიზეზებისა და ხელშემწყობი პირობების აღმოსაფხვრელად.

Təqdimatı (prokurorn) - qanunvericiliyin pozulması, onun qərarları və yardımçı şərtlərin aradan qaldırılması üçün prokuror tərəfindən öz səlahiyyətinin əsasında Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə təyin olunmuş qayda ilə gürulmuş təqdimatı.

წარმომადგენელი - პირი, რომელიც მარწმუნებლის (წარმდგენის) სახელით და მისი ინტერესების შესაბამისად ასრულებს განსაზღვრულ მოქმედებებს სამართლებრივ ურთიერთობებში, აგრეთვე საპროცესო მოქმედებებს სასამართლოში. სასამართლოში მხარეების წარმომადგენლებად შეიძლება იყვნენ: ადვოკატები, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოს თანამშრომლები და სხვა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პირები.

Nümayəndə - etibar edənin (təqdimatçının) adı ilə və onun maraqları əsasında nəzərə alınmış hərəkətlərin hüquqi əlaqələrdə eyni zamanda məhkəmə prosesi zamanı hərəkətlərini həyata keçirən şəxs. Məhkəmə tərəflərin nümayəndələri kimi bunlar ola bilərlər: vəkil, dövlət orqanının əməkdaşı və başqa Gürcüstanın qanunvericiliyi ilə nəzərə alınmış şəxslər.

წერილობითი მტკიცებულება – აქტები, საბუთები, საქმიანი და პირადი ხასიათის წერილები, რომლებიც შეიცავს ცნობებს საქმისათვის მნიშვნელოვან გარემოებათა შესახებ.

Yazılı sübut – aktlar, sənədlər, iş və şəxsi xasiyyət daşıyan məktublar, hansı ki, iş üçün vacib dəlillər haqqda məlumat daşıyır.

წვრილმანი ხულიგნობა – საზოგადოებრივ ადგილებში ლანძღვა-გინება, მოქალაქეებზე შეურაცხმყოფელი გადაკიდება და სხვა ამგვარი მოქმედება, რომელიც არღვევს საზოგადოებრივ წესრიგსა და მოქალაქეთა სიმშვიდეს.

Xırda xuliqanlıq – vətəndaşların rahatlığını və qaydasını pozan, cəmiyyət arası söyüş söymə, vətəndaşlara təhqirli davranış və başqa belə hərəkətlər.

წინასწარი გამოძიება - გამოძიებლის ან პროკურორის მიერ განხორციელებულ მოქმედებათა ერთობლიობა, რომლის მიზანია დანაშაულებრივი ქმედების დადგენა და მისი ჩამდენი პირის მხილება.

İlkin tədqiqat – məqsədi cinayət hərəkətinin təyin olunması və cinayət işləyən şəxsin açıqlanması olan, tədqiqatçı və ya prokuror tərəfindən həyata keçirilən hərəkətlərin birliyi.

წინასწარი (შუალედური) გადაწყვეტილება – თუ სადავოა სასარჩელო მოთხოვნის როგორც ფაქტობრივი საფუძველი, ასევე ამ მოთხოვნის მოცულობა (ოდენობა), სასამართლოს შეუძლია გამოიტანოს გადაწყვეტილება სასარჩელო მოთხოვნის ფაქტობრივი საფუძვლის შესახებ. ასეთი წინასწარი გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს აპელაციის წესით. კანონიერ ძალაში შესვლის

შემდეგ მას ექნება პრეიუდიციული ძალა სასამართლოს მეორე გადაწყვეტილებისათვის, რომელიც მოთხოვნის მოცულობას განსაზღვრავს.

Ilkin (aralıq) qərar – şikayət tələbinin faktiki əsası davadadırsa, eyni zamanda bu tələbin həcmi (miqdarı), məhkəmə şikayət tələbinin faktiki əsası haqqda qərar almaqda səlahiyyətlidir. Belə ilkin qərar apelasiya yolu ilə yenidən şikayət oluna bilər. Qanuni güvvəyə mindikdən sonra o məhkəmə tərəfindən qərara alınması üçün ona önyarqılı güvvə verilir, hansı ki, tələbin həcmi nəzərə alın.

ბ

ბანდაზმულობა - იურიდიული შედეგის მქონე მოქმედებათა განხორციელებისათვის კანონით განსაზღვრული ვადის გასვლა.

Yaşlılıq (qocalıq) – hüquqi nəticəsi olan hərəkətlərin həyata keçirilməsi üçün qanunla nəzərə alınmış müddətin keçməsi.

ხარვეზი - საპროცესო დოკუმენტის ნაკლი, რომელიც ექვემდებარება გამოსწორებას. ხარვეზის არსებობისას მოსამართლეს გამოაქვს განჩინება ხარვეზის დადგენის შესახებ, რომლითაც განისაზღვრება მისი გამოსწორების ვადა.

Qüsür – düzəlişə tabe olan məhkəmə prosesi sənədinin əksikliyi. Qüsür mövcud olduğu hallarda hakim müddəti nəzərə almış, qüsuru təyin etmə haqqda qərar çıxarır.

ხელშეკრულება - შეთანხმება ორ ან მეტ პირს შორის, რომელიც ითვალისწინებს მათ უფლებათა და მოვალეობათა დადგენას, შეცვლას ან შეწყვეტას; ხელშეკრულების შესრულების პირობებს, ვადებსა და პასუხისმგებლობას ხელშეკრულების შეუსრულებლობისათვის. კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. მათ შეუძლიათ დადონ ისეთი ხელშეკრულებებიც, რომლებიც კანონით გათვალისწინებული არ არის, მაგრამ არ ეწინააღმდეგება მას.

Müqavilə - onların hüquq və öhdəliklərini nəzərə alan, dəyişən və ya durduran, iki və ya daha çox şəxs arası razılaşma; müqavilənin həyata keçirmə müddətini, şərtlərini və məsuliyyətlərini müqavilə bağlayanlar üçün nəzərə alır. Şəxsi hüququn subyektər qanun əsasında müstəqil olaraq müqavilə bağlaya bilər və bu müqavilənin məzmununu nəzərə ala bilərlər. Onlar, qanunla nəzərdə tutulmayan ancaq qanuna qarşı olmayan müqavilələri də bağlaya bilərlər.

ხელშეკრულების ფორმა - ფორმა, რომლის გათვალისწინებითაც უნდა მოხდეს ხელშეკრულების დადება, რადგან ეს ხელშეკრულება ჩაითვალოს ნამდვილად. ხელშეკრულება ძალაში შედის

tapşırığı ilə məlumatın toplanması və ya qeyd etməsini nəzərə alan Gürcüstanın cinayət məəcəlsi qanunvericiliyi əsasında nəzərə alınmış cinayət.

ჯგუფური დანაშაული - 1. დანაშაული ჯგუფის მიერაა ჩადენილი, თუ მის განხორციელებაში წინასწარ შეუთანხმებლად ერთობლივად მონაწილეობდა ორი ან მეტი ამსრულებელი. 2. დანაშაული ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებითაა ჩადენილი, თუ მის განხორციელებაში მონაწილენი წინასწარ შეკავშირდნენ დანაშაულის ერთობლივად ჩასადენად.

Grup cinayəti – 1. grup tərəfindən işlənmiş cinayət, əgər onu həyata keçirməkdə əvvəlcədən razılaşmış iki və ya daha artıq cinayətkar bərabər iştirak edərsə. 2. cinayət grup tərəfindən öncədən razılıqla işlənilib, əgər onun həyata keçirilməsində iştirakçılar cinayət işləməyi öncədən sözləşiblər.

ჯვარედინი დაკითხვა - დაკითხვა რომელიც წარმოებს იმ მხარის მიერ, რომელსაც დასაკითხი მოწმე არ გამოუძახებია (მაგ. ბრალდების მხარის მიერ დაცვის მხარის დაკითხვა). ჯვარედინი დაკითხვისას დასაშვებია პასუხის მიმანიშნებელი შეკითხვების დასმა. შეკითხვის (შეკითხვების) დასასმელად და დასმულ შეკითხვაზე პასუხის გასაცემად სხდომის თავმჯდომარე მხარეს (მოწმეს) განუსაზღვრავს გონივრულ ვადას.

Çarpaz sorqu – sorqu hansı ki, o tərəflər arasında həyata keçirilir, hansı ki sorgulanacaq şahid çağırmaıyb (məs. Təqsirləndirilən tərəflə zərərçəkmiş tərəfin sorgulanması). Çarpaz sorqu zamanı cavaba uyğun suallar vermə mümkündür. Sual verən tərəf (şahid) düşüncə müddətini nəzərə alır.

3

ჰუმანიტარული სამართალი - კანონთა კრებული, რომელიც ძირითადად შენევის კონვენციებს ეფუძნება და იცავს გარკვეული კატეგორიის ადამიანებს შეიარაღებული კონფლიქტების დროს, ეხმარება დაზარალებულებს და ზღუდავს ბრძოლის მეთოდებსა და საშუალებებს, რათა მინიმუმადე შეამციროს წგრევა, ადამიანებისთვის სიცოცხლის წართმევა და ტანჯვა, რომლის თავიდან აცილებაც შესაძლებელია.

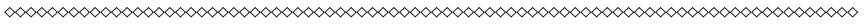
Humanitar hüquq – əsasən Jeneva konvensiyasına əsaslanan və müəyyən kateqoriyalı insanları silahlı münaqişələr zamanı qoruyan, zərər görənlərə yardım edən və savař metodlarını və boyun qaçırmaq mümkün olmayan məhvi, insanların həyatının alınmasını və əzabını, imkanlarını durduran qanunlar birliyi.

ჰოლდინგი - აქციონერული კომპანია, რომელიც ფლობს სხვა კომპანიების აქციების საკონტროლო პაკეტებს მათი საქმიანობის კონტროლისა და მართვის მიზნით.

Holdinq – başqa şirkətlərin aksiyalarının nəzarət paketini onların işlərinin nəzarəti və idarə məqsədi ilə sahibi olan alksiyoner şirkət.

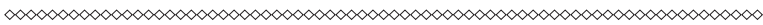
პონორარი - თანხა, რომელსაც შრომის საზღაურად უხდიან (ხელშეკრულების საფუძველზე) დასაქმებულ პირს რაიმე საქმიანობის გაწევისათვის ან სამუშაოს შესრულებისათვის.

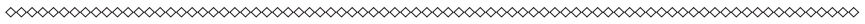
Mükafat – iş verilən şəxsə hər hansı xidmətdə yer aldığı və ya hər hansı bir işin yerinə yetirilməsi üçün verilən iş mükafatı (müqavilə əsasında).

1997 წლის 31 ოქტომბერი.

20. საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ.“ თბილისი, 1994 წლის 28 ოქტომბერი.
21. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი. თბილისი, 2004 წლის 22 დეკემბერი.
22. საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“. თბილისი, 2005 წლის 16 დეკემბერი.
23. საქართველოს საარჩევნო კოდექსი. თბილისი, 2001 წლის 2 აგვისტო.
24. საქართველოს კანონი „ნორმატიული აქტების შესახებ“. თბილისი, 2009 წლის 22 ოქტომბერი.
25. საქართველოს კანონი „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“. თბილისი, 1999 წლის 16 არილი.
26. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი. თბილისი, 2001.
27. ლ. დანელიშვილი, მ. მესხიშვილი, „იურიდიული ლექსიკონი“, გამომცემლობა „ლევა“, თბილისი, 2010.
28. უჩა თოდუა, თამუნა ერგემლიძე, თათია ქვრივიშვილი, ლექსო მერებაშვილი, „ძირითად იურიდიულ ტერმინთა განმარტებითი ლექსიკონი“, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარის ბიურო, 2010.

21. Gürcüstanın vergi kodeksi. Tbilisi ,1994-cü ilin dekabr ayının 22
22. “Yerli idarələr haqqında” Gürcüstanın orqan qanunu. Tbilisi , 2005-ci ilin dekabr ayının 16
23. Gürcüstanın seçki kodeksi. Tbilisi ,2001-ci ilin avqust ayının 2
24. “Normativ aktlar haqqında” Gürcüstanını qanunu. Tbilisi ,2009-cu ilin oktyabr ayının 22
25. “Məhkəmə işləri haqqında” Gürcüstan qanunu. Tbilisi ,1999-cu ilin aprel ayının 16
26. Gürcüstanın vətəndaş kodeksinin haqqında şəhri. Tbilisi 2001
27. L. Danelişvili, M.Çesxişvili, “Hüquqi lüğət”, çap “Lega” Tbilisi 2010
28. Uça Todua, Tamuna Ergemlidze, Tatia Kvrivişvili, Lekso Merebaşvili, “Dziritad hüquqi terminlərin təkrar lüğəti”, Tbilisiinn apelasiya məhkəməsinin başçı biurosu, 2010

სარჩევი

ა	3
ბ	14
გ	16
დ	24
ე	34
ვ	36
ზ	37
თ	38
ი	42
კ	46
ლ	57
მ	58
ნ	68
ო	72
პ	75
რ	84
ს	87
ტ	108
უ	110
ფ	115
ქ	118
ყ	120
შ	120
ჩ	122
ც	124
ძ	125
წ	126
ხ	128
ჯ	129
ჰ	130
გამოყენებული ლიტერატურა	132

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

EAST • WEST
MANAGEMENT
INSTITUTE

მართლმსაჯულების დამოუკიდებლობისა
და სამართლებრივი გაძლეულების პროექტი

პერაზიის
თანამშრომლობის
ფონდი

